L. L. LANGAGER

PAA VÆDDEMAAL

Jorden rundt uden Penge af

L. L. Langager.

L. L. Langager:

Paa Væddemaal Jorden rundt uden Penge

5te Oplag.

Forfatterens Forlag, Aarhus.
1918.
I Hovedkommission hos
Boghandler J. Jacobsen, Herning.

Fotografierne ved **L. L. Langager.**
Tegningerne ved Frk. **Møller.**

Behrends' Bogtrykkeri, Svendborg.

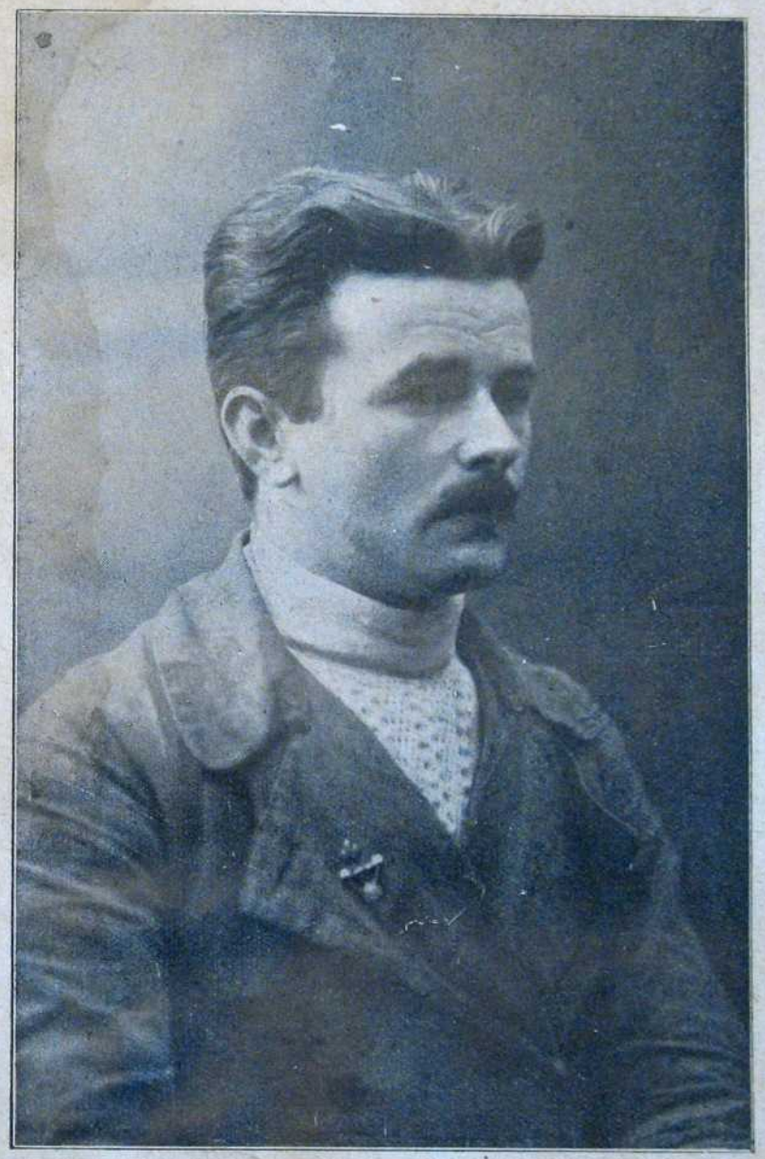

L. L. LANGAGER.
Jorden rundt fra sit 20de til 23de Aar.

Paa Væddemaal
Jorden rundt uden Penge.

Fortale.

Maaske er der en halv Snes Mennesker af forskellig Nationalitet, som har begyndt paa en Rejse Jorden rundt uden Penge. Men kun én har forud for mig været i Stand til at fuldføre den. Det var en Amerikaner, som havde en Tidsfrist af fem Aar, medens jeg maatte nøjes med to og et halvt.

Om en Del af de forskellige Jordomrejseres Skæbne har jeg gennem Sportsforeninger i Berlin, Brüssel, Amsterdam, Paris, London, New York og Melbourne faaet følgende Oplysninger: Tre Hollændere begyndte fra Amsterdam; de to døde som Følge af Klimafeber, den tredie opgav Turen. En Englænder mistede sin højre Arm i Kina og maatte sendes hjem af Myndighederne. En Italiener blev gift i Australien og slog sig dermed til Ro. En Franskmand gik det akkurat paa samme Maade. En Skotte blev dræbt i Centralafrika. Og endelig maatte en Tysker og en Ungarer opgive paa Grund af Krigen.

Jeg har været gennem 30 Lande og Stater i alle fem Verdensdele. Naar jeg ikke har skildret et Op-

hold i Singapore, skyldes det Opholdets Kortvarighed Jeg var der kun i to Timer om Bord paa Damperen „Euripides“.

Ialt har jeg besøgt 3,350 Byer.

Til Fods har jeg gaaet 2,300 danske Mil, og paa denne Spadseretur har jeg slidt 51 Par Støvler. Paa Skib og Jernbane har jeg tilbagelagt 9,286 danske Mil. Og af Fotografier har jeg solgt 260,000.

Hermed gengiver jeg da for Læserne de interessanteste Begivenheder, som jeg har oplevet. Og jeg haaber, at De med venlig Opmærksomhed vil følge mig paa Rejsen omkring Jorden.

L. L. Langager.

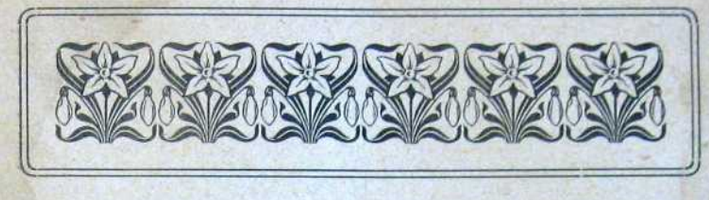

Starten.

MED tre københavnske Sportsmænd indgik jeg i Aaret 1913 et Væddemaal om at rejse Jorden rundt. Betingelserne var følgende:

Jeg skulde gøre Turen paa 2½ Aar og begynde uden en Øre paa Lommen. Mit Ophold skulde jeg tjene ved at sælge mit eget Fotografi. Og jeg fik 100 Stk. af dette i Postkort som eneste Eksistensmiddel.

Aftalen var, at jeg skulde besøge 30 Lande og Stater i Europa, Afrika, Australien, Central- og Nordamerika. Til Fods skulde jeg tilbagelægge 18,000 Kilometer og overalt paa Havet arbejde for min Rejse — uden at modtage Hyre og uden at erlægge Betaling for Rejsen. Samtidig skulde jeg have Øvrighedens Stempler og Underskrifter fra hver By eller Landsby, jeg passerede.

— — —

26. Juli 1913, Kl. 2 om Eftermiddagen, startede jeg fra Raadhuspladsen i København. Et Par Hundrede Mennesker var forsamlede for at ønske mig

Lykke paa den lange Marsch. En Del fulgte mig endog helt gennem Vesterbrogade ud til Roskilde Landevej. Derefter blev jeg alene og kunde i Ro og Mag tænke over min ejendommelige Stilling.

Jeg havde de 100 Postkort i Lommen, og med dem skulde jeg altsaa skabe mig Eksistens i hele 2½ Aar.

Det første Postkort solgte jeg til en Mælkekusk paa Roskilde Landevej. Han vilde først ikke tro paa, at jeg skulde rejse Jorden rundt. Men jeg beviste Rigtigheden af min Paastand med et Par Artikler fra københavnske Blade, som havde omtalt Turen. Den 10 Øre, jeg fik for Kortet, har jeg opbevaret som et Minde om min Jordomrejses Begyndelse.

Ved Damhuskroen raabte et Selskab efter mig for at faa „Politiken". De troede, at jeg var Avisdreng. Jeg havde nemlig en Plakat paa Brystet med Paaskriften: *Jorden rundt uden Penge.* Det kunde man paa Afstand ikke læse — deraf Fejltagelsen. Jeg tilgav gerne denne, men forklarede stolt: „Jeg rejser Jorden rundt. „Politiken" kan De ikke købe. Men Postkort har jeg til Salg".

Jeg viste mine Avisartikler frem og solgte nu rask væk af mine Postkort til Kroens Gæster.

En halv Times Tid senere var jeg igen paa Marschen — 3 Kr. 60 Øre rigere, end jeg var kommen. Og jeg var lykkelig over den gode Begyndelse.

Om Aftenen i Roskilde, da jeg havde solgt alle de 100 Kort og sad paa et Hotelværelse og gjorde Regnskabet op, viste det sig, at der var et Overskud paa 16 Kr. 40 Øre.

Næste Dag anskaffede jeg nye Postkort. Og Turen gik fra By til By. Gennem hele Sjælland og Fyn, opad Jyllands Østkyst og paa tværs gennem Jylland.

I Studsgaard tog jeg Afsked med mine Forældre og Søskende. Ingen af dem syntes om den Rejse, og de prøvede alle paa at faa mig til at opgive den. Men derom vilde jeg ikke høre Tale. Min Fader var da klog nok til at sige:

„Gaa Du kun ud i Verden, min Søn, og prøv dine Kræfter. Du skal ikke opgive Modet!" Og han tilføjede: „Du knækker vel snart Vingerne, men hvornaar Du end kommer hjem, skal Du være velkommen."...

Beboerne i min Fødeby købte ogsaa mit Fotografi. Men de rystede alle paa Hovedet og tænkte sikkert: „Mange gale Drengestreger har han lavet. Men dette er dog den værste".

— — —

De fleste danske Blade skrev opmuntrende Smaaartikler om min Tur. Kun et Blad i Vejle var stærkt forbitret og anbefalede Politiet at tage sig af mig. Et andet Blad kaldte min Tur „moderne Galskab".

Trods alt hængte jeg ufortrødent i. Mit Ønske var det, saa hurtig som mulig at komme til Udlandet. Her hjemme var der for kedeligt i Længden. Derfor satte jeg Fart paa og opholdt mig kun ganske kort i de forskellige Byer.

Gennem Tyskland.

Den 15. August — tidligt om Morgenen — ankom jeg til Hamburg med en Snes Mark i Lommen. Det første Par Dage gik Tiden med at se mig om. Hamburg var jo den største By, jeg hidtil havde besøgt. Jeg gik paa Museer og besøgte Hagenbecks Dyrepark med meget andet.

Næsten alle mine Penge havde jeg brugt, saa det var paa Tiden at komme til at sælge Postkort.

Jeg gik hen til et Hotel, men blev afvist af Portieren, da jeg havde fremført mit Ønske. Han nægtede mig ogsaa at faa Direktøren i Tale.

Det fik mit Mod til at synke adskillige Grader. Jeg kom til at se mørkt paa Sagerne og følte mig saa uendelig lille og ubetydelig i den store By. Mange Gange var jeg paa Vej til Hoteller og Restauranter for at falbyde mine Kort. Men jeg kom aldrig længere end til Indgangen. Der slap Modet op. Jeg var ikke dristig nok. Jeg havde ikke den Frejdighed, der skal til at træde frem offentligt. Landsbydrengens Generthed stak endnu i mig.

Jeg gik til den danske Konsul for at blive sendt hjem. Men saa opgav jeg det igen ved Tanken paa den ynkelige Figur, jeg vilde gøre, naar jeg kom hjem.

Nej, nu vilde jeg for Alvor tage fat og sætte alle Hensyn til Side.

Det var lettere sagt end gjort. Jeg kunde ikke med min bedste Vilje overvinde mig selv eller samle saa meget Mod sammen, at jeg kunde sælge mine Postkort.

Men Nød bryder alle Love. Efter

3 Dages Sult

overvandt jeg mig selv, gik til Hotel Hamburger Hof og fik Direktøren i Tale. Jeg forklarede ham Sagen, og han var meget elskværdig imod mig. Han præsenterede mig personligt for sine Gæster, og i Løbet af 20 Minutter havde jeg solgt Postkort for 21 Mark. Alle Gæsterne ønskede mig lykkelig Rejse, og disse 21 Mark i Forbindelse med den velvillige Modtagelse paa Hotel Hamburger Hof har sikkert sin store Skyld i, at jeg har fuldført den lange og besværlige Rejse, som jeg nu vil skildre i denne Bog.

Indtryk fra Berlin.

Fra Hamborg gik Turen over Lyneborg, Uelzen og Stendal til Berlin.

En Morgenstund gik jeg paa en Torveplads i Prøjsens Hovedstad for at se paa Menneskenes Børn. Jeg saa tillige paa de mange andre gode Sager, som var anbragt paa Torvebordene, Grøntsager, Fjerkræ, Vildt, slagtede og røgede Varer Ja, selv Melhandlere og Urtekræmmere havde her opslaaet deres Borde....

En travl lille Mutter havde købt Stikkelsbær i et stort Kræmmerhus og stukket det i sit Torvenet. Da trillede et enkelt Stikkelsbær — et ganske almindelig lille Bær — ned paa Brostenen, og minsandten — hun bøjede sig med stort Besvær over sin tykke lille Mave, samlede Stikkelsbærret op og stak det, snavset som det var, ned i Kræmmerhuset igen.

Jeg gottede mig over hende, men rynkede samtidig paa Næsen ad denne uappetitlige Sparsomme-

lighed. Hvad hjælper det, at Bærrene skal vaskes, før de bringes til Torvs — naar de saa bagefter pilles op fra Gadesnavs og stikkes i Kræmmerhuse?

Jeg gik hen til en nærliggende Park og satte mig paa en Bænk. Her sad en lille, venlig, ældre Herre med store Briller og høj Pande. Han saa ud, akkurat som man tænker sig en tysk Professor, og det var han ogsaa. Jeg kom i Samtale med ham. Da han saa vilde notere noget i sin Lommebog, faldt en Stump af Stiften i hans Skrueblyant ned paa Jorden. Han lagde sig paa Knæene og ledte og ledte under Bænken indtil han fandt sin Blyantsstump. Jeg lagde nøje Mærke til, at det blot var en ganske lille Stump af Stiften, han havde tabt, og at der endda havde været nok at skrive med.

Selv havde han vist ogsaa Følelsen af, at han var gaaet lidt for vidt i Sparsommelighed. Da han rejste sig op, blinkede han til mig og sagde: Dette er tysk Sparsommelighed.

Ja, den er unægtelig lidt for vidtgaaende, tænkte jeg lidt haanligt, baade med Hensyn til ham og den tykke Madamme. Men ved Eftertanke blev jeg klogere. Jeg har forstaaet, at saadanne Smaatræk er Kendetegn paa noget større — noget, som virkelig er stort, og som har været med til at gøre Tyskland til det store Land, det nu er.

Til Belgien.

Efter en Uges Ophold i Berlin vandrede jeg videre over Magdeburg, Hannover, Osnabrück og Münster til Essen. — Naturligvis besøgte jeg Krupps Kanonfabrik, hvor der uafbrudt arbejder 60,000 Mand

paa Kanoner alene, og naturligvis hørte jeg en Mængde Sagn om Familien Krupps Rigdomme. Videre gik det til Kunstnernes By Düsseldorf.

Og derfra langs med Rhinen til Køln med sin pragtfulde Domkirke.

Salget af mine Postkort gik strygende i Tyskland. Nu skulde jeg til et nyt Land, Belgien. Jeg var en Smule ængstelig ved Tanken — man ved, hvad man har, men ikke, hvad man faar.

Det gik godt. Jeg naaede gennem Liege, Namur, Bryssel og var et Par Dage i Gent, hvor jeg beundrede den imponerende Verdensudstilling. Videre gik det langs Schelde-Floden til Antwerpen.

Paa et Hotel, hvor jeg solgte Prostkort, kom jeg i Selskab med nogle danske og norske Kaptajner. De bød paa et Glas Vin, og der blev fortalt adskillige muntre Historier. Til sidst diskuteredes de mange mærkelige Væddemaal, der indgaas.

En norsk Kaptajn fortalte en Historie om en Jøde og en Normand, som var kommen op at disputere om, hvem af dem, der havde flest berømte, historiske Personer at se tilbage paa, Jøderne eller Normændene. De blev enige om, at for hver berømt Person, Nordmanden kunde nævne, skulde han have Lov til at plukke et Haar af Jødens Hoved. Og det samme skulde Jøden. Den sidste nævnede Abraham og nappede et Haar af Normandens Hoved. Nordmanden forsatte med Tordenskjold og tog sit Bytte. Saadan blev de ved fem-seks Gange. Da fandt Jøden, at en berømt Person ad Gangen var for lidt. Han nævnede de tolv Apostle og tog paa en Gang tolv Haar af Nordmandens Hoved.

Denne blev arrig over, at det gjorde ondt, tænkte

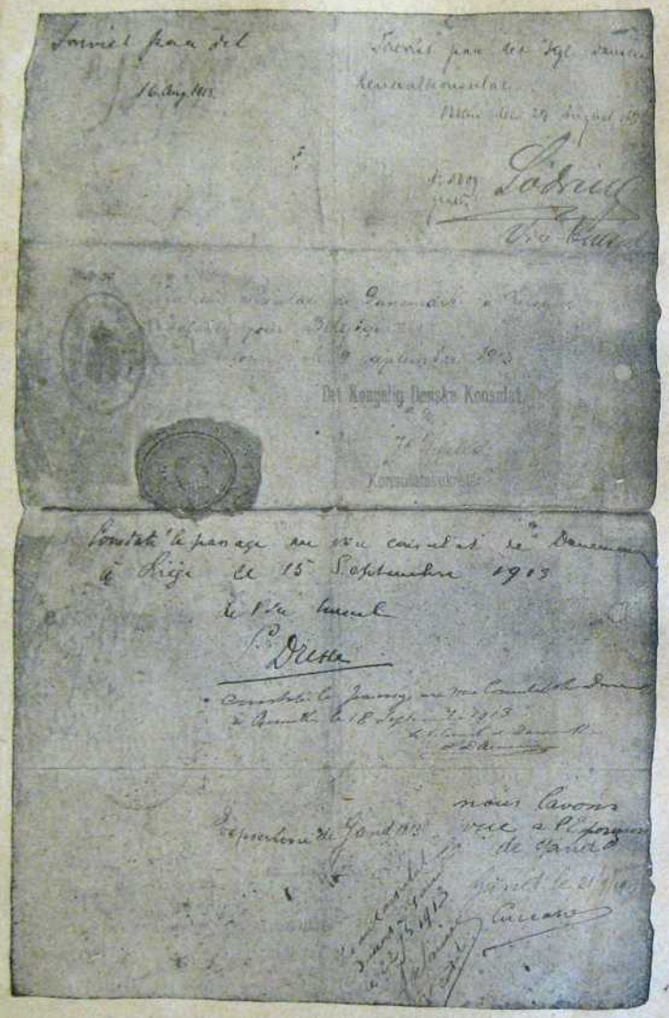

Stempler fra Belgien og Holland.

sig lidt om, saa paa Jødens Hoved som for at tælle hans Haar, smøgede Armene op og raabte med tordnende Røst: Alle de gamle norske Vikinger.

Jøden gik skaldet hjem.

Aftenen gik lystigt. Pludselig siger en af Kaptajnerne til mig: „Jeg vil vædde med Dem paa, at De ikke kan blive gift paa Deres Rejse Jorden rundt."

„Det vil jeg ogsaa — jeg kan godt blive gift paa Turen", og vi væddede om en Bagatel. En Skibshandler lovede mig, at han vilde hjælpe mig. Jeg skulde blot komme om tre Dage igen...

Da de tre Dage var gaaede, havde jeg næsten glemt Giftemaalssagen. Jeg blev mindet derom ved, at Skibshandleren kom hen til Hotellet, hvor jeg boede, medbringende 137 Breve og Adresser paa lokale Ungmøer, der ønskede at indgaa i den hellige Ægtestand med mig. Han havde nemlig averteret, at den, som vilde gifte sig med mig, gjorde mig en stor Tjeneste og samtidig vilde hjælpe mig til at tjene en stor Formue. En saa smuk Opgave kunde Damerne ikke nægte sig at løse.

Men jeg tabte Væddemaalet og drog videre.

Triste engelske Billeder.

Jeg ankom til Dublin den 15. November 1913 sent om Aftenen.

Der var stort Røre paa Grund af Strejke. 25,000 Mand var arbejdsløse og havde været det i 13 Uger.

Dublin har aldrig været nogen rig By og har altid haft en Flok af Børnetiggere. Men nu var den lige-

frem oversvømmet af tiggende Børn og Kvinder, der maatte forsørge Manden og hele Familien. Børnene piskedes mange Gange til at gaa og tigge. Og de vovede ikke at komme hjem, før de havde i det mindste nogle Kobberpenge Disse smaa Tiggere er derfor vanskelige at komme af med, hvis man ikke giver dem en Skilling.

Naar en af Dublins Gadedrenge beder om en Almisse, opremser han uafbrudt en Blanding af Velsignelser og Komplimenter, paakalder Helgener, trygler, sledsker — og løber imens ved Siden af den, han bønfalder, som en Hund. Og de smaa, bare Fødder tripper i Takt med hans ynkelige Klager.

Gaar man lige frem uden at ænse ham, afskrækker det ham ikke. Det er — tror jeg — lettere at ryste en stor Buldog af sig end at komme af med en irsk Tiggerdreng.

De fleste forbarmer sig da ogsaa over ham og giver ham Penge. De har virkelig Krav paa Medlidenhed, disse smaa irske Piger og Drenge i deres usle Pjalter. Deres gammelkloge Ansigter er prægede af Gadens Visdom, deres Øjne ser saa ulykkeligt frem for sig, medens de smaa Hænder er fremstrakte i Haab om en lille Kobberskilling.

Sent om Aftenen — ja, langt ud paa Natten — har jeg set smaa Piger og Drenge danse paa regnvaade Gader, ikke for at more sig selv, men for at paakalde Folks Medfølelse.

En lille sød Pige lagde jeg særlig Mærke til. Da hun saa, at jeg havde faaet Øje paa hende, kom hun løbende hen mod mig med udstrakte Arme og sagde: „Herre, har De ikke en Skilling? Jeg har

ikke faaet noget at spise i Dag. Vil De give mig lidt Mad?“

Jeg tog hende ved Haanden og vi travede afsted til det nærmeste Kaffehus, hvor jeg bestilte The og Brød, som hun næsten slugte, saa sulten var hun. Hun fik saa meget, hun kunde spise, og Glæden lyste hende ud af Øjnene.

„Hvorfor gaar Du paa Gaden og tigger?“ spurgte jeg hende.

Hun saa paa mig, som om hun tænkte: Saa dum! „Ved De da ikke“, sagde hun, „at Fader hverken har Arbejde eller Penge. Han siger, at jeg maa tjene Føden til Familien. Og jeg tør ikke komme hjem, før jeg har Penge.“

„Men“, fortsatte hun sørgmodigt, „jeg faar ikke ret meget, fordi der er saa mange, der danser og tigger ligesom jeg. Vil De give mig en Penny?“

„Ja, men hvor bor Du?“

Vi gik nu i Retning af hendes Hjem. Efter et Kvarters Gang naaede vi ned til Fattigkvarteret, hvor hun standsede uden for en af Lejekasernerne: „Her bor vi paa 5. Sal. Vi har det ikke saa pænt. Men hvis De vil, kan De godt følge med op.“

Jeg gik med. Paa 5. Sal viste hun mig Vej til deres Værelse ved at aabne Døren. Indenfor var et lille firkantet Tagværelse med skraa Vægge. Møblementet bestod af et Bord og to Stole. Luften var kvalm. Paa Gulvet laa nogle Pjalter, som skulde tjene til Seng for 5 Mennesker, to Voksne og tre Børn.

Manden var ikke hjemme, men Konen sad paa en Stol og syede. Hun spurgte straks: „Hvad er det

for en Regning, De kommer med? Naa, det er forresten ligegyldigt, jeg har ingen Penge. Det maa De sige til Deres Chef." Dermed tog hun fat paa Sytøjet igen.

Jeg gav hende en Shilling. Og hendes Taksigelser kunde jeg høre endnu langt nede paa Trappen. For en Shilling kunde hun eksistere i to Dage.

Der er ogsaa i Dublin Hundreder af Kvinder, som tigger. Mange af dem har spæde Børn ved Brystet. De faldbyder Tændstikker, Lavendler, Blomster — og sig selv, blot de kan faa fat paa de attraaede Kobberskillinger.

Strejken havde fremkaldt ligefrem Hungersnød. Der var Mangel paa Fødevarer, og Priserne var høje, Laanekontorerne var overfyldte, der var ingen Kredit at faa noget Sted. Fattigfolks vigtigste Kost var før The og Brød. Nu maatte de nøjes med tørt Brød.

Mændene tigger ikke. De suger paa deres tomme Tobakspiber, knurrer mod Politiet og staar samlede i store Klynger foran Liberty-Hall.

Den Søndag, jeg var i Byen, saa jeg store Skarer af Arbejdere drage med Musik gennem Gaderne. Paa een Gang blev der vældig Uro i Vrimlen. De begyndte at bombardere en stor, flot Bygning. Smadder fra Gaden, Sten, Træstumper, — alt hvad de kunde faa fat i, røg som en blandet Masse mod Bygningen. Ruderne blev slaaede ind, Murene skamferede. Hvis Politiet ikke var kommet til, havde den forbitrede Skare sikkert slaaet Dørene i Stykker og trængt ind i Huset. Men flere Hundrede Betjente fik hurtigt splittet dem ad ved Hjælp af deres Knipler.

Hvad Grunden var til Overfaldet paa netop denne Bygning, ved jeg ikke. Jeg antager, at den tilhørte en af de mest forhadte Arbejdsgivere. Da jeg næste Dag passerede Huset, var der slaaet Brædder for Vinduer og Døre. Og tre Politimænd stod Vagt ved Indgangen.

For Kvinder og Børn er der ingen Samlingssteder eller Musik, kun trøstesløse Hjem og triste Sidegader. Og undertiden, naar Politiet rykker gennem Gaderne, hidser Kvinderne sig op til Raseri. Da kaster de Krukker, Køkkenaffald og Kartofler ned i Hovedet paa Lovens Haandhævere, ledsaget af de bitreste Forbandelser. Kun Børnene faar ikke Lov til at lade deres Harme faa Luft. De maa stadigt tigge, de er jo Familiens Forsørgere. Faar de intet, maa hele Familien sulte. Derfor danser og synger de, derfor finder de stadigt nye Velsignelsesformularer, medens deres Ansigter bliver gammelkloge, og Frygten for Dagen i Morgen lyser dem ud af de skræmte Øjne.

Lynskud fra London.

London har 19,000 Gader og ca. en Million Bygninger. Hvert Aar bygges der 270 nye Gader og ca. 2000 nye Huse. Lidt Idé om Byens Størrelse faar man ved at høre, at der findes over 17,000 Politibetjente, og at 16,000 Droscher, 4000 Sporvogne og 3,400 Motoromnibusser er i stadig Bevægelse i Byen. Lad mig tilføje, at den har over 13,000 Værtshuse.

Ved Øst-London forstaar man den østlige Del af Kæmpebyen, der omfatter et Areal paa omtrent en Kvadratmil og huser ca. halvanden Million Mennesker. Det er en Verden, som præges af glædesløs Fattigdom og Armod. Og dog frembringer denne Bydels Tusinder af Arbejdere daglig uhyre Værdier. Damphamrenes dumpe Drøn, Skibskædernes Raslen, Dampskibenes hæse Hyl skingrer fra Dokker og Fabriker Dag og Nat vidt ud over Whitechapels uendelige Husrækker.

Et uhyre, indvandret Proletariat

fra alle Evropas Lande boer her sammenhobede. Her arbejder, sulter og fryser de. Mange af dem kommer aldrig udenfor disse skumle Gader, hvor Elendighed og Last har hjemme.

Til en Begyndelse staar man ganske raadvild overfor dette Kaos af Gyder, der aldrig hører op. Alt flyder ud i det grænseløse. De sorte, røgsværtede Huse ligger der — Tusinder efter Tusinder — i Taage og Snavs. Og de fattige, graagule, forsultede Mænd og Kvinder, de underernærede Børn, der roder i Gadernes Snavs, synes at tilhøre en lige saa hjælpeløs forvirret Myretue.

Paa denne Tid af Aaret, hvor Taage og Regnvejr Uge efter Uge ligger over Stenørkenen, ruger Alverdens skumleste Hæslighed her.

Og den tykke Kulrøg, der vælter mellem Husrækkerne, river i Fodgængernes Lunge og Hals.

Det russisk-jødiske Element synes særligt at dominere. I Gader og Gaarde vrimler det af sortøjede Børn med hastige Bevægelser, medens de voksnes

Handelstalent giver sig højrøstede Udslag. Smaahandelen florerer her som intet andet Sted i Verden.

London er Byen med de skarpeste Modsætninger — selv i Byens Fattigkvarter. Man gaar ad en Sidegade og befinder sig med et i et ganske forskelligt Kvarter. Intet minder om en Verdensby. Paa Trappestenene foran de lave 2 Etages-Huse spinder Kattene, medens legende Børn forbavsede stirrer paa den fremmede, der betræder denne Idyl. Her kunde være dejligt, hvis ikke Østlondens uforklarlige Melankoli rugede ogsaa over disse stille Gader, og hvis ikke de smaa, sorte Huse var saa ensartet hæslige.

Man gaar ud til Dokkerne, og Billedet skifter atter. De smudsige Gader snor sig sammen til en Labyrinth, hvor drukne Kvinder med Børn ved Brystet raver om Dag og Nat.

Sømænd af alle Nationer — hvide, sorte, gule — dasker rundt i store Flokke og finder deres fattige Glædestrang tilfredsstillet i Værtshusene, hvorfra Skrig og Skraal stimer ud paa Gaden. Deres Glæde er i Reglen forbi efter en Aften eller Nat — saa kastes de ud paa Gaden, lænsede for hver en Øre af deres surt fortjente Løn.

Om Dagen har den fredeligt spadserende intet at frygte i Whitechapel. Men i Taage og om Natten er et Besøg i disse Kvarterer risikabelt. Adskillige Lig slænges i Themsen hvert Aar, og Floden er dyb og tavs. Men netop det spændende herved lokkede mig.

En Nat ved 2-Tiden staar jeg derude, opsat paa at gennemstrejfe de mørke Kvarterer. Jeg bad et Par Betjente om Oplysninger — i Whitechapel gaar

Betjentene altid Parvis. De sagde: „Vent til i Morgen, Herre!“ Men jeg stod fast paa mit Forehavende.

Jeg naaede derned og strejfede frem og tilbage en halv Times Tid, med største Interesse iagttagende, hvad der var at se. Drukne Mænd og Kvinder slentrede om i de smalle Gader. En tysk Jøde raabte med Kødpølser. Ellers var alt stille.

Jeg var nu bleven træt og agtede mig tilbage, skuffet ved Whitechapel. Men at finde Vej var lettere sagt end gjort. I Halvmørket, som altid hersker i Whitechapel, havde jeg forvildet mig i Vrimlen af de skumle Gader. Jeg gik og gik og havde næsten opgivet at finde hjem, da jeg i en Tværgade fik Øje paa tre drukne Kvinder, der Arm i Arm dinglede op ad Gaden. I al sin Sørgelighed var Billedet komisk, fordi Gaden ikke var mere bred, end at de to yderste — naar de dinglede — skiftevis stødte mod hver sin Mur.

„Nu forstaar jeg Nytten af smalle Gader“, tænkte jeg smilende ved mig selv.

Mens jeg stod og saa langt efter dem, kom tre Mænd paa den anden Side Gaden. Jeg lagde ikke Mærke til dem, før de stod inde paa Livet af mig. Da raabte den ene: „Hvad staar Du og glor efter Knægt.“

Jeg vilde trække mig tilbage uden Diskussion. Men da gav en anden af dem, en stor, raa Fyr, mig et Spark, saa jeg var ved at falde. Jeg blev hvidglødende af Raseri, og det lykkedes mig ved Hjælp af et velrettet Næveslag at kaste ham i Stenbroen. Den næste, som fik samme Skæbne, var mig. Derefter blev jeg gennempryglet, og de tre Herrer undersøgte alle mine Lommer. Da de intet fandt,

blev de for Alvor rasende. En ny Næveregn faldt ned over min syndige Krop. Mine Hænder blev slaaet til Blods mine Næsebor revet op, saa Blodet flød i lange Baner. Jeg var rasende. Jeg skreg, jeg brugte Arme og Ben for at komme løs. Men intet hjalp. Da viste heldigvis de to Betjente sig, og Banditterne stak i Løb ned ad Gaden.

Betjentene tog sig nu af mig, som stadig laa paa Gaden med ømme Lemmer, og den ene bemærkede tørt: „Nu har De altsaa faaet opfyldt Deres Ønske om at opleve noget.“ Derefter bar de mig til et underjordisk Toiletrum, hvor jeg fik Blodet vasket af og blev lappet sammen med Hæfteplaster.

Jeg havde altsaa ingen Grund til at føle mig skuffet over min Tur til Whitechapel.

Spændende Eventyr til Søs.

Cardiff er et af de forenede britiske Kongerigers Knudepunkter for Skibsfart. Dampskibe, Motorskibe og Sejlskibe gaar til alle Verdenshjørner. Jeg skulde — som man vil huske — arbejde for min Rejse over Vandet fra Verdensdel til Verdensdel, og i en By som Cardiff havde jeg de bedste Chancer for at komme, hvorhen jeg vilde.

Min Plan var da først at naa Syd-Afrika.

Ved at gennemgaa Skibslisten saa jeg, at et belgisk Sejlskib en af Dagene skulde afgaa til Port Nolloth, der ligger ca. 300 engelske Mil Syd for Kapstaden.

Det var noget for mig. Jeg gik om Bord, præsenterede mig som Jordomrejser og fremførte mit Ønske for Kaptajnen, der var Nordmand. Han spurgte, hvad Arbejde jeg kunde præstere. Jeg svarede, at jeg var villig til hvadsomhelst, og to Minutter senere var jeg i fast Livstilling som Kahytsdreng.

Jeg underskrev derefter Hyrekontrakten, som lød paa, at jeg skulde følge Skibet i to Aar mod en Hyre af — siger og skriver — 1 Kr. om Maaneden.

„Men", sagde Kaptajnen, „det er kun en Formalitet med den Kontrakt. Jeg giver Dem mit Ord paa, at De kan gaa i Land i hvilkensomhelst Havn, De ønsker."

Jeg tog hans Ord for gode Varer. Men det skulde jeg siden komme til at fortryde mange Gange.

Tidligt om Morgenen — 19. Marts 1914 — kom Tougbaaden og slæbte Skuden ud paa det aabne Hav. Der kunde Vinden ret faa Tag i Sejlene og føre os til Maalet, Port Nolloth.

Første Dag naaede vi gennem Bristol-Kanalen, skønt der ikke var særlig god Vind. Næste Dag var det værre — det vil sige, det var ualmindelig fint Vejr. Vandet laa spejlblankt omkring Skuden, og Solen skinnede velgørende.

Jeg blev sat ind i Arbejdet: at gøre rent i Kaptajnens Kahyt, Salonen, Messerummet og Styrmandens Værelse. Dernæst: at muge i Grisehuset. Man har som Regel paa Sejlskibe altid en Gris, der slagtes ved en eller anden Højtidelighed. Fremdeles: at vaske op efter hvert Maaltid og — ikke at forglemme — at trække Klokken op. Endelig: hver Morgen at stille med Vaskevand til Kaptajnen. Den sidste Del af Arbejdet varede ikke saa længe. Der blev

Vandmangel, og han nøjedes med at vaske sig een Gang om Ugen. Flere af Mandskabet vaskede sig overhovedet aldrig, saa for dem var Vandmangelen ikke nogen følelig Gene.

Et Ekstraarbejde havde jeg de første tre Dage. Kokken var nemlig døddrukken, saa jeg maatte overtage hans Bestilling. Hvor han fik Spiritus fra, var os alle en Gaade, indtil det blev opklaret, at han havde medtaget 5 Potter Brændevin og gemt dem i Kulrummet. Hans hyppige Vandringer derhen gjorde os mistænksomme, og ved en grundig Undersøgelse fandt vi hans Læskedrik.

I fjorten Dage havde vi god Vind. Skuden gik frem for fulde Sejl. Maderia- og Kanarie-Øerne havde vi forlængst passeret.

Jeg passede mit Arbejde, vaskede op, serverede, for baade Grisen og Kaptajnen, redte Seng o. s. v.

Skænderi med Kaptajnen.

Tredie Søndag lod imidlertid til at skulle bringe lidt Afveksling. Baade Søen og Kaptajnen var i stærkt Oprør. Det var Uvejr. Regnen skyllede ned uafbrudt. Vinden susede gennem de plaskvaade Sejl, saa det næsten lød som Torden. Bølgerne fulgte Slag paa Slag ind over Dækket, og Skibets Skrog slyngedes frem og tilbage.

Et tykt Tov var spændt fra Stævn til Stævn, saa man ved at holde i dette kunde gaa frem og tilbage uden at blive skyllet over Bord.

Middagen var færdig, Jeg skulde bringe den fra Kabyssen til Messen, tog et Fad i den ene Haand,

og holdt med den anden fast i det udspændte Tov. Endda Havde jeg Besvær med at arbejde mig frem.

Kaptajnen stod ved Indgangen. Han havde været i slet Humør fra Morgenstunden — som saa ofte før — og stod nu, øjensynlig ventende paa en Anled-

Kaptajnen er vred.

ning til at faa Luft. Jeg var naaet nær hen til Indgangen, da han kom hen imod mig og arrigt udbrød:

„Kan Du ikke snart lære at gaa lige paa Benene, din fordømte Landkrabbe. Giv mig Fadet. Du taber det jo. Men Du skal faa Lov til at betale det, kan Du stole paa."

Jeg beholdt det. „Jeg skal nok holde paa, hvad jeg har i Haanden."

„Naa, pil saa af med Dig!"

Med disse Ord gav han mig et Spark paa det ene Ben, saa jeg var ved at falde.

Forud for denne Rejse havde jeg lovet mig selv, at jeg vilde tage imod, hvad der blev budt mig. Det kunde jo ikke vare saa længe. Men alligevel blussede Harmen op, og jeg raabte: „Jeg tager ikke mod Spark af Dem. Sker det oftere, melder jeg Dem."

„Hvad siger Du, Knægt! Er Du obsternasig? Til hvem vil du i Grunden melde mig? Du maa huske paa, at du er til Søs, og her er jeg Konge. Jeg kan sparke dig, saa tit jeg ønsker det. Hvis du mukker saa meget som et Ord, bliver du puttet ned i Forpiggen eller en mørk Nat taget ud af Køjen og smidt overbord. Saadan en Laban! Jeg skal lære dig at være næsvis mod din Kaptajn!" Han viste mig samtidig to kraftige Næver saa nær ved mit Ansigt, at jeg uvilkaarlig trak mig tilbage.

Derefter stod han et Øjeblik stille for at se Virkningen af sine Ord. Hvis han havde ventet, at jeg var bleven myg, tog han fejl. Jeg sagde trodsigt: „De kan være overbevist om, at paa den Maade kommer De ingen Vej med mig. De kan gøre, hvad De vil, men fra i Dag vil det falde Dem haardt at holde Styr paa Deres Kahytsdreng".

Derefter smuttede jeg forbi ham gennem Gangen i Retning af Kabyssen. Ophidset, som jeg var, glemte jeg imidlertid at holde mig til Tovet.

Og jeg havde ikke løbet mange Skridt, før jeg faldt, saa lang jeg var, og slog Baghovedet, saa Blodet piblede frem. Samtidig blev jeg gennemblødt

af den tunge Regn og det vaade Dæk — til stor Morskab for Kaptajnen, der raabte efter mig: „Der kan du se, din Hvalp, du duer ikke paa Søen“.

En haard Tid begyndte nu for mig. Alt, hvad jeg foretog mig, var efter Kaptajnens Mening absolut forkert. Der var ikke et Arbedje, uden at jeg skulde gøre det om igen. Jeg fik mere Arbejde. Stewarten og Styrmanden fik Paalæg om at benytte sig af min Arbejdskraft saa meget som muligt. Første-Styrmand var den eneste ombord, der tog mit Parti, men Anden-Styrmand drev det til, at jeg skulde vaske hans Skjorter, banke Køjeklæderne og vaske hans af Skraatobak tilsvinede Gulv.

Jeg gjorde alt, hvad man forlangte, idet jeg tænkte: Min Tid kommer vel ogsaa . . .

En Daab ombord.

Vi var for længe siden naaet ind i Passatens milde Luft. Solen laa som et stort skinnende Øje i den rene, blaa Luft og straalede Varme fra sig.

Matroserne gik halvnøgne omkring og skruppede Dækket med lange Fejekoste. I Kølvandet saas en stor Haj med den trekantede Rygfinne dukkende op over Vandfladen. En af Matroserne kastede Levningerne fra Middagsmaden ud langs Rælingen, og i næste Øjeblik var de slugt af det sultne Dyr i et eneste Gabfuld.

Paa skandinaviske, hollandske og belgiske Skibe er det en gammel Skik, at Havguden Neptun kommer ombord, naar de passerer Ækvator. Han barberer og døber alle dem, som ikke har passeret Linien.

Det havde Matroserne i alt Fald fortalt mig hver Dag, lige siden vi forlod Cardiff. De indrømmede, at det ikke var Neptun selv, som kom, men en menneskelig Udsending fra hans Skib, der laa lige paa selve Linien.

Vi var tre, der ikke havde passeret Ækvator, en finsk Matros, en engelsk Letmatros og jeg. Vi havde diskuteret Sagen indgaaende. Englænderen var den eneste, som rigtig troede paa Historien. Han havde skrevet to Breve, som Matroserne erklærede, at Neptun hellere end gerne vilde besørge for ham.

Saaledes stod Tingene, da en uheldig Begivenhed skulde gøre mig Livet endnu mere surt end før. Jeg havde ført en Dagbog fra den første Dag om Bord paa „Hero“, dette var Skudens Navn. Paa en eller anden Maade havde jeg af Bogen mistet et Blad, som uheldigvis blev fundet af Kaptajnen.

Jeg husker omtrent Indholdet. Der stod: 29. Marts 1914: Vi passerede to Dampere. Vekslede Signaler med dem: „God Medvind“. 2. April 1914: Min sædvanlige Middagssøvn er bleven forbudt. Tog den alligevel, men blev med Magt trukket ud af Køjen paa Kaptajnens Ordre. 4. April 1914: Maden bliver stadig slettere. Kaptajnen greb en Matros i at stjæle et Stykke Læder fra Sejlrummet. Matrosen fik 20 Kr. i Mulkt, men lovede at drukne Kaptajnen i hans eget Fedt, før Skibet naaede Land.

Før havde Kaptajnen været arrig og gnaven, nu blev han som et vildt Dyr.

Jeg var i Færd med at tømme en Melsæk ud i Meltønden, da Første-Styrmand kom med Ordre til mig om øjeblikkelig at komme til Kaptajnens Kahyt.

Jeg anede med det samme, at der maatte være noget galt.

Og min Anelse slog til. I Kahytten sad Kaptajnen i sin Lænestol. Han stirrede med et af Raseri kogende Blik paa det tabte Blad af Dagbogen.

Da han saa mig, fo'r han mod mig med knyttet Næve, og en Syndflod af Skældsord regnede ned over mig. „Saa du skriver Dagbog, din Hvalp!" Han var hurtigt bleven klar over, at Forfatterskabet var mit. „Og Maden er ikke god nok, og jeg skal druknes i mit eget Fedt. Matroserne vil strejke. Ja, jeg skal lære jer at strejke. I skal slet ingen Mad faa i de første Dage. Dg saadan noget vil du fortælle, naar du kommer i Land. Jeg forbyder dig at skrive Dagbog ombord. Du maa være splittergal. Hvis du skriver saa meget som et Ord om, hvad der passerer her, har jeg som Kaptajn Magt til at faa dig sat ind i en Galeanstalt i den første Havn, vi anløber. Matroserne vil hellere end gerne aflægge Ed paa, at du er gal, naar de ser, hvordan du skriver om dem".

Han gjorde en Pavse, som jeg benyttede til at sige: „Jeg skriver kun Sandheden, Kaptajn!"

„Sandheden eller ikke! Du maa ikke skrive Dagbøger, saalænge du er her ombord. Det skal jeg sørge for". Han havde aabnet Døren og betydede mig, at jeg kunde gaa.

Ingen Væddeløber behøver at skamme sig over den Fart, hvormed jeg forsvandt. Med mørke Tanker fortsatte jeg mit afbrudte Arbejde. Gud ved, hvordan dette ender? sagde jeg til mig selv.

Næste Dags Morgen var mine to Dagbøger forsvundne, stjaalet ud af Lommen paa min Vest. Jeg

har aldrig siden set dem, men det har rimeligvis Hajerne. Ogsaa mine Blyanter var borte, og det var ikke muligt at fremskaffe en paa hele Skibet. Blæk og Pen kendte man overhovedet ikke.

Neptun kommer!

Det var Stewarten, som ildrød i Ansigtet kom løbende og meddelte mig Nyheden, medens jeg pudsede Messing. Vi var altsaa naaet til Ækvator.

I en Fart løb jeg ud af Døren — jeg var nysgerrig efter at se den meget omtalte Neptun. Paa Dækket saa jeg det mærkeligste Optog, jeg nogensinde havde set. Neptun selv førte Toget an op ad Dækket. Han var iført en Sækkelærredsdragt og havde et langt Fuldskæg. Efter ham kom en Doktor, en Præst, Indsæberen og tre Politibetjente med lange Stave.

Neptun henvendte sig til mig: „Det er Deres Tur først!"

Jeg vilde løbe tilbage, men de tre Betjente tog fat i mig og slæbte mig midtskibs, hvor en stor Tønde med Saltvand stod opstillet, Side om Side med en Spand, fyldt med Tjære og Beg.

Betjentene rev i en Fart Tøjet af mig. To af dem holdt fast i mine Arme. Den tredie holdt Spanden med Tjæren foran Indsæberen, der med en stor Malerkost begyndte at sæbe mig ind, det vil sige: tjære løs paa mit Hoved, Haaret, Ørene og nedefter over hele Kroppen.

Neptun kom nu med en lang Kniv, og Barberingen begyndte. Naar Tjæren var skrabet af, smurte han paa igen.

„Kniven generer vel ikke?“ Det var Neptun, som spurgte saa venlig. I samme Øjeblik, jeg vilde til at skælde ud over den Behandling, jeg var Genstand for, havde Indsæberen fyldt min Mund med Tjære. Jeg maatte synke baade mit Raseri og Tjæren.

Præsten kom med „noget“ i en Skaal, og jeg blev døbt under stor Højtidelighed. Præsten dekla-

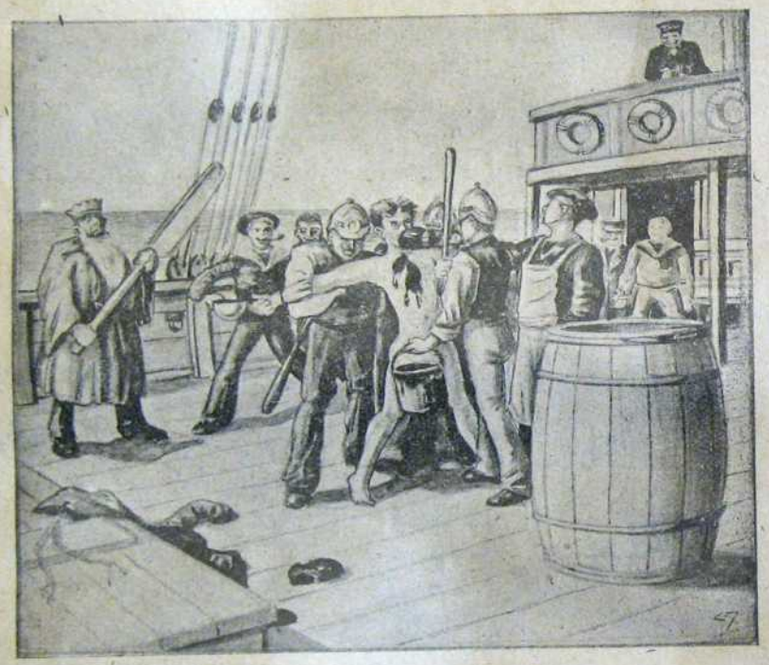

Daaben under Ækvator.

merede: „Jeg døber dig herved i alle Søfolks Navn og fornuftige Sjæles Navn. Dit Navn er fra i Dag Peter Springer.“

Og jeg fik Skaalens Indhold hældt ned over Hovedet.

Saa tog Betjentene mig ved Arme og Ben og stak mig paa Hovedet ned i Saltvandstønden. Man holdt mig med Magt dernede i henved to Minutter. Det er de frygteligste Øjeblikke, jeg har oplevet nogensinde. Jeg vred mig som en Orm og var nærmest halvdød, da man trak mig op.

Jeg blev lagt paa Dækket, og ude af Stand til at rejse mig op, laa jeg og gned mine Øjne, spyttede Saltvand og græd af Raseri.

Matrosen, der var udklædt som Doktor, kom og satte sig ved Siden af mig, idet han spurgte, om jeg følte Smerte noget Sted. Jeg begyndte at skælde ud paa det groveste, men var ikke naaet langt, før han udbrød: „Ja, jeg hører, at De taler i Vildelse. Jeg vil give Dem nogle Piller, der snart skal gøre Dem rask igen.“

Han tog af en medbragt Cigaræske to Piller paa Størrelse med et Dueæg, som jeg fik Anmodning om at spise, hvad jeg selvfølgelig nægtede.

„Spis dem!“ kommanderede han, „hvis De ikke ønsker, at Betjentene skal hjælpe til.“

Jeg spiste Pillerne. Senere fik jeg at vide, at de var sammensatte af Peber, Salt og — Grisegødning.

Saa fik jeg endelig Lov til at gaa. Jeg hentede en Skurebørste, varmt Vand og Sæbe. Og nu gik det løs. Men jeg opdagede snart, at Petroleum var det eneste Middel til at fjerne Tjæren. Og efter fjorten Dages regelmæssig Skrupning blev jeg heldigvis ren igen.

Englænderen og Finnen gennemgik den samme Tortur. Finnen bed Tænderne sammen og sagde ikke et Ord, men Englænderen bandte, skældte,

truede og gjorde den ivrigste Modstand, hvilket kun forværrede hans Sag. Han blev med raa Magt tvunget til at gennemgaa det hele.

Under hele Ceremonien havde Kaptajnen staaet paa Kommandobroen og moret sig kosteligt. Han sendte atraks efter Matroserne tre Flasker Brændevin for veludført Arbejde. Spiritus'ens Virkning kunde snart efter høres — jeg holdt mig klogelig inden Døre og nægtede at servere Mad for Mandskabet.

Næste Dag var det Vindstille. Vandfladen laa som et Marmorbrædt og Skuden rullede ganske svagt. Den gnistrende Ækvatorsol varmede, saa det var næsten uudholdeligt. Det halve af Mandskabet stod agterude og fiskede. Paa en Gang blev der stort Røre. Styrmanden havde haft Held til at jage Harpunen gennem en Haj, som vred sig af Smerte for at slippe fri. Men intet hjalp. Den blev under Jubel halet op paa Dækket, hvor den — trods alle sine Krumspring — maatte lade Livet. Bugen blev skaaret op, og ud væltede nogle brune Bønner sammen med en Mængde smaa Fiskehoveder. Kaptajnen saa fra Bønnerne til Stewarten og mig. Vi gjorde os hurtig et Ærinde et andet Sted hen. Det var nemlig mange Gange blevet os forbudt at kaste Middagsaffald i Søen.

En salomonisk Afgørelse.

Sent paa Eftermiddagen fik vi en lille Retssag. Kaptajnen havde mistet en Daase Ananas, hvad han var yderst fornærmet over. Kun tre Mand havde været i Kakytten, hvor den opbevaredes. Disse tre

var to Finner og mig. Vi blev forhørt, men nægtede alle tre at kende noget til Sagen.

Saa fik vi Lov at gaa foreløbig. Men Kaptajnen forsikrede os om, at han nok skulde faa den Sag opklaret. Og det lykkedes ham virkelig paa en uventet Maade.

Fem Timer senere blev vi igen kaldt ind i Kahytten. Vi paastod alle tre som før, at vi var fuldkommen uskyldige. Saa tog Kaptajnen tre Glas frem fra Buffeten, fyldte dem med en mørk, flydende Vædske og gav os Ordre til at drikke. Vi gjorde det hellere end gerne, da vi antog, at det var et Glas Kognak som Løn for vor spildte Ulejlighed.

Men det var et hurtigt virkende Brækmiddel. To Minutter senere kastede vi op, saa det flød hen ad Gulvet. Og den ene Finne kastede halvtykket Annanas op.

Han blev idømt en større Bøde, der blev trukket fra Hyren. Medens den anden Finne og jeg fik et Glas virkelig Cognak til Tak for Ulejligheden.

Vi var nu komne i Nærheden af Sanct Helena. Her skulde en ny Ceremoni foretages — de, der blev døbt ved Ækvator, skulde vakcineres. Det gaar for sig paa den Maade, at der med en Kniv foretages tre Snitsaar i Brystet, saa Blodet flyder.

Jeg svor paa, at jeg ikke vilde vakcineres. Nu vilde jeg ikke finde mig i flere Raaheder.

Der findes ombord paa alle Sejlskibe en „Slapkiste" — det vil sige en Slags Marskandiserforretning, hvor Mandskabet kan købe Vækkeure, Beklædningsgenstande, Knive o. s. v. Jeg fik en engelsk Matros til at købe mig en Brødkniv for at jeg kunde for-

svare mig, naar Matroserne begyndte paa deres Vakcination.

Det varede ikke mange Dage, før Sanct Helena var i Sigte. Nu forstod jeg, hvad der forestod, men jeg var forberedt og bar altid Kniven hos mig.

En Eftermiddag, da jeg kom op fra Messerummet med et Fad Klipfisk i den ene Haand og en Sauceskaal i den anden, greb to Matroser mig i Armene og vilde tage Fadene fra mig, idet de erklærede, at nu forestod Vakcinationen. „Naa saa!“ sagde jeg, svingede Klipfisken og Saucen i Hovedet paa de to Matroser, fik Kniven op af Lommen og stod nu i Kampstilling.

„Kom an!“ fortsatte jeg, idet jeg svingede Kniven over Hovedet, „men stol paa, at en af jer skal blive ordentlig vakcineret, før jeg bliver det.“

Omtrent hele Mandskabet og Kaptajnen kom nu til. Kaptajnen gik hen imod mig og sagde overlegent: „Kom her med Kniven, Dreng! Du maa jo være gal!“

Jeg var virkelig gal. Jeg for hen imod Kaptajnen med løftet Arm, og han sprang forskrækket tilbage. Derefter gav han Matroserne Ordre til at fange mig. De rørte imidlertid ikke paa sig, men afventede spændt, hvad der vilde komme.

Et Øjeblik efter sprang Kaptajnen ind paa mig og vilde med et rask Tag fravriste mig Kniven. Det lykkedes ham ikke, idet jeg hurtigt sprang tilbage og derpaa ganske ude af mig selv — med Kniven opløftet — gik løs paa ham, saa han igen hurtigst maatte trække sig tilbage. Jeg fulgte efter, hvorfor han skyndsomst løb ind i Kahytten og laasede Døren efter sig.

Mandskabet klappede i Hænderne. Deres Ligegyldighed for min Person var pludselig forsvunden ved at se den forhadte Kaptajn blive jaget ind i sin Hule. Allesammen kom de hen og trykkede mig i Haanden, medens jeg stod rystende af Sindsbevægelse. „Det er saadan, han skal have det, den gamle Gedebuk!“ raabte en af dem leende.

Saaledes undgik jeg Vakcinationen og fik indtil Rejsens Ende mange Venner blandt Mandskabet.

Om Aftenen, da Kaptajnen og Officererne spiste, hørte jeg Kaptajnen sige til Første-Styrmand: „Jeg har maaske alligevel været for haard ved den opsætsige Landkrabbe.“

Og den snusfornuftige Styrmand svarede filosofisk: „Ja, der skal jo være Maade med alting.“

Det sidste Eventyr paa Søen.

2. Juli 1914 kom en af Matroserne og meldte: „Land i Sigte!“ Alle løb hen forud for at se det længselsfuldt ventede Land. Vi havde nu i tre Maaneder været paa det aabne Hav.

Der var virkelig Land forude. Jeg saa over mod det som et Vidunderland — jeg havde jo været fængslet i tre Maaneder. Ingen kan sætte sig ind i, hvad jeg følte i dette Øjeblik. Det formelig skreg inden i mig: Lad mig komme i Land, i Land, i Land.

Næste Dags Eftermiddag kastede vi efter nogen Manøvrering Anker ca. tre engelske Mil fra Land. I Port Nolloth er der ingen Havn, da Brændingen er altfor stærk. Der gaar undertiden Uger, før Tougbaadene kommer ud til de ventende Skibe for at ballaste.

Vi ventede kun to Døgn, før Tougbaadene kom ud til os. Alle samledes ved Rælingen for at se ethvert af de nye Ansigter. Jeg syntes, de saa ud som Engle allesammen, selv de grimmeste Negere.

Toldmændene kom ombord og skulde undersøge, om vi medførte toldpligtige Varer. De undersøgte imidlertid ingenting, men drak en Kop Kaffe med Likør, hvorpaa de af Kaptajnen modtog to Kasser Cigarer for veludført Tjeneste.

Læserne vil erindre, at jeg underskrev en Hyrekontrakt paa to Aar, men fik Kaptajnens Ord paa at kunne forlade Skibet, naar jeg ønskede det. Derfor gik jeg Dagen efter, at vi havde kastet Anker, hen til Kahytten og bad om min Afsked. Jeg fik det Svar, at jeg maatte vente endnu nogle Dage. Kaptajnen havde ikke Tid i Øjeblikket.

I fire Dage ventede jeg. Men saa var det ogsaa forbi med Taalmodigheden. Jeg forlangte nu rent ud at komme i Land med første Baad. Kaptajnen saa forbavset paa mig. „I Land! Er du gal, Knægt? Vil du se din Hyrekontrakt? Der staar ikke noget om, at du skal i Land. Nej bliv du kun roligt her. Du har det saamænd godt, du faar baade Mad og frisk Luft og en Seng at sove i. Hvad ønsker du mere?"

„Jeg ønsker at komme i Land endnu i Dag. Ellers skriver jeg øjeblikkelig til Konsulen om at hjælpe mig."

„Ja skriv du bare væk. Jeg skal nok forklare Konsulen, at du er halvgal og har den fikse Idé at ville trave Jorden rundt. Saa skal han nok lade være at tage Hensyn til dine Breve."

Altsaa var jeg lige vidt. Jeg kunde ikke komme

i Land og maatte som Følge deraf tabe mit Væddemaal.

Saa gik jeg til Første-Styrmand og bad ham om at give mig et godt Raad. Han svarede: „Ad Rettens Vej kommer De ingen Vegne. De har Deres Navn paa Kontrakten, og jeg tror ikke, at Kaptajnen godvilligt lader Dem komme i Land. Forsøg hellere at strejke overfor enhver Ordre. Saa bliver han maaske ked af det evindelige Vrøvl og lader Dem faa Deres Vilje."

Næste Morgen fulgte jeg Raadet. Stewarten maatte gaa ind til Kaptajnen med Morgenkaffen og meddele, at jeg havde nedlagt mit Arbejde. Da han kom tilbage, spurgte jeg ham, hvad Kaptajnen havde sagt. Stewarten smilede: „Han henviste til Skriftens Ord: Den, som ikke vil arbejde, skal heller ikke have Føde."

Det var ingen større Trøst, men jeg var fast bestemt paa at blive ved mit Forsæt, indtil jeg havde faaet Løfte om at komme i Land.

Jeg fik nu ikke Mad i tre Dage, og hele Skibets Besætning havde faaet strengt Paalæg om ikke at lade mig faa den mindste Smule at spise.

Om Aftenen paa den tredie Sultedag kom Kaptajnen hen og spurgte: „Er du snart tam, din Landkrabbe."

Jeg svarede: „Jeg bliver ikke tam, før jeg dør."

„Saa maa vi jo se at finde paa noget nyt." Med disse Ord gik han ind til Stewarten og gav ham en Ordre.

Næste Morgen blev jeg med Magt puttet ned i Forpiggen, Skibets forreste Rum under Dækket, hvor alle Dunster fra Skibets Last samles. I de første

Timer forekommer Luften her uudholdelig. Men saa vænner man sig lidt efter lidt nogenlunde til den.

Efter et Par Timers Forløb blev der rakt en Skaal med brune Bønner ned til mig. Jeg slugte dem med Begærlighed. Før havde jeg aldrig kunnet fordrage brune Bønner, men disse smagte mig vidunderligt.

Samme Aften kom Kaptajnen ned til mig og spurgte, om jeg nu var tæmmet. Jeg blev liggende paa en Stabel Reb og spillede død. Jeg var saa udmattet, at det ikke faldt mig synderlig vanskeligt.

Han raabte op gennem en Luge, at to Matroser skulde komme derned. Da de kom, gav han dem Ordre til at transportere mig op paa Dækket.

Jeg blev lagt udstrakt her, og jeg rørte mig ikke, da jeg fik et Spark af Kaptajnen. Han troede nu, at jeg virkelig var syg, og paa hans Vink bar Matroserne mig ind i Sygestuen. En saadan findes paa ethvert Skib i Tilfælde af smitsom Sygdom blandt Mandskabet.

I et Par Dage laa jeg her og simulerede. Men dette hjalp mig desværre ikke i Land. Jeg havde bedt Kaptajnen om at faa Læge, men faaet Afslag herpaa. „Jeg har Medicin nok", sagde han, „og hvis Doktoren kommer ombord, vil du jo blot fortælle ham Løgnehistorier."

Det var i alt Fald rigtigt, at jeg havde sat mit sidste Haab til Lægen. Til ham vilde jeg have betroet mig — maaske han dog kunde staa mig bi. Nu var dette Haab bristet.

I de følgende to Dage var jeg fuldkommen modløs og havde næsten opgivet at naa det forjættede Land. Hver Nat laa jeg vaagen, optaget af at gruble over en Udvej.

Da fik jeg en god Idé. Jeg vilde flygte bort i Prammen, mens alle sov. Ganske vist holdt en af Matroserne stadig Vagt, men den vagtkommanderende var Dansker og vilde sikkert hjælpe mig.

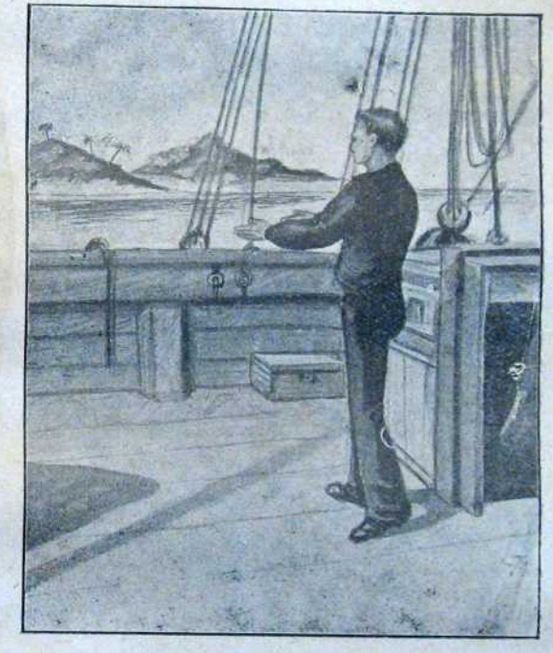

Endelig atter Land!

Jeg udviklede min Plan for ham, og han fandt, at den var god. Men alene to kunde vi ikke faa Prammen i Vandet. Vi kaldte derfor paa fire af Matroserne og bad om deres Hjælp, som de beredvilligt lovede os.

Derefter fik jeg samlet mit Kluns, medens Matroserne under saa lidt Støj som muligt firede Prammen i Vandet. Jeg trykkede dem alle hjerteligt i Haanden og kom lykkelig og vel ned i den lille Robaad.

Tøjet kastede Matroserne bagefter. De hviskede et „Lykkelig Rejse!“ ned til mig, jeg lagde fra og begyndte at bruge Aarerne.

Da oplyste pludselig et stærkt Lysskær hele Skuepladsen. Kaptajnens Røst lød: „Hvad Djævelen er det?“

Og med en Revolver i Haanden tvang han mig til at komme tilbage.

„Sindssyg“.

Jeg blev ikke fængslet, men strengt bevogtet og med Advarsler om, at jeg — hvis jeg prøvede noget lignende — vilde blive skudt uden Barmhjertighed. Alle Matroserne blev idømte Bøder og truet med Fængselsstraffe, hvis de gentog deres Hjælpsomhed.

Nu tog jeg det med Ro i nogle Dage, og Kaptajnen begyndte sikkert at tro, at jeg vilde finde mig til Rette med Forholdene. Han tog grundigt fejl. Min Hjerne arbejdede mere ivrigt end før paa at finde Planer til et nyt Flugtforsøg.

Men — Situationen forekom mig egentlig saa fortvivlet, at jeg ikke saa en eneste Udvej for en fornuftig Flugtplan. Til sidst fik jeg den desperate Idé at spille sindssyg. Kaptajnen havde flere Gange truet med at sætte mig ind paa en Sindssygeanstalt, og — hvor forunderligt det end lyder — var det nu mit højeste Ønske, at han vilde gøre Alvor af sin Trusel.

Jeg begyndte Forestillingen ved Middagsbordet,

idet jeg i Stedet for en Dug anbragte en gammel opskaaret Sæk paa Bordet og lagde tre Skeer i Stedet for Gaffel, Kniv og Ske.

Da Kaptajnen kom og saa dette, blev han saa forbavset, at han for en Gangs Skyld tabte Mælet. Bedre blev det ikke, da jeg begyndte at danse rundt paa Gulvet og sang:

Glade Jul, dejlige Jul,
Engle daler ned i Skjul . . .

„Jeg ser ingen Engle“, afbrød Kaptajnen mig, hvorpaa han hentede Styrmanden. De næsten baade lo og græd ved at se mig, der fortsatte i Rollen, og Første-Styrmand sagde til Kaptajnen: „De er alligevel gaaet for vidt. Nu er han splittergal!“

Kaptajnen vilde ikke rigtig tro paa dette, men da jeg faldt paa Knæ for ham og fortalte ham, at

„For Dem mit Hjerte alene banker
her i mit unge Bryst . . .“

blev han virkelig overbevist. Og han erklærede, at nu skulde der blive sendt Bud efter Læge.

Dagen for Doktorens Ankomst — for at tage mig under Behandling — var allerede bestemt. Og jeg var lykkelig. Jeg mente, at jeg havde betydelig større Chancer for at flygte fra en Sindssygeanstalt end fra denne forbistrede Skude.

Men ogsaa denne Plan blev forpurret.

Om Eftermiddagen gjorde jeg rent i Første-Styrmands Kahyt. Han var selv derinde og sagde til mig: „Det var en god Plan, du fik. Der tog vi Kaptajnen godt ved Næsen. Lykke paa Rejsen!“

„Mange Tak, Første-Styrmand! De har altid været god imod mig. Naar jeg en Gang er kommen vel herfra, skal jeg skrive til Kaptajnen og fortælle ham, hvilken Dumrian han har været."

Døren gik op. Udenfor stod Kaptajnen, der i næste Øjeblik hvæsede ind i Ansigtet paa mig: „Naa, saa du har filmet, Knægt!"

Hvis en Haj havde staaet udenfor og gjort Honnør, vilde jeg ikke være bleven mere forbavset. Jeg havde aldrig tænkt mig, at Kaptajnen vilde lytte gennem et Nøglehul. Af Skade bliver man klog — jeg blev det af at være aabenmundet.

Nu hjalp det ikke mere at simulere.

Hjælpen.

Et Tilfælde kom mig til Hjælp, idet den norske Konsul, Mr. Dau, kom ombord for at tilbyde Kaptajnen 5 Tønder Petroleum til billig Pris. Bedst som de sad i Kahytten og diskuterede, viste jeg mig i Døren.

Da Kaptajnen saa mig, kommanderede han mig ud øjeblikkeligt. Jeg adlød ikke, men gik hurtigt hen til Konsulen og sagde: „Jeg er en Dansker, som er paa Rejse Jorden rundt som Følge af et Væddemaal. Men nu vil Kaptajnen her hindre mig i at vinde det. Han holder mig fængslet."

„Denne ulykkelige unge Mand er sindssyg", sagde Kaptajnen.

„Lad ham dog tale ud!" afbrød Mr. Dau. Og jeg forklarede nu indgaaende Konsulen alt, hvad jeg havde maattet gennemgaa paa Skibet.

Han hørte paa mig i Ro, og jeg kunde se paa

hans Ansigt, at han var vunden for min Sag. Da jeg var færdig, henvendte han sig til Kaptajnen og sagde: „Hvis det er sandt, hvad den unge Mand siger, ser det galt ud for Dem, Kaptajn."

Denne søgte at retfærdiggøre sig og viste min Hyrekontrakt frem som Bevis for hans Ret til at beholde mig om Bord.

„Ja, men De har ikke Lov til at spærre ham inde i Forpiggen eller sulte ham eller i det hele sparke nogen af Deres Folk. Det kan De komme til at staa til Ansvar for. Og hvis De har givet den unge Mand deres Ord paa, at han kan gaa i Land, hvor han ønskede det, maa De naturligvis holde det."

To af Matroserne, som var mine Venner, blev kaldt til for at afgive Forklaring. Og denne faldt ubetinget ud til min Fordel.

Konsulen spurgte nu Kaptajnen, om han godvilligt vilde lade mig forlade Skibet. Men han nægtede dette. „Jeg skal støtte Dem, hvad jeg kan", sagde Konsulen til mig, inden han gik. Og jeg var derfor ret beroliget.

Næste Eftermiddag kom Mr, Dau tilbage. Han havde telegrafisk forespurgt paa Konsulatet i Cardiff, om man der kendte noget til Kaptajnens Løfter, da jeg blev hyret, og Svaret havde været i min Favør. Da dette Telegram blev forelagt for Kaptajnen, maatte han endelig give sig.

Jeg takkede Konsulen saa inderligt, som jeg aldrig har takket nogen. Da jeg tre Timer senere var paa Vej til Land, dansede jeg ligefrem af Glæde paa Tovbaaden. Negerbesætningen saa medlidende paa mig — de syntes vel ikke, at Livet paa Land var

saa paradisisk, at der var Grund til særlige Glædesytringer.

Konsul Dau, der var en stor Købmand paa Stedet og havde flere Hundrede Negere i sit Brød, indbød mig til sit Hjem for at hvile ud et Par Dage. Ved Aftensbordet maatte jeg lægge stærkt Baand paa mig selv for ikke ligefrem at sluge den ypperlige Mad, der blev budt mig. Det var jo mit første ordentlige Maaltid efter hele tre Maaneders Forløb.

Før jeg begyndte min Vandring gennem Afrika, fik jeg Besøg af Kaptajnen. Han udbrød, da han saa mig: „Goddag, Goddag, Hr. Langager! Og hvor De er bleven fin i Tøjet. Jeg har tænkt over, at vi vist var lidt for haarde ved Dem om Bord paa „Hero". Jeg vilde jo vise Dem, at Landkrabber maa lære Disciplin. Men til Deres Ros skal det dog siges, at De var stærkere end jeg. Naa, det er ikke værd, at De fortæller om de Historier i Land. Folk paa Land har jo ikke noget Begreb om Forholdene til Søs."

Derefter stak han Haanden ind i Brystlommen, tog Tegnebogen frem og rakte en 5 Punds Note (90 Kr.) til mig. „Det er", sagde han, „Betaling for det smukke Postkort af Dem, jeg fik i Cardiff."

Saaledes endte min første eventyrlige Sørejse. Jeg svor paa, at jeg for sidste Gang havde haft Tjeneste i en Sejlbaad, og jeg har holdt Ord siden.

Indtryk fra Afrika.

Da Hollænderne for 300 Aar tilbage begyndte at udvandre til Sydamerika, fandt de Landet beboet af Hottentotter, et fredeligt, kvægavlende Folk.

Men ved Siden af dem var der et farligere Folk, som ikke vilde finde sig i at blive gjort til Trælle eller fortrænges fra deres Fædreland. Med blindt Raseri modsatte de sig ethvert Forsøg paa at tvinge dem til Arbejde. De levede ude omkring paa de stenede Højsletter og i de sønderrevne Klippeegne. De var smaa, nøgne, smudsige og grimme. De var modige og farlige ved deres forgiftede Pile og store Snuhed. De var Buskmænd.

I Aarhundreder havde Buskmændene levet nogenlunde fredeligt ved Siden af Hottentotterne og disses store Flokke af Kvæg. Der var Vildt nok, saa de behøvede ikke stadig at forgribe sig paa Naboernes Kvæg.

Men efterhaanden som Hollænderne eller Boerne bredte sig over Landet, udtyndedes eller forsvandt de talløse Flokke af Elefanter, Bøfler, Zebraer, Strudse og mange andre Dyr, der hidtil havde givet de sorte Opholdet. Disse begyndte da at forgribe sig paa Hottentotternes og Boernes Kvæghjorder for at skaffe sig det nødvendige til Livets Ophold.

Men en Kvægavler finder sig ikke i, at man berøver ham hans Dyr. Derfor begyndte en uophørlig Krig mellem Kolonisterne og Hottentotterne imod de tyvagtige Buskmænd, som nu næsten er udryddet.

En Buskmand.

Jeg kom tilfældig paa en af mine Udflugter fra Port Nolloth — hvor jeg gik i Land 1. Juli 1914 — i Berøring med en Buskmand. En tysk Farmer havde taget ham til sig imod, at han skulde udføre Arbejde for Opholdet.

Han gjorde et elendigt Indtryk, denne lille, magre og tørre Mand. Han var saa forkrøblet, at man maatte anse ham for vanslægtet. Buskmændenes Højde skal gennemsnitlig kun være godt to Alen.

Ansigtet er utiltalende, navnlig fordi Underansigtet er stærkt, næsten snudeagtigt fremtrædende. Munden er stor og med tykke Læber. Næsen er bred og flad, Øjnene sorte og stærkt sammenknebne til Beskyttelse mod det stadige skarpe Solskin.

Af de faa Buskmænd, der endnu er tilbage, traf jeg kun denne ene. Men med Hottentotterne, hvis Udseende og Størrelse er omtrent som Buskmændenes, traf jeg ofte sammen — ja, havde endog et Sammenstød med skarpe Dolke.

Port Nolloth er en By med 5000 Mennesker, deraf 300 hvide. De lever alle hovedsagelig af Skibsfart og Fiskeri.

Hvide og sorte bor hver i sin Bydel. De hvides By bestaar mest af Træhuse, ude fra set ikke meget imponerende. Men inden Døre er de som Regel temmelig flot udstyrede. Paa Løve- og Tigerskind er der ingen Mangel, og spraglede, udstoppede Fugle gør det lyst og festligt i Stuerne.

De sortes By ligger en engelsk Mil udenfor de hvides. Englænderne tillader ikke, at Negerne bor

Dør om Dør med dem selv. De sorte holdes strengt paa Afstand og er faktisk kun en Slags Slaver.

Besøg i Negerbyen.

Jeg besøgte Negerbyen, den saakaldte Kraal. Husene bestaar af Træstolper, omspændte med gamle Sække eller beslaaede med Zinkplader, som de hvide har kasseret. Enkelte — de mere velhavende — har flettet runde Hytter af stærkt Straa, endende i en Spids. Men ingen af Hytterne er saa høje, at en hvid Mand kan staa oprejst i dem. Desuden maa man lægge sig ned paa alle fire og kravle, hvis man vil ind eller ud.

Flere Negerfamilier sad og spiste. Jeg gik hen til en ældre Neger, gav ham en Shilling og bad om at faa lidt Mad. Jeg var nysgerrig efter at vide, hvordan den graa Masse i Skaalen smagte. Den gamle greb begærlig Sølvmønten og gav mig beredvillig Plads ved Siden af sig selv.

Jeg satte mig ned paa Knæene og spiste med — ikke ved Hjælp af Ske eller Gaffel, men — som Selskabet — ved Hjælp af tre Fingre, der blev stukket ind i Maden og ført op til Munden.

Maden smagte egentlig langt bedre, end jeg havde tænkt. Det var en Sammenblanding af Fisk, forskellige Rodfrugter og Muslinger med en temmelig stærk Tilsætning af Krydderier.

Efter endt Maaltid — vi fik ingen Dessert — takkede jeg for Mad og indledede en Samtale med den gamle. Han var en efter Forholdene erfaren Mand og havde været Minearbejder i sin Ungdom, først i

en Kobbermine og senere langt inde i Landet i en Diamantmine.

Og han fortalte omtrent følgende paa sit gebrokne Engelsk: Hvis man vil antages i en Diamantmine, skal man underskrive Kontrakt for tre Maaneder og forpligte sig til ikke at forlade Minebyen i den Tid. Man bliver fuldstændig afklædt og iført en Dragt

Hottentotkvinde.

uden Sømme eller Lommer. Selskabet vil derved værge sig mod Tyverier. Alle Slags Mennesker arbejder i en saadan Mine, vi farvede, de hvide og de gule mellem hinanden, allesammen under den strengeste Opsigt af bevæbnede Opsynsmænd.

Om Aftenen, naar vi havde fri, samledes vi hos Bar-Manden. Nogle drak den hele Fortjeneste op, andre var mere sparsommelige og sparede Penge

sammen. Saa kan de ved Hjemkomsten fra Minen købe en Kone eller to. Jeg har en nydelig ung Kone, som jeg lige har købt. Hun udfører nu Arbejdet for mig og underholder mig. Det er fornuftigt, ikke sandt? Og man har da ogsaa andre Fornøjelser af en saadan Kone.

Efter denne filosofiske Bemærkning fortsatte han: Men det var Minen, jeg skulde fortælle om. Se, naar de tre Maaneder er gaaet, bliver de ordentlige Arbejdere spurgt, om de vil fortsætte eller rejse og have Resten af Lønnen udbetalt. De flesre rejser igen, da Livet i Minebyen er meget tvungent.

En Del prøver at udsmugle Diamanter ved at skjule dem et eller andet Sted paa Kroppen, men som Regel lykkes det ikke. Undersøgelsen af Kroppen er meget streng, og man skal drikke Olie og have kastet op, inden Kontrollen er forbi. Saa først faar man sit eget Tøj og er fri.

Jeg har saamænd arbejdet i den samme Mine tre Gange. En Gang var det lige ved at lykkes for en Kineser at smugle en stor og værdifuld Sten ud. Han havde skaaret et Stykke Kød af Laaret og lagt Diamanten derned. Bagefter satte han Kødet paa igen, og det groede saamænd ogsaa fast. Men der blev et synligt Ar, der røbede Synderen. En Læge prikkede i Arret, mærkede noget haardt, og saa blev Stenen taget frem for Dagens Lys. Kineseren mistede tre Maaneders Løn.

Det sidste oprørte tydelig nok den gamles Følelser i langt stærkere Grad end Kineserens Lumskhed.

Jeg takkede ham for hans interessante Oplysninger og gav ham endnu en Shilling.

Maaske har han for den købt en Kone til. De er jo billige i Afrika.

Paa Vandring i Kapstaden.

I fire Dage blev jeg i Port Nolloth som Konsul Daus Gæst. Han havde gæstfrit aabnet sit Hus for mig og givet mig en Række Oplysninger, som kunde blive til stor Nytte paa min Marsch mod Kapstaden (Hovedstaden i Kapstaden). Forøvrigt havde han ogsaa gjort mig opmærksom paa, at Turen kunde være forbunden med Fare for Liv og Lemmer, idet ikke alle de sorte er lige fredelig sindede.

5. Juli oprandt. Det var en varm, solklar Dag — netop egnet for Starten. Jeg tog Afsked med min elskværdige Vært og Værtinde.

Tre engelske Mil var allerede tilbagelagt. Der var ingen rigtig Landevej, saa det var temmelig besværligt at trave hen over den ujevne Slette, der mest bestod af Sand, og nede ved Stranden var gruset og stenet.

Naa, Dagen gik ellers udmærket. Der var meget nyt for mig at se, og da gaar Tiden hurtigt. Dyrenes Liv interesserede mig stærkt, og jeg skød med min Revolver ikke faa spraglede Fugle, som jeg nøje undersøgte. Hvis de havde fine og sjældne Fjer, plukkede jeg disse af for senere at sende dem hjem.

Aftenen kom og var vidunderlig smuk I de sydlige Lande bliver det mørkt næsten uden Overgang,

men jeg naaede dog at finde en passende Soveplads mellem to Sandbanker, og jeg svøbte mig ind i mit medbragte Tæppe.

Men — mit Natteleje paa Jorden var dog mindre behageligt Jeg blev generet af Sandfluer og andre Insekter. Benene maatte jeg grave ned i Sandet, og Tæppet maatte jeg lægge om Hovedet. Saa gik det bedre, og jeg faldt i Søvn.

Rolig var den dog ikke. Jeg vaagnede mange Gange og troede stadig at være omgivet af store Negerflokke, som vilde myrde mig. Heldigvis var det kun Drømme-Fantasier.

Og da jeg vaagnede — maaske for 20. Gang — stod Solen højt paa Himlen. Jeg rejste mig, børstede Sandet af Klæderne og forsynede mig med Kiks og Mælk fra min Rygsæk, hvori jeg havde Proviant for mindst tre Dage.

Tidligt paa Formiddagen naaede jeg den lille Fiskerby Stimberger, hvor jeg overnattede. Næste Morgen besaa jeg Konserves-Fabrikkerne. Man fanger langs Kysten her i millionvis af Hummere, som bliver konserverede og derefter i Daaser forsendt til alle Verdenshjørner.

Alle de hvide Mænd paa Pladsen tog godt imod mig og købte mine Postkort. Og med godt Humør og en Smule mere rig, end jeg kom, begyndte jeg min Vandring, nynnende en rask Melodi.

Overfald af tre Negere.

Tit og ofte mødte jeg arbejdsløse Negere, mest Hottentotter. Altid fik jeg en Passiar med dem. Næsten alle de sydafrikanske Negere taler foruden deres

eget Sprog en Slags Plat-Hollandsk, et Minde om Hollændernes Regimente. Jeg kunde ved Hjælp af Tysk gøre mig nogenlunde forstaaelig paa dette Sprog. Selvfølgelig købte Negerne ikke Postkort hos mig, men jeg gav dem altid et for at staa paa en venskabelig Fod med dem.

Hottentotneger.

Alt gik godt, indtil jeg var nogle faa engelske Mil fra Byen Hoetjes Bay. En Eftermiddag henimod Aften mødte jeg her tre Hottentotter, og vi kom i Samtale. Som sædvanlig gav jeg dem et Kort og forklarede, at jeg var paa Rejse Jorden rundt.

Da de ikke anede, hvad Jorden var, langt mindre

at den var rund, begreb de selvfølgelig ikke nogetsomhelst om Rejsens Maal. Men de grinede gemytligt til mig, takkede for Kortene og gik hver i sin Retning.

Mange Skridt havde jeg ikke gaaet, før jeg bag mig hørte en let Støj. Jeg troede, at det var en Vildkat, som raslede med Buskene, greb derfor min Revolver og drejede hurtigt om, parat til at skyde.

Det var ingen Vildkat, men en af de tre Hottentotter. Med en Dolk, fastknyttet i den højre Haand, løb han frem imod mig med hævet Arm.

Han var kun tre Skridt fra mig, da jeg vendte mig om. Nu tog han Sigte med Dolken og stødte til.

Det hele var gaaet med Lynets Fart. Mine Tanker stod endnu stille, da jeg følte Negerens Krop mod min egen og saa min Krave og Trøje farves rød af mit eget Blod. Først nogle Sekunder senere mærkede jeg en sviende skarp Fornemmelse paa venstre Side al Halsen.

Da gik det op for mig, at nu gjaldt det Livet.

Med Anspændelse af alle mine Kræfter gav jeg Negeren et Stød, saa han sprang nogle Skridt tilbage. Derefter sigtede jeg med Revolveren, saa godt det i Farten lod sig gøre. Trykkede løs — et, to, tre Skud. Først ved det tredje faldt Negeren til Jorden, ramt af en Kugle.

De to andre, der havde fulgt efter ham, fandt det nu raadeligst at flygte, saa hurtigt deres Ben kunde bære dem. De forstod, at mod Skydevaaben kunde de ikke optage Kampen, selv om de havde haft et Dusin Dolke.

Hurtigt tog jeg mit Halstørklæde af og bandt det om Saaret, hvorfra Blodet strømmede ud. Men snart

sivede Blodet ned fra Tørklædet, og jeg begyndte at føle mig underlig mat. Hvad skulde jeg gøre? Da fik jeg en lys Idé. Jeg gik med vandtætte Bukser. Dem trak jeg af, surede dem saa fast som muligt om Halsen og bandt mine Seler stramt omkring. Det standsede Blodet.

Indtil dette Øjeblik havde jeg selvfølgelig ikke skænket den saarede Neger en Tanke. Nu undersøgte jeg hans Saar. Armen var saaret, og Blodet piblede frem. Jeg rev en Flig af min Skjorte og

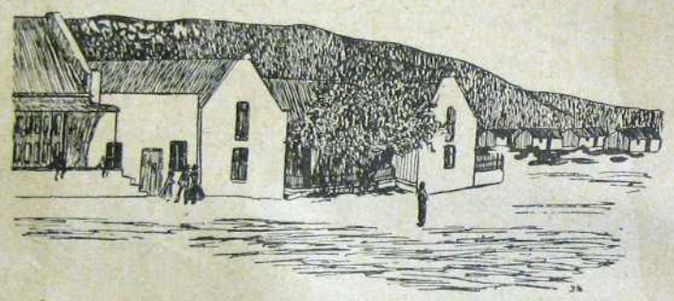

Hoetjes Bay.

forbandt den. Da saa jeg, at Kuglen fra Armen havde fortsat sig hen i Brystet. Døden vilde sikkert være ham vis. Men jeg havde ikke Kræfter til at bære ham med.

Jeg fortsatte. En underlig Figur maa jeg have været at se paa. Uden Bukser og med forrevet Skjorte. Men jeg tænkte ikke herpaa, idet jeg ene og alene var optaget af at redde Livet.

Efter at have gaaet omtrent tre engelske Mil, fik

jeg en Farm i Sigte. Det var paa Tiden. Saaret smertede stærkt. Blodet var stivnet, saa det sad som en Kage paa Halsen, og jeg kunde ikke dreje Hovedet, uden at det gjorde ondt.

Farmeren havde fra sin Gaard iagttaget mit Komme. Han kunde aabenbart se, at der var noget i Vejen med mig, thi han løb mig i Møde og raabte paa Hollandsk: „Du ser noget medtaget ud, min Ven. Jeg skal hjælpe dig at naa hjem til Gaarden. Der skal du nok blive plejet, hvem du end er."

Han stak sin Arm ind under min. Og nogle Minutter senere laa jeg i en dejlig blød Seng og fortalte Boerfamilien om mit Eventyr. Konen i Huset var meget omhyggelig for mig. Jeg fik nyt Bind om Saaret og følte mig efter Omstændighederne vel til Mode. Saaret var ikke farlig dybt, men det var omtrent 4 Tommer langt.

Farmer van Dyk, saaledes hed min Vært, red ind til Byen og gav Øvrigheden Rapport om Sagen. Der blev derefter sendt en ridende Gendarm ud efter den saarede Hottentot. Han var endnu i Live, men døde tre Dage senere paa et Hospital uden at være kommen til Bevidsthed. Jeg var mere udmattet af Blodtabet, end jeg havde tænkt mig, og maatte ligge til Sengs i ni Dage. Men saa kunde jeg ogsaa staa op og begynde at samle Kræfter til Rejsens Fortsættelse.

Efter en hjærtelig Afsked med mine Værtsfolk, som havde taget sig saa venlig af mig, at jeg vil være dem evigt taknemmelig, gik jeg ind til Hoetjes Bay.

Her kom jeg næste Morgen i Politiforhør. Politiet troede paa min Forklaring om, at jeg havde handlet i Selvforsvar, og jeg blev frifunden. Man ønskede

en Beskrivelse af de andre to Negere, men det kunde jeg ikke give. Alle Negere ser i mine Øjne ens ud.

Længere op ad Kysten kom jeg til Hendersons Hvalfangerstation. Jeg saa de forskellige Kogerier og fik en Beskrivelse af Hvalfangstens Metoder. Om Aftenen kom Hvalfangerne hjem. De havde harpuneret ialt 19 Hvaler paa forskellig Størrelse. Den største var 94 Fod lang, og den blev anslaaet til at veje 200,000 Pund. Der maatte mere end 50 Mand til for at trække den op.

Blandt spedalske.

Fra Hvalfangerstationen tog jeg med Baad til Robin-Øen, hvortil de engelske Kolonier sender deres spedalske.

Jeg opsøgte Direktøren og fik hans Tilladelse til at gaa rundt derovre, ledsaget af en Fører.

Øen er vel i Omkreds en halv dansk Mil. Midt paa den knejser et Fyrtaarn. Mod Vest ser man kun Vand og atter Vand. Mod Øst det store Kapland, og i sydøstlig Retning paa Fastlandet hæver sig et imponerende Bjerg, Taffelbjerget, til en Højde af halvfjerde Tusind Fod.

Dronning Victoria har købt denne Ø for at give de spedalske et Hjem. Jeg saa dem, da Klokken kaldte dem sammen. De fleste er Mulatter og Negere. Mange uden Hænder eller Arme — humpende rundt ved Krykker eller Stok. En havde en stor Byld i Ansigtet. Det saa ud, som om han havde to Næser. De fleste Saar var aabne, og Materien flød ud af dem. Men trods al Elendighed fløjtede flere

af dem raske Melodier. Stakkels Mennesker! I særlig farlige Tilfælde faar de Lov til at ligge ganske ene, indtil Døden forbarmer sig over dem.

Jeg blev formelig syg af at se disse Stakler — i alt Fald drog jeg et Lettelsens Suk, da Dampbaaden førte mig tilbage til Afrikas Fastland.

Kapstaden

er en fuldt ud moderne By med elektriske Sporvogne og Omnibusser. Man ser i de brede Gader mange smukke Bygninger, som man har vanskelig ved at finde Mage til i Evropa. Desuden er der en Del af de gamle, typiske, hollandske Huse, som minder om, at Byen oprindelig var hollandsk.

Byens Befolkning er blandet, men de fleste sorte er tjenende Aander i Evropæernes Tjeneste. Der tales to Sprog: Hollandsk og Engelsk. Det første har maaske endnu Overtaget, men med Tiden kommer det engelske sikkert til at dominere.

Dagen efter min Ankomst opsøgte jeg den danske Konsul, som anbefalede mig til en Skibsagent. Og denne lovede at skaffe mig Plads ombord paa et Skib til Australien, naar et saadant kom i Havn.

Ventetiden benyttede jeg til at sælge Postkort og se mig om. Kapstaden har det største og mest interessante naturhistoriske Museum i Verden. Men hermed kunde dog blot gaa een Dag.

Næste Morgen besluttede jeg at bestige Taffelbjerget, som har en Højde af 3,500 Fod. Jeg var omtrent en Dag om at naa derop, men Ulejligheden blev rigelig betalt ved den overordentlig smukke

Udsigt over Syd-Afrikas Hovedstad og langt ind i Landet.

Jeg overnattede paa Hotellet deroppe, og jeg fik at vide, at Bjerget havde faaet sit Navn, fordi det øverst oppe er fladt som en Bordplade. (Taffel = Bord).

Næste Morgen begyndte jeg Nedstigningen i Selskab med nogle engelske Turister. Og mærkelig nok — jeg blev mere træt af at gaa ned end op. Maaske ogsaa Saaret i Halsen gjorde sit til, at jeg blev saa udaset. Jeg holdt mig derfor i Ro i de følgende Dage.

Paa en Luksusdamper.

Sidst i Juli Maaned kom jeg om Bord i den engelske Damper „Eudipides", en Passager-Damper paa 15,000 Tons. Den skulde anløbe alle de store australske Havnebyer.

Hovmesteren, som skulde beskæftige mig, spurgte, om jeg kendte noget til Bagning. Hertil svarede jeg med rolig Samvittighed: Ja. Jeg havde nemlig som Dreng hjulpet min Moder med at bage Pebernødder til Julen. Derefter blev jeg antaget som Tredje-Bager. Jeg maatte straks trække i det hvide Tøj og gaa ned i Bageriet.

Faa Øjeblikke efter lagde Skibet fra, og jeg begyndte min Rejse til den tredje Verdensdel.

Livet ombord paa en Luksusdamper er lige saa komfortabelt som paa et stort Hotel. Der er Rygesalon, Spilleværelse, Kafé, Spisesal, hvor Orkestret musicerer til Middagen. Tidt og ofte er der Bal, der holdes Foredrag med Fremvisning af Lysbilleder osv.

Ialt var der 1800 Mennesker om Bord. Deraf var de 1500 Passagerer.

I Bageriet, hvor jeg havde mit Felt, bagte vi hver Dag 360 To-Punds-Brød, 54 Seks-Punds-Brød og 800 Rundstykker foruden en Mængde Smaabrød. Jeg lærte at ælte Dejg og dekorere Smaakager, men det haardeste Arbejde var dog at piske Æg. Nu og da 30 á 40 ad Gangen. En saadan Motion kan virke længe i Armene.

Af Stewarten fik jeg Tilladelse til at forhandle mit Fotografi, og den første Dag solgte jeg hele mit Restoplag paa 400 Stykker. Men allerede næste Dag havde Skibets Bogtrykkeri efter min medbragte Cliche trykt et nyt Oplag paa ca. 1000 Stykker. Økonomisk set var Rejsens Resultat altsaa overordentlig godt.

Traadløs Telegram om Verdenskrigen.

3. August modtog vi et traadløst Telegram, der var højst urovækkende. Det meldte i faa og knappe Ord, at der var udbrudt Krig mellem Rusland og Tyskland. To Dage senere lød Meldingen: England og Frankrig er Deltagere i Krigen mod Tyskland.

Og nu begyndte en uendelig Diskussion mellem Englænderne og Tyskerne ombord.

Vi knuser Tyskland i Løbet af en Maanedstid,

paastod en af Skibets Officerer overfor en tysk Matros.

„Engelske Mandfolk gør det i alt Fald ikke", svarede Matrosen. „De skal jo spille Fodbold. Men maaske kan de engelske Suffragetter knuse nogle Ruder paa de tyske Konsulater i England."

Officeren følte sig truffet. Han kommanderede i en barsk Tone Matrosen til at skruppe Dækket. Men Ordren blev ikke adlydt. Matrosen, der ikke havde Vagt, gik hen til sit Lukaf uden at ænse den vrede Englænder.

Mange lignende Scener udspandt sig ombord. Stadig vilde Tyskerne og Englænderne overtrumfe hinanden.

„Vi har den største Flaade i hele Verden", sagde den sidste.

„Siger intet!" lød Svaret. „Vi slaas til Lands, ikke til Vands."

Den 23. August lagde „Eudipides" til i Melbournes Havn. Her blev alle de ombordværende Tyskere og jeg bragt til Politistationen. Men efter et kort Forhør blev vi løsladte — paa to mistænkelige nær.

Paa Fodtur gennem Australien.

Danskerne i Australien kan rose sig af at være meget velsete, ikke alene som Handelsfolk, men ogsaa som de bedste Landbrugere og Mejerister.

Befolkningen er iøvrigt stærkt evropæerblandet: Englændere, Amerikanere, Franskmænd og Tyskere samt Skandinaver. En Del Kinesere findes der og-

saa, men for denne Indvandring er der nu sat en Stopper.

Efter mit Kendskab har Australien de største Muligheder for Udvandrere. Vejen til „Rigdom og Lykke" ligger aaben for den, som virkelig søger det herovre.

Melbourne er Hovedstaden i Victoria, den mindste af de australske Kolonier. Næsten hele Landet er frugtbart og egner sig fortræffeligt til Korn- og Frugtavl og Kvægopdræt.

Men lad mig med et Par Ord omtale Hovedstaden.

Den er moderne, lys og venlig. Og den har en halv Million Indbyggere. Den danske Forening her er sikkert den største og rigeste Klub for udvandrede Danskere. De har her deres eget Hus med stor Spisesal, Danselokale, Spilleværelse og Restauration.

Jeg blev indbudt til et Punschegilde et Par Dage efter min Ankomst. Og Aftenen var fornøjelig. Forskellige Kunstnere optraadte, der var Sang og god Musik. Alle Herrerne sad med Punshceglas, dampende paa alenlange Kridtpiber.

Som Opvarter fungerede Grev Sponneck. En bedre og mere opmuntrende Modtagelse i et nyt Land kunde jeg ikke ønske.

Jeg forlod Melbourne i sidste Halvdel af August. Min Spadseretur, som skulde ende i Brisbane, havde den anseelige Længde af 2300 Kilometer (ca. 300 danske Mil). At jeg havde forsynet mig med tykke Støvlesaaler, vil ikke forbavse.

Med en vis Hjertebanken travede jeg ud af Melbournes Gader, udstyret med Rygsæk paa Nakken og Stok i Haand. Det gik nu ud til det absolut

ukendte, maaske til spændende Eventyr, maaske til Døden, alene midt i Urskoven.

De første tre—fire Dage oplevede jeg intet særligt. Der var for bebygget til at være interessant. I Melbourne havde jeg faaet opgivet Adressen paa forskellige danske Farmere, bosat paa Egne, som min Rute gik igennem. Den første fandt jeg i Locksley. Mr. Nissen — saaledes hed han — tog særdeles venligt imod mig og bød mig paa Frokost.

Jeg besaa derefter hans Ejendom. Først Udhusene med Faareklipningsmaskinen, der kan klippe 14 Faar i Timen. Klipningen maa nødvendigvis foregaa hurtig, naar der er 3400 Faar at klippe. Saa gik vi over til Frugthaven, hvor der hvert Aar nedplukkes Tusinder af Tønder Frugt: Æbler, Appelsiner, Pærer, Citroner osv.

Vi spiste til Middag og gik bagefter paa Jagt. Hele Eftermiddagen strejfede vi rundt paa Nissens 2200 Tønder Land store Ejendom. Og Udbyttet var godt: 16 Papegøjer og 23 vilde Kaniner.

I Urskoven. Australske Vagabonder.

Næste Morgen gik jeg videre, udstyret med Frugt og Mad for et Par Dage og med Familiens bedste Ønsker paa Vejen.

Dag for Dag blev Landskabet mere vildt og mindre bebygget. Undertiden kunde jeg gaa flere Mil uden at se et Hus. Jeg var naaet til Urskoven, den australske Busk.

Her var ingen Mennesker — kun Træer, Buske og Blomster. Solen skinnede fra Morgen til Aften,

og Luften var dog frisk og styrkende. Stilheden blev kun afbrudt af den australske „Magpie“, den mest musikalske af alle Fugle.

Aldrig har jeg følt mig mere lykkelig end i de Timer, jeg tilbragte i Australiens Urskov. Jeg følte mig som Konge over det hele, saa fri og uden Tvang. Flere Gange faldt det mig ind, at jeg hellere burde blive her for bestandig og leve af, hvad min Riffel kunde skaffe mig....

En australsk Sundowner er en hjemløs Nomade. Som Regel gaar han ved Aftentid til en Gaard og tjener The og Brød ved at hugge en Dynge Brænde. Samtidig faar han Lov til at sove i et af Udhusene, men ellers rejser han rundt, Vinter som Sommer.

Jeg traf dem ofte paa Landevejen, disse Sundowners. Og nu og da vandrede vi i Selskab. De var altid fulde af Historier.

En gammel Fyr fortalte mig, at han ikke havde arbejdet i 17 Aar og ikke tænkte paa at arbejde fast nogensinde mere. „Negerne herovre“, sagde han, „er de klogeste af os allesammen. De er ikke saa dumme at bestille noget. De faar jo Føden alligevel. Her er Frugt og Vildt nok, og hvis det ikke slaar til, har man de godgørende Mennesker.“

„Selvfølgelig“, fortsatte han, „det kan en enkelt Gang være lidt vanskeligt at faa til Livets Ophold. Men efter 17 Aars Erfaring faar man et ganske godt Indblik i, hvordan man skal vække Folks Medlidenhed. Naa — jeg blev alligevel en Gang narret af en Bondekone. Jeg mødte en Kammerat, som beklagede sig over, at han ikke havde faaet noget at spise den Dag. Han sagde: „Der er kun en Gaard

i Nærheden, og den Madam, som har den, er en gerrig Krukke, der aldrig giver noget fra sig."

Jeg mente, at han ikke havde det rigtige Tag paa at snakke med Folk, og jeg paastod, at jeg med Lethed kunde faa den gerrige Madam til at give Aftensmad. Han mente nej, og vi indgik et Væddemaal. Hvis jeg skaffede Aften hos Kællingen, skulde han skaffe mig Føden i to Dage. Hvis ikke skulde jeg hugge Brænde for os begge paa den nærmeste Gaard derfra. Det blev mig, der tabte, skønt jeg mener, at jeg bar mig særlig snedigt ad. Udenfor Gaarden lagde jeg mig paa alle fire og lod, som om jeg begyndte at æde af Græsset. Jeg tænkte som saa: Naar Madammen ser, at jeg er saa sulten, faar hun Medlidenhed med mig.

Jeg laa længe, syntes jeg, i den ret ubehagelige Stilling. Men endelig blev Køkkendøren lukket op, og en tyk Madam spurgte i en mistænkelig Tone: „Hvad er det, De har for?"

„Aah, lille Frue!" sagde jeg med min mest ynkelige Røst, „jeg er saa sulten, saa sulten. Jeg har ikke faaet Mad i to Dage, og derfor spiser jeg nu lidt Græs."

„Stakkels Mand", svarede hun, „De skulde hellere gaa om paa den anden Side af Huset. Der er Græsset højere." Og derefter smækkede hun Døren i Laas.

„Det blev altsaa mig, der kom til at hugge Brænde for to den Aften," sluttede den australske Vagabond sin Fortælling.

Arresteret som tysk Spion.

Krigen i Europa voldte mig en Del Besvær. Overalt antog man mig for Tysker, og Tyskerne i Australien er forhadte af den største Del af Befolkningen. Det var ikke nogen Sjældenhed, at jeg blev ført til Politiet.

Ved min Ankomst til en ny By skyndte jeg mig altid til Politistationen for at faa mine Papirer stemplede. Derved lykkedes det mig dog at undgaa nogle af disse pinlige Fejltagelser. Men en Gang var jeg lige ved at blive sat fast paa selve Stationen.

Der var ingen paa Kontoret, da jeg kom ind. Efter nogle Minutters Venten blev jeg utaalmodig og gik igen. Paa Gangen mødte jeg en ældre Politibetjent, som i en brøsig Tone udbrød „Hvem er De?"

„Jeg er Globetrotter", svarede jeg.

„Naa, saa det er De. De skulle hellere være bleven hjemme i Tyskland, der havde De haft det mere roligt," sagde han spydigt. „Kom hellere med indenfor et Øjeblik!"

Han aabnede Døren, og vi gik ind. Her laasede han alle Skufferne i Skrivebordet og forlod med et meget talende Blik Kontoret. Af Frygt for, at jeg ikke fuldt ud havde forstaaet ham, standsede han i Døraabningen, vendte sig om og sagde: „Vi har længe haft dig i Kikkerten, lille Ven. Du skal straks blive velforvaret." Og han laasede Døren efter sig.

Foreløbig var jeg altsaa i Stuearrest. Det kunde blive værre endnu, men jeg tog Sagen med Ro og tænkte: Forhaabentlig er Politiassistenten ikke slet saa enfoldig som Betjenten.

Snart efter hørte jeg Skridt paa Gangen, Døren gik op, og ind traadte en høj, flot Mand, der efter Uniformen at dømme maatte være en højere Politimand. Han hilste ikke, men spurgte i en brøsig Tone: „Er De den tyske Spion Sophus Kruse?"

Jeg forklarede, hvem jeg var og fremviste mine Papirer. Han saa dem nøje igennem og sagde derefter til Betjenten, der viste sig i Døren: „Fortalte De ikke, at han var Tysker?"

Betjenten saa en Smule forvirret ud og svarede lidt usikkert: „Ja — jo. Han maa være en Tysker for — — han ligner en Tysker!"

Paa den geniale Bevisførelse svarede Politiassistenten ikke. Han gjorde mig derimod en Undskyldning, og jeg var fri igen.

Men da jeg var kommen nogle Skridt ned ad Gaden, vendte jeg mig om og saa Betjenten staa udenfor Politistationen. Hans Blik fortalte tydeligt, at han stadig følte sig overbevist om, at jeg var en yderst farlig Spion.

Venligt smilende viftede jeg Farvel til ham, og han forsvandt hastigt ind ad Døren.

En Aften, da det skylregnede, kom jeg til en Landsbykro. En tyk Kromand svarede indenfor Døren, da han saa mig og hørte min fremmedartede Dialekt: „Vi tager ikke mod Tyskere."

„Jeg er ikke Tysker", erklærede jeg.

„Tysker eller ikke", svarede han, „De har i alt Fald et tysk Fjæs og hos mig kan De ikke bo." Dermed smækkede han Døren i for Næsen af mig, og jeg maatte gaa ud i Regnvejret. Til sidst fandt jeg et Træskur, hvor jeg laa om Natten og forbandede den europæiske Krig og de australske Aviser,

der af bedste Evne ophidsede Befolkningen mod Tyskerne.

Engelske Sejre i australske Blade.

Rom et Bevis paa de Midler, Bladene anvendte, skal jeg anføre nogle faa Brudstykker.

„The Sun" i Sydney skrev: „Det er konstateret, at en tysk Soldat har pralet med at have dræbt 37 belgiske Kvinder og Børn. Han blev af Kejser Wilhelm personlig dekoreret med Jernkorset. Flere belgiske Soldater er fundne med afhuggede Øren og Næser. Næsehullerne er bagefter fyldt med Savsmuld."

En Artikel i „Warwich Argus" vakte stor Opsigt. Bladet meddelte i et Telegram fra London, at Kejser Wilhelm var taget til Fange og ført til Paris. Der var han indlagt paa en Sindssygeanstalt og Lægerne havde konstateret, at han længe havde været sindssyg.

Befolkningen jublede. Man troede ubetinget paa ethvert Telegram fra London.

I Bladene derovre vandt Englænderne Dag for Dag store Sejre. Og den russiske Czar vilde snart indtage Berlin for at spise Frokost der. Hvis gamle England blot fik 20,000 Mand fra Australien, vilde Krigen snart være afsluttet og de barbariske Tyskeres Modstand knust for bestandig.

Det var ikke forbavsende, at adskillige Tusinder meldte sig frivilligt for at deltage i Krigens sidste Triumfer.

Australske Haandværkere nægtede at arbejde sammen med Tyskere. Og Danskerne maatte skaffe Bevis fra Konsulaterne paa, at de ikke var Tyskere. I flere Kulminer blev Tyskerne arbejdsløse, idet

Englænderne nægtede at arbejde sammen med dem. Der opstod saaledes stor Arbejdsløshed hos Tyskerne, men alligevel maatte de blive i Landet. De kunde ganske simpelt ikke komme bort.

I det hele taget kan jeg absolut ikke rose de australske Blades Paalidelighed Til min store Overraskelse læste jeg en Dag i „Warwich Examiner and Times“ følgende Notits:

Europas fedeste Mennesker er Danskerne.

Professor Lyde erklærer, at Danskerne er de fedeste Mennesker i Europa. Fra den ene Ende af Danmark til den anden er det komplet umuligt at opdrive en virkelig tynd Mand. Grunden hertil — siger Professoren — er den, at det er alt for let at drive Landbrug i Danmark. Køerne malkes med Maskine, og Mælken afhentes af dertil bestemte Vogne. Landmændene har derfor ikke andet at gøre end at tælle deres Penge, som sendes til dem i store Konvolutter. At de bliver dovne, kan ikke forbavse.

De private Huse er godt opvarmede i hele den kolde Periode, og Beboerne holder sig inde det meste af Aaret. De lever hovedsagelig af Mælk og Grøntsager.

Mændene bliver saa dovne, at de ikke en Gang vil have den Ulejlighed at skære deres egen Mad i Stykker. Denne Tingenes Tilstand har bevirket, at de danske Husmødre er uden Lige i Kogekunsten. De kan lave det mest utrolige i Retning af Smørrebrød, som ikke behøver at skæres i Stykker med

Kniv, men som Mændene gaar og spiser, saa lang Dagen er. Det er derfor ikke urimeligt, at Danskerne er den fedeste Race i Evropa.“

Efter denne troværdige Skildring af Forholdene i Danmark forstaar jeg kun ikke, at Indvandringen til Danmark fra Australien er mindre, end Udvandringen til Australien fra Danmark. De gode Australfolk maa aabenbart alligevel ikke fuldt ud stole paa deres Blade . . .

Den gamle, tyske Skomager.

Tre Uger var gaaet. Jeg havde tilbagelagt ca. 500 engelske Mil og var kommen i Nærheden af Sydney til en lille By, Picton, hvor jeg maatte vente paa et Parti Postkort, der var bestilt i Melbourne. En Dag, da jeg gik rundt i Byen, kom jeg til at tale med en gammel tysk Skomager. Da han hørte om min Rejse, indbød han mig til at bo hos sig i Ventetiden. Og jeg tog med Glæde mod Indbydelsen.

Det var en Fornøjelse at tale med ham om Livets forskellige Forhold. Han havde læst meget og tænkt meget, og om Aftenen ved Ildstedet, naar han tog fri, gik Samtalen livligt mellem os. Vi kunde endog uden Lidenskab drøfte Danmarks Stilling til Tyskland i 1864.

Mærkelig nok fik jeg af den gamle tyske Skomager en dyrebar Mindegave med paa Vejen.

Det var en Aften, da Ilden paa Fyrstedet var ved at gaa ud. Skomageren bad mig om at gaa op paa Loftet og hente en Bunke Papirer, som laa der. Lidt efter kom jeg ned med en hel Favn fuld af gulnede Papirer. Nogle af dem kastede jeg paa Ilden, men

opdagede derved, at næsten hvert Stykke Papir var overklistret med Frimærker. Jeg er ivrig Frimærkesamler og blev selvfølgelig nysgerrig. Det viste sig at være australske Frimærker i tusindvis. Skomageren havde samlet alle sine Breve siden 1870.

Jeg spurgte, om jeg maatte pille Mærkerne af, og den gamle Skomager sagde smilende ja. I tre Dage pillede jeg uafbrudt Frimærker af hans Papirer, og Samlingen blev tilsidst paa 15,000. Saaledes fik jeg her — midt paa Australiens Fastland — en værdifuld Frimærkesamling ganske gratis.

Vi tog en rørende Afsked med hinanden — den gamle Skomager og jeg. Og ofte har jeg med Vemod tænkt paa den gamle Mand, hvem Krigen havde gjort dobbelt ensom.

Til fin Middag

19. September 1914 ankom jeg til Sydney, Hovedstaden i Ny Syd-Wales. Det er Australiens største By, lidt større end Melbourne, men ikke saa moderne i Snittet. Til Gengæld ligger Byen langt kønnere. Sydneys Havn regnes for den smukkeste i Verden, og en Sejltur gennem den er vidunderlig. Ret længe opholdt jeg mig her, og overalt hos Danskerne mødte jeg den største Gæstfrihed. Mange Bekendtskaber stiftede jeg der, og jeg var saa heldig her at træffe den danske Forfatter, Hr. Ebbe Kornerup. Vi tilbragte mange muntre Timer i hinandens Selskab, gik i Teatre, foretog Udflugter og deltog i Selskabslivet sammen. Den danske Konsul, Mr. Hawkins, inviterede den 26. September en Del Danske — deriblandt mig — i sit Hjem for at fejre Kong Christians Fødselsdag. Menuen lød paa 22 Retter Mad og dertil Rødvin, Rhinskvin og Champagne. Og selvfølgelig blev Kongens og Dronningens Skaal drukket i den perlende Champagne.

Et Sammenstød med Rifler.

Næste Dag forlod jeg Sydney — ovenikøbet ledsaget af Tjener. Det gik saaledes til, at en arbejdsløs ung Mand paa Hotellet havde hørt, at jeg skulde paa Vandring gennem Australien. Han kom derfor og spurgte, om han kunde faa Føden for at bære min Rygsæk. Løn forlangte han ikke, og jeg tog mod Tilbudet.

Min Arbejdsgivertilværelse blev dog ikke af lang Varighed.

I Australien kommer Tordenvejr meget pludseligt, i Regelen ledsaget af et hæftigt Regnskyl. Af et saadant Uvejr blev vi overrumplede en Eftermiddag ved 6-Tiden, da vi gik langs en Jernbanelinje.

Det havde været min Hensigt at naa endnu en halv Snes Kilometer frem, men Uvejret fremkaldte et øjeblikkeligt Mørke, der kun blev oplyst af skarpe Lyn. Desuagtet forsøgte vi trods Regnen og Mørket at famle os frem ved Hjælp af vore Stokke. Men vi faldt adskillige Gange over Sten og Træstumper, og blev selvfølgelig ret forslaaede, samtidig med at vi var gennemblødte til Skindet.

Da vi havde stavret os et Par Kilometer frem, fik jeg Øje paa et Lys fra Vinduerne i en Farm. Vi

gik op til Gaarden i Haab om at kunne overnatte der — der findes nemlig ikke paa Jorden saa gæstfrie Folk som Australierne.

Farmeren her viste sig imidlertid at være en Undtagelse. Han antog mig for en Tysker, og da jeg havde bedt om Husly, svarede han brysk:

„De skulde være bleven hjemme i Tyskland i Stedet for at gaa her og spionere. Hos mig faar De ikke Husly."

Han vilde dermed slaa Døren i. Men hans Hustru bad for os. „Lad dem dog komme ind, saa længe Regnen varer."

„Undskyld, Frue", afbrød jeg hende. „Det er saamænd ikke nødvendigt en Gang at komme indenfor. Derimod vil jeg gerne have lidt at drikke. Jeg er bleven tørstig af den lange Marsch. Vi kan godt gaa videre, vi er jo gennemblødte alligevel."

Konen vilde hente et Glas for at efterkomme mit Ønske, men Manden forbød hende det med de Ord: „Hvis de to Fyre er tørstige, er der en Flod et Par Mil herfra. Der kan de for mig drikke saa meget, de vil."

Derefter vilde han jage os bort. Men nu syntes jeg, at det var gaaet lovlig vidt. Jeg sagde til ham: „De kunde dog i det mindste være høflig. Jeg er ikke Tysker, men Dansker, og min Ledsager er Ny-Zealænder. Men selv om vi var Tyskere, kunde De vel give os et Glas Vand."

Nu blev han for Alvor gnaven. Hurtigt hentede han sin Riffel og kom frem i Døren med den for at jage os ud i Haven. Øjeblikkelig tog jeg min Revolver frem og erklærede, at hvis han ikke tog Sagen

med større Ro, skulde jeg gøre ham saa gennemsigtig som en Mælkesi.

Som Svar herpaa affyrede han to Skud op i Luften for at forskrække os. Det virkede straks paa min Tjener, han stak øjeblikkeligt i Løb. Men jeg blev roligt staaende og sagde:

„Hvis De tager Deres Ord om, at jeg er tysk Spion, tilbage, gaar jeg. Før ikke."

Denne Udtalelse havde en kendelig beroligende Virkning. „Godt. Jeg tager dem tilbage!" sagde han. Derefter bød jeg et høfligt Farvel. Men da jeg var naaet til Havens Udgang, hørte jeg ham raabe op om tyske Hunde.

Jeg gik tilbage til Jernbanelinjen og traf her min Tjener. Han forsikrede mig, at vi vilde komme til at høre mere til den Sag. Dette vilde jeg ikke tro, men det blev ham, der fik Ret.

Vi travede videre. Men mange Skridt var vi ikke naaede frem, før et Skud drønede gennem Luften. Det var Farmeren, der sendte os en Afskedssalut — foreløbig.

Min Tjener nægtede da at gaa videre. Han vilde ikke risikere Liv og Lemmer, sagde han. Derefter kravlede han i Ly ved Jernbanedæmningen, og først efter nogen Overtalelse fik jeg ham til at følge med.

Vi havde gaaet et Par Kilometer, da jeg stødte Hovedet mod noget haardt. Det var Muren af en Jernbanetunnel, som der er mange af i disse bjergfulde Egne. Det slog mig, at vi inde i Tunnelen kunde faa et tørt Leje, idet Regnvandet ikke naaede derind. Jeg gik ind og trak Tøjet af. Derefter vred jeg det, saa godt jeg kunde. Ny-Zealænderen gjorde det samme, idet han svor paa, at det var den sidste

Dag, han var Tjener hos en Globetrotter. Og jeg lavede ingen Scene med ham i den Anledning.

Efter at have siddet et Par Timer i Tunnelen blev jeg døsig trods det vaade Tøj, og saa faldt jeg i en tung Søvn. Hvor længe jeg havde sovet, ved jeg ikke, men jeg vaagnede pludselig ved en stærk Rysten af Skinnerne — i Søvne havde jeg lagt min højre Arm paa den ene Skinne.

Et Eksprestog kom imod mig. Dets Lys blændede mig fuldstændigt, men min Arm fik jeg dog lynsnart trukket til mig. Jeg vilde rejse mig op, men følte mig mærkværdig lammet i Kroppen. Det susede for mine Øren, og jeg troede, at mit sidste Øjeblik var kommet. Der var nemlig meget lidt Plads mellem Tunnelens Mure og Skinnerne. Jeg syntes allerede, at jeg følte Hjulene rulle hen over mig. Mere husker jeg ikke, jeg besvimede — rimeligvis af Skræk.

Da jeg vaagnede, stod Solen allerede højt paa Himlen. Jeg følte paa min Krop, om jeg havde alle Lemmer i Behold. Og jeg manglede heldigvis ingen af dem. Hvis mit Tøj ikke havde været vaadt, var jeg næppe kommen saa heldigt fra det. En fremspringende Flig af det kunde da let have faaet fat i Kofangeren eller et af Hjulene, og jeg var bleven knust.

Glad var jeg — selv da jeg opdagede, at min Tjener var fuldkommen forsvunden. Mine Læserinder vil sikkert indrømme mig, at de ikke altid har taget en Tjenestepiges pludselige Flugt med samme Humør. Og mit har holdt sig ret godt, skønt jeg aldrig siden har set Ny Zealænderen.

Arresteret for Overfald paa en Farmer.

Efter en lille halv Times Gang fik jeg den lille By Kurri-Kurri i Sigte. Lidt udenfor Byen kom ridende to Betjente, der saa sig spejdende omkring. Da den ene af dem fik Øje paa mig, vinkede han, at jeg skulde komme hen til ham. Det gjorde jeg. Han vilde vide, om jeg havde set et Par Udlændinge paa min Vej.

„Det har jeg ikke", svarede jeg, „for jeg har ikke noget Spejl hos mig. Men jeg er vist den ene af dem, De søger."

Det var ganske rigtigt. Farmeren havde sendt en lang Skrivelse til Politiet om at lade os anholde, naar vi passerede Kurri-Kurri.

Jeg maatte med paa Politistationen og afgive Forklaring. Da jeg kom ind, blev Hatten revet af Hovedet paa mig, og Politiassistenten begyndte et yderst skarpt Forhør. Jeg forklarede det hele indgaaende og glemte ikke at oplyse, at Farmeren havde kaldt mig „Spion" og „tysk Hund", hvad han efter min Mening ikke havde Ret til.

Politiassistenten, der i Begyndelsen havde været meget grov, var mere rolig, da jeg havde sluttet min Forklaring. „Men", sagde han, „jeg har ganske vist faaet en noget anden Beskrivelse af Sagen. Her kan De se, hvad Farmeren, Hr. Gardner, skriver."

Dermed rakte han mig et Brev med følgende Indhold:

Ærede Hr. Politimester! Sent i Aftes kom til min Farm to unge Tyskere, sandsynligvis Spioner. Den ene var bevæbnet og truede mig paa Livet med

sin Revolver, da jeg i al Venskabelighed forlangte, at han skulde forlade min Gaard. Det gik saa galt, at jeg maatte ind i Huset for at undgaa Kuglerne fra hans Revolver. Jeg tænker, at de to Fyre vil passere Kurri-Kurri i Løbet af Dagen, og jeg haaber, at De vil lade Dem arrestere. Det er nemlig højst

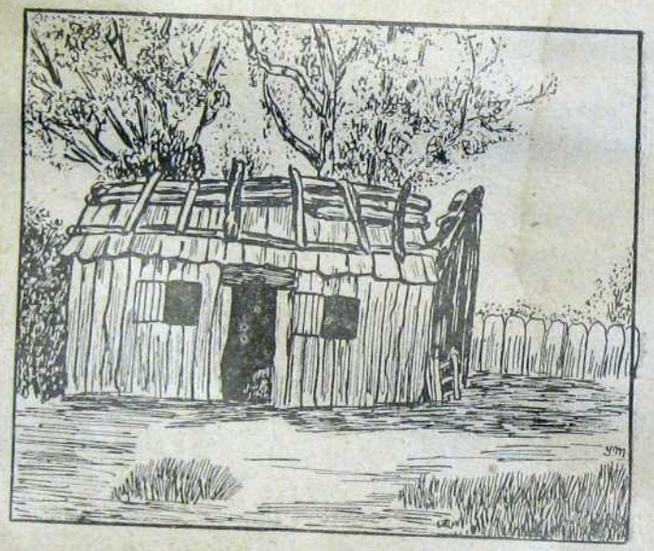

Australsk Nybyggerhytte.

ubehageligt for os Landboere at være omgivet af bevæbnede Spioner. Med venlig Hilsen, Deres M. Gardner, Farmer.

„Denne Fremstilling lyder jo lidt anderledes end Deres", sagde Politiassistenten. „Men foreløbig maa De finde Dem i at blive her. Saa skal jeg gøre for Dem, hvad jeg kan."

En Betjent førte mig ind i en Celle, og jeg var altsaa i Arrest. Det lille Vindue i Loftet med Jernstængerne og Træbriksen paa Gulvet bevirkede, at jeg fik den fulde Fornemmelse heraf. Jeg hørte Betjenten laase Døren og spænde Jernkæden for — akkurat som for en rigtig Forbryder. Men jeg faldt dog snart til Ro, og ved 7-Tiden kom Fangevogteren med et Tæppe, som jeg svøbte tæt omkring mig. Kort efter var jeg sovet bort fra mine triste Tanker.

Først næste Morgen, da det allerede var lyst, vaagnede jeg, strakte Lemmerne og trak Tøjet paa. Snart efter kom Fangevogteren med en Skaal The og et Par Stykker Brød. Jeg spurgte ham, hvornaar jeg kunde vente at komme ud, hvortil han gav det trøsterige Svar: „De er jo ikke saa gammel. De har rigelig Tid til at vente."

Dagen sneg sig langsomt afsted, og den forfærdelige Stilhed blev kun afbrudt af Fangevogteren, naar han kom med Mad.

Efter en urolig Nat blev jeg om Morgenen kaldt ind til Politiassistenten. Han havde gode Nyheder til mig, idet han meddelte mig, at jeg nu var fri.

„Jeg besøgte i Gaar Hr. Gardner", sagde han, „og han gav mig en udførlig Forklaring paa Sagen. Hans Kone lod til at være paa Deres Parti. Hun forsvarede Dem og sagde, at De ikke havde truet med Revolver, før hendes Mand havde tiltalt Dem med en Række Ukvemsord. Jeg advarede ham derfor mod at lade Munden tage Magten fra ham, og Dem, Hr. Langager, advarer jeg mod at have Revolveren siddende alt for løst i Bæltet. Dermed en lykkelig Rejse!"

Han gav mig Haand, og jeg gik ud i den friske Morgenluft.

Som Robinson Crusoe.

Nu var jeg ked af Menneskene. Derfor gik jeg nogle Mil og var da atter i Urskoven. Her kunde ingen arrestere mig eller kalde mig tysk Spion. Den velgørende Stilhed gjorde mig rolig i Sindet — jeg var atter min egen Herre.

For nogle faa Shillings havde jeg i Melbourne købt et Telt. Nu anbragte jeg det i Jorden ved Hjælp af nogle Stave, som fandtes i Nærheden. Det var en prægtig Plads, jeg havde valgt mig. I en Dal, omgivet af Bjerge paa to Sider, og lige ved Bredden af en lille Flod.

Snart efter brændte et lystigt Baal, og jeg lavede mig en Kop The. Denne The med tørre Brødstumper til smagte i disse pragtfulde Naturomgivelser bedre end den dyreste Mad paa en Restauration, forekom det mig.

Paa Kaninjagt.

Efter endt Maaltid lagde jeg Brænde paa Baalet og gik paa Jagt. Der var 14 Skud i min Riffel, saa jeg ventede at faa Vildt nok til Middag.

Som bekendt findes der i Australien Millioner af vilde Kaniner, der er en fuldkommen Landeplage, idet de æder Kornet paa Markerne. Hele Befolkningen er optaget af at udrydde dem — ved at skyde

dem, fange dem i Fælder eller sætte Gift for dem. Og der er streng Straf for at undlade at dræbe Kaniner, hvis man har Lejlighed til det. Bødestraffen herfor kan naa op til 1800 Kr.

Men trods alle Bestemmelser grasserer Kaninerne stærkt, særlig paa alle afsidesliggende Egne. Her maatte der sikkert være mange af dem, og jeg satte mig paa Vagt ved en Flodbro for at skyde en af dem. Ganske rigtigt! Lidt efter tittede smaa Hoveder med lange Øren frem mellem Stenene.

De saa sig undersøgende omkring for at forvisse sig om, at ingen Fare lurede paa dem. Mig kunde de ikke se, jeg var gemt bag en stor Træstamme Da de havde dristet sig helt frem, sigtede jeg. Mit første Bytte blev en stor, hvid Kanin med en dejlig blød Pels. Jeg flaaede den i en Fart, hængte Skindet til Tørring, skar Indvoldene ud og rensede Kroppen i Flodvandet.

Nu skulde Middagsmaden altsaa laves. I en emailleret Kande lod jeg Dyret koge en halv Times Tid over en god Ild. Derefter ristede jeg den over Baalet, til den var brun, skrabede den brændte Skorpe af og fortærede Kødet med glubende Appetit.

Saaledes gik Dag efter Dag. Snart skød jeg en Kanin, snart en Papegøje. Ogsaa efter Leguaner var jeg ofte ude, men det mislykkedes stadig paa een Gang nær.

En Leguan er et Krybdyr af Størrelse mellem et Firben og en Krokodille. Den er uhyggelig at se paa, men ganske interessant at studere. Den bor i hule Træstammer, klatrer som en Abe og svømmer som en Fisk. Med disse Egenskaber er den vanskelig at komme paa nær Haand. Mange Gange

har jeg løbet eller klatret efter den, men min Jagt mislykkedes, indtil jeg en Dag kom til at overvære en Kamp mellem en Leguan og en sort Slange. Disse to Dyr er dødelige Fjender, men som Regel er det vist Leguanen, der indleder Fjendtlighederne, selv om Slangen er en Giftslange og større end den selv.

Hver Gang Leguanen kunde komme til det, nappede den i Slangens Krop nogle Tommer nedenfor Hovedet. Slangen gjorde til Gengæld sit bedste for at faa en Gifttand i Leguanens Krop. I mere end en halv Time varede Kampen, men Enden blev, at Leguanen sejrede, idet den med et rask Tag greb Fjenden lige oppe ved Hovedet. Og da slap den ikke. Det nyttede ikke, at Slangen snoede sin smidige Krop omkring Leguanen for at kvæle den. Vildere og vildere blev Kampen, men saa kunde man med et se Slangen miste Kræfterne. Og snart laa den død under Leguanens Bid.

Leguanen listede bort. Den var stærkt medtaget, og jeg kunde let have skudt den. Men da nænnede jeg det ikke efter det interessante Skuespil, jeg havde set den opføre. Slangen, der var 7 Fod lang, flaaede jeg, og dens kulsorte Hud opbevarer jeg stadig.

En Kammerat.

I mere end en Uge havde jeg ikke set Mennesker. Jeg længtes heller ikke efter dem, og jeg havde allerede faaet flere Venner blandt Dyrene. Blandt disse var særlig en ung Kænguru, der kom til mig hver Dag og lod sig klappe af mig.

Men en skønne Dag blev Idyllen forstyrret. To Jægere overraskede os — min Kænguru og mig. Vi saa dem ikke, før de var ganske nær ved os, og før den ene af Jægerne havde fotograferet os sammen. Han erklærede, at dette var et overordentlig interessant Billede, idet det er meget sjældent, at Kænguruen slaar sig sammen med Mennesker.

De to rejsende var nysgerrige efter at vide, hvem jeg var. Jeg forklarede dem om min Rejse, og at Naturens Skønhed paa denne Plet havde lokket mig og faaet mig til at gøre Opholdet herude som en anden Robinson Crusoe. Jeg havde i over otte Dage levet ganske som han, og jeg havde spist forskellige Frugter, og forskellig Slags Vildt, som jeg aldrig før havde kendt.

De to Jægere bad om at maatte overnatte hos mig, hvilket jeg med Glæde tillod, da der lige kunde være Plads til tre i Teltet. Den ene sagde: „Jeg skal nok betale for Opholdet, saa De ikke fortryder det."

Snart efter havde jeg seks Papegøjer paa Spid over Baalet. De smagte fortræffeligt, og det forhøjede alligevel Nydelsen en Del, at de to fremmede kunde byde paa Brød fra deres Tasker.

Kort efter Mørkets Frembrud kravlede vi alle tre ind i Teltet og svøbte os ind i vore Tæpper. Moskitoerne var imidlertid for slemme til, at vi kunde sove.

Endnu efter et Par Timers Forløb laa vi alle tre lysvaagne.

Da hørte vi noget røre sig udenfor Teltet. I et Nu var jeg oppe og havde grebet min Riffel for at være parat. Længe hørtes Lyden udenfor. Men

den kom stadig ikke nærmere. Saa fik jeg Mod til at undersøge Sagen og opdagede — et fredeligt Pindsvin. Det maatte da lade Livet og tjene til vor Frokost næste Morgen.

Efter Pindsvine-Frokosten rejste mine Gæster. De betalte mig 3 Pund — 54 Kr. — for Logis'et. Hvem de var, ved jeg ikke. De vilde ikke sige mig deres Navne.

Lidt senere paa Dagen pakkede jeg sammen, og med mit sammenrullede Telt paa Ryggen naaede jeg to Dage senere Byen Newcastle. Her spiste jeg paa et Hotel i Byen et solidt Maaltid, der smagte mig rigtig godt trods min høje Mening om min egen Kogekunst. Det var mig tillige en vis Glæde atter at se Mennesker om mig. Det er rart at være Robinson Crusoe — men ikke mere end en halv Snes Dage.

Latterfuglen.

Jeg drog videre efter et kort Ophold i Newcastle, hvor jeg holdt Foredrag for Minearbejderne om mine Oplevelser.

Det første, der fangede min Interesse, var en Flok Kakaduer, vistnok over Hundrede. De fløj over Hovedet paa mig, og i mit stille Sind ønskede jeg, at jeg havde dem i et Bur hjemme i Danmark.

Paa en Gang begyndte nogen at le af mig. Jeg saa mig forbavset om, men kunde ikke faa Øje paa noget Menneske. Jeg vilde gaa videre, da den hæse Latter gentog sig, denne Gang lige over mit Hoved. Nu gik der et Lys op for mig.

Det var Latterfuglen, som jeg saa ofte havde hørt Tale om.

Jeg fik Øje paa en stor. graaspættet Fugl, der sad i et højt Træ, ikke langt fra mig. Det var, som om den saa vist paa mig og derefter begyndte at le igen.

Latterfuglen lever kun i Australien. Den er fredet, fordi den kan dræbe Slanger. Det gaar efter

Latterfuglen.

de Forklaringer, jeg hørte, saaledes til: Naar Latterfuglen fra et Træ faar Øje paa en Slange, flyver den øjebikkelig ned paa den, griber den i Halen og fører den med sig 60—70 Fod op i Luften. Fra denne Højde lader den sit Offer flalde ned paa Jorden, og hvis Slangen ikke dræbes ved denne Behandling,

gentages det hele om igen. Naar Slangen er død, fortærer Latterfuglen den.

Paa Kængurujagt.

Ikke langt fra den lille By Murri-Mundi blev jeg paa en Farm indbudt til at deltage i en Kængurujagt. Vi var flere i Følge, alle til Hest. Først hen

Kænguruen maa lade Livet.

imod Solnedgang tog vi afsted, thi Kænguruen gaar da ud for at græsse.

Det varede ikke længe, før vi fik Øje paa en Kænguru. Farmerens Hunde blev da sluppet løs, og hele Selskabet galopperede efter over Stok og Sten. Kænguruen kan løbe lige saa hurtigt som en Hest i Galop, men den bliver i Regelen hurtigt træt,

særlig hvis det er en gammel Han. Den sætter sig da med Ryggen op med en Træstamme og forsvarer sig mod Hundene til det yderste. Vé den Hund, der kommer ind i dens Favntag. Kænguruen holder den fast med Forpoterne, medens den flænger Hundens Bug op med sin skarpe Bagtaa.

Det varede ikke længe, før vort Bytte satte sig i Kampstilling. Farmeren skyndte sig derhen, alt hvad han kunde, steg af Hesten, og med et Slag af en Kølle dræbte han Dyret. I Løbet af Aftenen nedlagdes paa den Maade tre Kænguruer, to andre blev skudt.

Nu er forøvrigt Jagten paa Kænguruer forbudt mange Steder i Australien.

Næste Dag saa jeg en Uldtransport. Atten til fireogtyve Okser slæber i den brændende Hede — stønnende og med Tungen langt ud af Halsen — en tungt lastet Uldkarre efter sig. Ved Siden af Karren vandrer Oksedriveren, solbrændt og støvet, udstyret med sin lange Svøbe.

Under et Solsejl oppe paa Toppen af Læsset, der er saa højt som et Hus, har hans Familie slaaet Lejr. Og bagefter følger nogle Faar og Geder. En saadan Oksedriver svarer nøje til vore Kommissionærer. Han fragter Uld fra Faarestationerne langt inde i Landet ned til Kystbyerne, og han medtager fra disse al Slags Proviant til Farmerne. Nu og da har han flere Spand og maa da anses for en særdeles holden Mand.

Australnegerne.

Man behøver ikke at være ret længe sammen med Australnegeren for at opdage, at han har en

særlig fremherskende Sans for Tiggeri. Giver man et eller andet til ham, er man sikker paa, at der er ti andre Ting, han ønsker. Han begynder med at bede om en Tændstik og ender først, naar han har faaet en Pibe eller et Pund Tobak. Nogensomhelst Taknemmelighed har jeg aldrig set hos ham. Han er dernæst ikke til at stole paa. Uden Samvittighedsskrupler forraader han den, man ansaa for hans bedste Ven.

Hvis man møder ham paa Vejen og han slaar Følge med En, maa man altid lade ham gaa foran. Han vilde være i Stand til at begaa Mord, hvis man er i Besiddelse af en Bagatel, der har Salgs- eller Købeværdi.

Jeg traf sammen med af en dem. De fleste Australnegere lever mod Nord, og han var maaske den eneste i mange Mils Omkreds. Han bad om at maatte følges med mig, og jeg gav ham Lov til det. Da vi havde gaaet et godt Stykke Vej, udbrød han pludselig:

„Hvor I hvide Mennesker egenttig er dumme! Se nu blot paa den Indhegning her. Køer og Heste kan med Lethed løbe under den."

Han pegede dermed paa Telegraftraadene, og jeg føler mig ganske overbevist om, at han mente, hvad han sagde.

Om Natten vilde han bo sammen med mig. Jeg syntes ikke rigtig om denne Sovekammerat, da jeg havde hørt meget om Negernes Lumskhed. Men jeg kunde ikke vel slippe af med ham. At flere af Australnegerne tillige er Menneskeædere, var ikke nogen større Trøst for mig. Ganske vist var jeg bleven alt andet end fed paa min Marsch, men

Menneskeædere skal ikke være kræsne paa dette Omraade. Det gaar med dem som med os: Nogle sværmer for det fede, andre for det magre. Hvem garanterer mig for, at ikke min Australnegers Smag gik i sidstnævnte Retning?

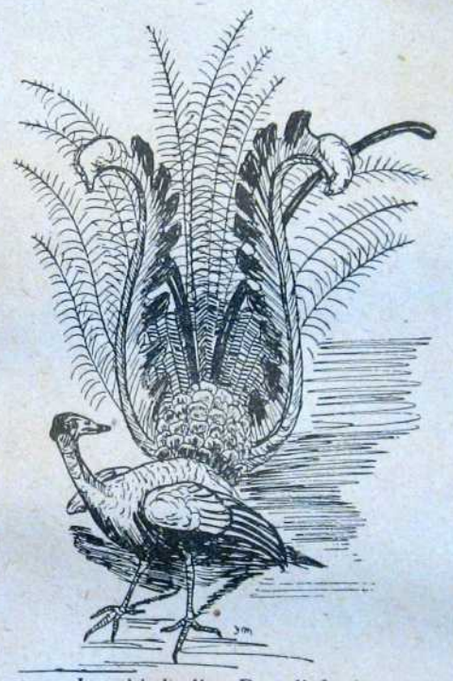

Lyrebird eller Paradisfugl.

Vi fandt en god Soveplads ved en større Flod. Han foreslog, at vi skulde tænde Baal, men det sagde jeg bestemt nej til. Jeg vilde afgjort ikke være med til at gøre Anretningen nemmere for ham. Desuden tænkte jeg, at jeg lettere i Mørket kunde liste mig fra ham.

Og saaledes gik det ogsaa. Da jeg havde ligget en Times Tid og mente, at han sov, listede jeg mig i Mørket til et Sted, som jeg ansaa for mere sikkert. Jeg undgik i al Fald at blive ædt — om jeg kunde have sparet mine Forsigtighedsforanstaltninger, ved jeg ikke.

Videre gik det næste Dag — heldigvis uden Negerens Følgeskab.

En Paradisfugl.

En Dag laa jeg og strakte Lemmerne i den temmelig tætte Kratskov. Jeg opdagede da en mærkelig Fugl, som teede sig paa en løjerlig Maade. Medens den sad paa en Gren, løftede den Vingerne og vred Kroppen til begge Sider ligesom en Tangodanserinde.

Jeg skød paa den og hørte den falde til Jorden. Men først efter nogen Tids Søgen fandt jeg den frem af Krattet. Det var en australsk Paradisfugl, den mest pragtfuldt farvede af alle Australiens Fugle. Farven er vanskelig at skildre, idet den fløjlslignende Fjerklædning veksler i de mest forskellige Nuancer, eftersom Lyset falder. Senere fik jeg at vide, at der er en meget stor Mulkt for at skyde disse sjældne Fugle, og en Ægsamler i Brisbane fortalte mig, at et af Fuglens Æg nu og da var bleven betalt med over 1000 Kr.

Besøg paa en Gaard med 12,000 Stk. Hornkvæg.

I den lille Flække Werris Creek traf jeg paa et Hotel en engelsk Storfarmer, der indbød mig til et

Besøg paa hans Gaard, otte engelske Mil fra Byen.

Jeg tog mod Tilbudet, og i hans Gig kørte vi ud til Gaarden, hvor hans Hustru tog venligt imod mig. Snart efter sad vi ved et veldækket Middagsbord. Stuehuset var som alle de andre Huse helt omgivet af hængende Figentræer, der har groet sig fast om Verandaens Stolper. (Her som i andre varme Lande løber en Veranda udenom hele Beboelseshuset). Taget var efter australsk Skik belagt med Bølgeblik, og ved Husets Gavl var anbragt store Jernbeholdere, hvori Regnvandet opsamles. Dette benyttes ogsaa som Drikkevand, og det ophænges da paa Verandaen i Sejldugssække. Ved den Fordampning, som det her undergaar, bliver det isnende koldt.

Sydvest for Stuehuset laa en stor og prægtig Have, hvor Vinranker og Appelsiner groede Side om Side med Ananas og Mango.

Hvor vidt min Værts Landomraade strakte sig, naaede jeg ikke at se. Men det var langt. Derimod var jeg med til at besigtige hans Kvæghjord, der bestod af 12,000 Stykker, og som vogtedes af utallige Hyrder og Hunde.

En prægtig Aften tilbragte jeg hos de venlige og gæstfrie Mennesker. Vi sad paa Verandaen til langt ud paa Natten. Udenfor Lampens Skær laa Mørket knugende tungt — nu og da oplyst af sitrende Lynglimt. Aftenen formelig dirrede af Varme og Insekterne faldt, blændede af Lyset, i tykke Lag ned over Bordet. Flagermus og Natsværmere kredsede snart frem, snart tilbage. Alt var saa ejendommeligt for den, der tidligere kun kender Nordens lyse Sommernætter.

Og jeg forstod under vor muntre Samtale, hvordan disse Mennesker, der ellers har alt, lever under et nagende Savn af Omgangsfæller. Derfor føler de midt i Naturens Herlighed nu og da en ubændig Trang til at være, hvor Livet pulserer stærkest.

Det gaar endda for Ægtefæller. De har hinandens Selskab. Men

Buskarbejderen,

ja, han slaar sig løs, saa det forslaar. Naar han har tjent et Par Maaneder eller tre, gaar han til Husbonden og faar en Chek paa Lønnen — rede Penge kendes saa godt som ikke her i Buskegnene.

Checken kan lyde paa 1000, ja paa 2000 Kr., og jo længere Arbejdstiden har været, des stærkere er hans Mod paa Livet. Han tager en Hest og rider afsted til den nærmeste By, der kan ligge 6 à 8 danske Mil fra Farmen. Og her begynder han at leve højt, hvilket oftest vil sige, at han hælder i sig al den Slags Spiritus, der findes paa Lager i den første den bedste Krostue.

Kun sjældent gider han gaa hen i en Bank og indløse Vekslen. Den leverer han til Værten, som saaledes paatager sig Regnskabet paa egne og paa Kundens Vegne.

Alle tilfældige Gæster i Skænkestuen, hvor Buskarbejderen dumper ind, skal drikke med paa hans Regning. Hans Valgsprog er det kendte danske: „Leve og lade leve!“ Rusen varer i dagevis, og at han er fuldstændig ødelagt og pengelæns, naar han en skønne Dag vaagner op til Liv i en af Byens Rendestene, siger sig selv.

At der herovre i de australske Smaabyer er Restauratører, der paa forbavsende kort Tid har tjent en Formue, kan ikke forbavse. Jeg har selv truffet en saadan Haj.

En Dag, da jeg passerede en Kro, kom Værten løbende ud paa Vejen og raabte: „God Morgen, unge Mand! Det er ellers et pænt Skind, De har der! (Jeg gik med et Kænguruskind paa Ryggen). Skal De langt? Det er varmt for en hvid Mand at spadsere. Kom hellere med ind i Skyggen. Jeg giver gratis Middag.“

Han ligefrem trak mig med indenfor. Men jeg var klar over, hvad hans egentlige Hensigt var — at tømme min Pengepung — og lagde derfor nøje Mærke til enhver af hans Bevægelser.

Et Bevis paa Resultatet af hans Metode fik jeg straks, da jeg kom ind ad Døren, idet to unge Mænd i Faareklippernes sædvanlige Dragt laa derinde, snorksovende paa to Bænke. Værten pegede paa dem og bemærkede: „De Svin vilde absolut være fulde. Jeg kunde ikke forhindre det.“

Vi gik ind i Spisestuen og fik en rigtig god Middag. Jeg rørte dog ikke noget af Maden, før jeg havde set Værten gøre det.

Saa bød han paa en „Drik“. „Hvad ønsker De?“ sagde han. „Jeg selv drikker Rom.“

„Ja, saa kan jeg ogsaa tage et Glas Rom“, sagde jeg, og han skænkede i to Glas.

Jeg havde lagt Mærke til, at han ikke tog Glassene fra én Hylde, og dette vakte min Mistænksomhed. Jeg nægtede derfor at drikke noget, førend jeg fik et andet Glas, som jeg aftørrede omhyggeligt. Dette lod jeg ham se paa, men han vendte sig straks

om og lod, som om han ikke anede, hvad jeg mente. Grunden til, at jeg aftørrede Glasset saa omhyggeligt, var min Forhaandsviden om, at adskillige af disse Værtshus-Hajer for at indfange deres Publikum bruger Glas, hvis indvendige Side er besmurt med et stærkt søvndyssende Pulver, der straks opløses af Rom.

Og ganske rigtig. Næppe var Rommen hældt i Glasset, før jeg saa nogle smaa Korn af Pulveret flyde ovenpaa. Men der maatte nu være for lidt tilbage til at fremkalde den ønskede Virkning. Jeg klinkede med Værten, idet jeg smilede haanligt til ham og takkede for godt Traktement. Og jeg læste i hans Blik en trist Bekendelse af, at „der er Forskel paa Fisk".

Netop som jeg vilde gaa, vaagnede en af Mændene paa Bænken. Han kravlede søvndrukken frem og brølede derefter paa Drikkevarer til hele Stuen.

Ordren blev øjeblikkelig pareret, og Værten viste sig snart efter — ikke blot med Drikkevarer, men med Kone, fire Børn, Staldkarlen og to Negere, der netop var gaaet forbi paa Landevejen. I denne Familieidyl, som jeg ikke kunde nænne at forlade, skaaledes der snart lystigt.

Nu vaagnede den anden Faareklipper. Han blev straks budt paa en Hjertestyrkning, men han var under Søvnen bleven fuldkommen ædru og forlangte at faa sin Regning gjort op. „Jeg skal have tilbage paa min Check," sagde han, „og hvor er mine to Heste?"

Værten rakte ham smilende en Regning, der langt oversteg Checkens Paalydende. „Men jeg kan jo tage den ene Hest for Resten", tilføjede han villigt.

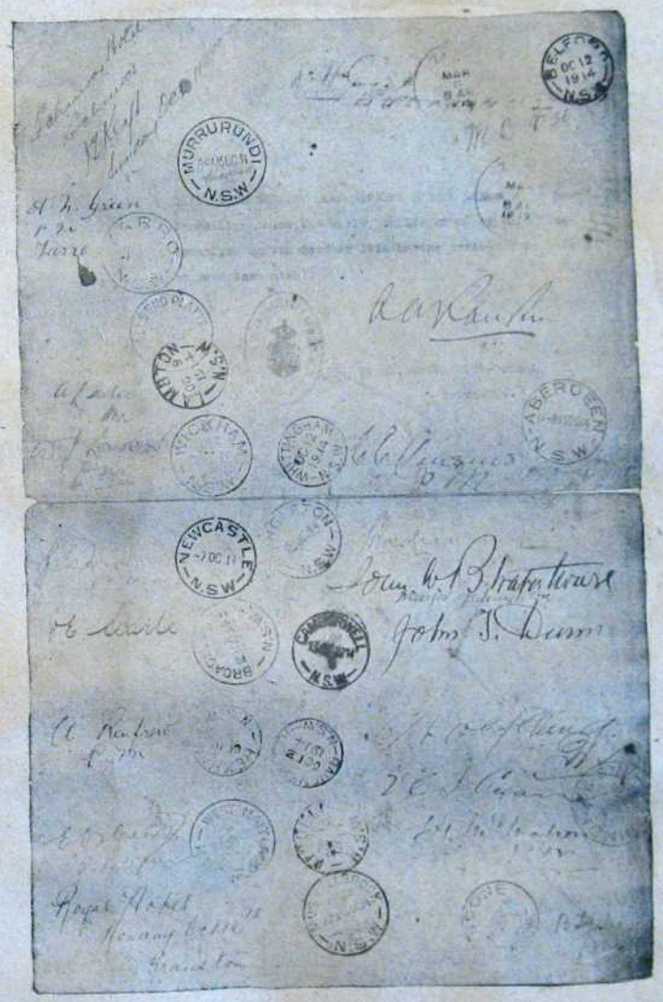

Stempler fra Australien.

Derefter sendte han den sorte Staldkarl ud efter den anden Hest for at trække den frem for Døren. Der gik et Kvarterstid. Saa kom den sorte Kæltring tilbage og oplyste, at Hesten var fuldkommen forsvunden.

Faareklipperen bandte og skældte Værten ud for en Tyveknægt. Faareklipperen havde sikkert Ret, men nu lod Værten sig ikke byde mere af ham. Med et rask Tag, der viste stor Øvelse, blev Faareklipperen ekspederet ud af Døren.

Jeg forsvandt straks efter, netop som den lille Familie under den fornøjeligt smilende Husfrues Overledelse samledes om Bordet til fornyet harmonisk Samvær.

— Et Par Dage senere traf jeg Faareklipperen og spurgte ham, hvorfor han ikke meldte dette Menneskedyr af en Vært til Politiet? Han svarede med Selverkendelse: „Fejlen er min. Jeg kunde lade være at drikke mig fuld, saa jeg ikke kunde kontrollere Regningen."

Naar det regner i Australien.

I Slutningen af Oktober 1915 gik jeg over Grænsen til Queensland. Selv om der tales et Sprog, er der dog Forskel paa Forholdene og Lovgivningen i de forskellige Stater. At komme fra det svagt befolkede Ny Syd-Wales til Queensland er derfor omtrent som at komme fra Danmark til Belgien.

Om Aftenen den 4. November kom jeg til den lille By Wallangarra, og det var just i rette Tid. Dagen efter begyndte det at regne saa voldsomt, at

Floderne gik over deres Bredder og store Dele af Landet sattes under Vand.

I Nabobyen druknede flere Mennesker, og de mest forskellige Husgeraad flød omkring paa Vandet. Store Forraad af Korn blev ødelagte, og australske Blade paastod, at dette var det værste Uvejr, man havde haft i lange Tider. Begivenheden blev skildret som en fuldkommen Syndflod, og der var lange Beskrivelser af, hvordan Baade sejlede rundt og befriede Mænd, Kvinder og Børn, der havde søgt Tilflugt i Trætoppe eller paa Hustage.

I Wallangarra var det ikke saa slemt. Men Vandet i den nærliggende Flod steg dog i Løbet af 20 Minutter til 12 Fod. Vejrinstitutet i Brisbane offentliggjorde, at der var faldet 14 Tommer Regn over hele Landet. Man forstaar, at Floderne kan stige saa stærkt, naar disse Vandmasser strømmer ned ad Bjergskrænterne.

Jeg var med til at dræbe 14 Slanger den Dag. Men dette Arbejde var ikke besværligt. De kunde formelig tages med Hænderne, idet de prøvede at naa ind i Husene for ikke at drukne.

En Faarestation.

Adskillige, som jeg traf paa min Rejse, havde raadet mig til at besøge en Faarestation. Og jeg fik Lejlighed til at se en saadan i Nærheden af Byen Gatton. Her var ikke alene Faareavl, men tillige en Landbrugssskole.

Paa denne kæmpemæssige Farm var der foruden den faste Folkebestand ca. 100 Elever. Gaardens Areal kender jeg ikke, men 150,000 Faar blev hvert

Aar klippet der, dels Stationens egne, dels Faar fra omliggende mindre Gaarde, hvor man ikke havde Klippemaskiner.

En Faarklipper kan med sin Maskine klippe fra 75—100 Faar om Dagen. Han tjener derved 50—70 Kr. i Dagløn, men det er jo ogsaa Sæsonarbejde. At Pengene ikke sidder løst hos dem, erfarede jeg, da jeg efter et Foredrag solgte Postkort til dem.

I Australien er der Jord nok.

Faa Dage senere ankom jeg til Brisbane, Maalet for min Vandring i Australien.

Brisbane, Hovedstaden i Queensland, er lidt mindre end København. Det er en fuldt ud moderne By med et Net af elektriske Sporvogne og mange anselige Regeringsbygninger.

Naar man vil have Afveksling fra Landlivet, tager man til Brisbane. Dette gælder for den australske Arbejdsgiver som for Arbejderen, for den fattigste Tjenestepige. Her er Forlystelsessteder af enhver Art, Biografer med Films fra det gamle England og fra „Nordisk Films-Compagni". Varieteer og Syngelokaler, hvor en fremmed Tilrejsende hurtigt kan stifte Bekendtskab af enhver Art, Teatre og Koncertsale.

Opholdet i den straalende Hovedstad er blot afhængigt af, om man har tilstrækkelig Penge. Naar de er brugte, vender Gæsterne tilbage til Ensomheden, altid fattigere paa Penge, men vel ogsaa nu og da rigere paa Erfaring.

Men de staalsatte Emigranter, der kommer til

Brisbane som den første australske By, tager Arbejde ved hvad som helst. Og længe kan det ikke vare, før de er deres egne Herrer. Naar de har samlet til en Hest eller to, til en Sadel og en Vogn, kan

En Negerpige fra Brisbane.

de betragte sig som frie, besiddende Borgere i Landet. Regeringen overlader enhver saa meget Land, han ønsker — enten gratis eller til en fabelagtig billig Pris. I Australien er der Jord nok.

Til Mellemamerika.

Nu vilde jeg se at komme til Amerika. Jeg gik om Bord paa flere Dampere i Haab om at faa Hyre. Men jeg blev afvist, fordi man ansaa mig for Tysker. „Den fordømte Krig!“ tænkte jeg ofte ved mig selv. Men jeg svor paa, at jeg nok skulde komme til Amerika, selv om jeg skulde svømme derover.

Til denne Udvej besluttede jeg mig dog saa sent som muligt. Og da der var gaaet 14 Dage, lykkedes det mig virkelig at faa Hyre paa en norsk Damper „Atna“ fra Tønsberg, hvor der endelig var en fornuftig Kaptajn, som ikke antog mig for Spion. Han sagde, da jeg havde fremført min Tale: „Ja, naar De er Dansker, kan De komme med. Min første Kæreste var en dansk Pige, og siden har jeg altid syntes godt om Danskerne.“

Jeg sendte den ukendte Landsmandinde en venlig Tanke, da jeg var antaget som Maskinsmører og fik Paalæg om at møde om Bord den 15. December, Kl. 10 Formiddag.

Straks efter min Ankomst blev jeg sendt ned i Maskinrummet, hvor jeg skulde smøre. Anden Maskinmester, under hvem jeg havde Vagt, var en ung, fornuftig Nordmand. Da jeg kom derned, var han netop ved at gøre Maskinerne klar til Afgang. Kort efter telegraferedes fra Dækket: Slaa klar. Ordren blev adlydt, og Telegrafen fortsætter: Langsomt frem.

Med halv Fart gik det nedad Brisbane-Floden. Saa lyder Ordren: „Fuld Fart“, og med en Fart af 14 engelske Mil i Timen gled vi ud paa Verdenshavet.

Jeg blev sendt op med en Besked til Kaptajnen

og saa da, at vi ved Udløbet passerede tre tyske Dampere, der var kaprede af australske Krigsskibe. Militær holdt Vagt om Bord.

Næste Morgen Kl. 5 kunde vi ikke mere se Land. Australien var noget forbigangent . . .

Som Fyrbøder.

Temperaturen i Rummet, hvor jeg skulde opholde mig, var aldrig under 50—60 Grader Reaumur. Varmen føltes ganske uudholdelig, og jeg var tillige søsyg i de første Dage. Min Hud, som den varme Sol i Australien havde brændt nøddebrun, blev nu fuldkommen gusten og hvid . . . .

Jeg havde faaet anvist en skiden Køjeplads i Fyrbødernes Lukaf. Der var kun en gammel Halmmadras, og den var alt for kort til Køjen. Naar Skibet rullede, gled den fra den ene Ende til den anden. Jeg gled med og vaagnede ikke sjældent ved at støde Hovedet mod Træpanelet.

Kosten om Bord var — som altid til Søs — slet. Evig og altid: Fiskeboller, salt Fisk, brune Bønner og salt Kød, og dertil de haarde Skibsbeskøjter. Jeg spiste selvfølgelig sammen med Fyrbøderne, og det gjorde ikke Maden mere tiltalende, at de ikke gad vaske sig før Maaltidet.

Well! Jeg vænnede mig snart hertil, smurte Maskinen og blev selv smurt, jeg mener: blev tilsprøjtet med Olie fra de travle Hjul. Efter Vagten lignede jeg en fedtet Mulat, men heldigvis havde jeg nok af baade Sæbe og Vand om Bord.

Naar der er to Søndage i én Uge.

De kender Mundheldet: „Det vil ske, naar der er to Søndage i én Uge". Men de færreste tænker, at det kan man let opleve — i alt Fald paa en Rejse Jorden rundt. Jeg fik ganske vist ikke to Søndage, men to Tirsdage i én Uge. Det skete paa den 180. Breddegrad i Stillehavet, idet vi da var kommet 12 Timer forud for Klokkeslettet i Evropa. Resolut lod vi da dette Døgn, den 22. December, faa 36 Timer.

Søfolk er sjældent tilfreds med Livet om Bord og Fyrbødere er det saa godt som aldrig. Det er let forstaaeligt paa Grund af deres ubehagelige Arbejde. Fyrbøderne paa „Atna" var imidlertid saa utilfredse, at de holdt Raad om at ville strejke, hvis de ikke fik bedre Kost. Der var dog tre, som ikke vilde være med, og da jeg naturligvis ikke havde Interesse i at lave Vrøvl for den korte Rejsetid, holdt jeg mig nærmest til de tre tilfredse. Der blev ikke noget af Strejken, men skønt dette ikke var min Skyld, saa Flertallet af Fyrbøderne alt andet end venligt til mig.

Med Sindsro tog jeg deres Stikpiller i den Anledning, og jeg skal ikke nægte, at jeg formelig morede mig, da jeg hørte en finsk Fyrbøder sige til en Kammerat: „Ham, Langager, er — ta' mig Fa'n — for fin paa det. Han børster Tænder og spiser med Kniv og Gaffel. Og saa lyver han, Raden, naar han fortæller om sine Rejser. Han har s'gu ikke været længere rundt i Verden end min Søsters lille Taa."

Et saadant Billede indeholder virkelig en frisk virkende Komik.

Juleaften paa Stillehavet.

Min Juleaften blev holdt paa Søen, men egentlig Julestemning mærkedes ikke. Klokken halvsyv blev hele Mandskabet kaldt ind i Kahytten for at faa Brændevin. De fleste drak 3 à 4 Glas, saa de gik halvfulde rundt. En halv Time senere fik vi Julemaden. Den bestod af Risengrød og Steg — begge Dele meget godt. Men Bordet, vi spiste ved, var alt andet end appetitlig, og vi maatte 12 Mand ialt dele fire Gafler og syv Skeer. De øvrige Spiseredskaber var nemlig ved en Fejltagelse gaaet overbord sammen med Vaskop-Vandet. Maaske var det kun mine „fine" Nerver, der saaredes. Kammeraterne syntes ret tilfredse med at tage Grød med Fingrene og spise Steg med Skeer.

Bagefter blev der spillet Kort om Skraatobak. Men Morskaben derved syntes ikke videre fængende. Derfor blev der sunget raa Viser, bandet og opført vilde Slagsmaal. Jeg gik til Køjs Klokken otte, men kunde tydeligt høre de mest dundrende Optrin. Ved 12-Tiden, da jeg stod op for at gaa paa Vagt i det lumre Maskinrum, var den selskabelige Sammenkomst paa det sidste. Der hørtes nu og da smaa Dønninger fra fire eller fem Stemmer. — Resten laa i dyb Søvn under Bordet og i Køjerne.

Den sidste halve Times Tid havde jeg anvendt til at læse en gammel „Kölnische Zeitung", som jeg havde fundet ombord og lagt til Side for at nyde ved Lejlighed. Her læste jeg med Misundelse en

Spaadom om, at Kejser Wilhelm skulde holde Jul i Paris. Nu siden har jeg bragt i Erfaring, at Kejserens Jul formede sig lige saa forskelligt fra det tyske Program som min Jul fra den gængse Opfattelse af en hyggelig Juleaften. Man træffer Lidelsesfæller overalt i Verden.

Gennem Panama-Kanalen.

Midt i Januar Maaned passerede vi Galapagos-Øerne, og et Par Dage senere fik vi Amerikas Fastland i Sigte. Vi sejlede ind i Panamabugten for kort efter at fortsætte gennem den vidunderlige Panama-Kanal.

Ideen til en Kanal, der skulde forene Stillehavet og Atlanterhavet, blev fremsat saa tidligt som i Aaret 1513. Men da blev den forpurret af Kirken, idet Præsterne hævdede, at det stred imod Guds Vilje. Hvis Gud havde villet, at der skulde være en Vandvej mellem de to Have, var den kommen allerede fra Skabelsen. Derfor burde Menneskene lade det være, som det var.

Men senere er Tanken paany optaget utallige Gange. Man vil huske det store Forsøg fra fransk Side, der endte med en politisk Skandale. Alt mislykkedes, indtil Panama blev erklæret for en uafhængig Stat under nordamerikansk Styre. Dette skete i Aaret 1904, og Arbejdet blev straks paabegyndt. Efter godt 10 Aars Arbejde i det usunde Klima, hvor 70 Procent af Arbejderne døde af Feber, aabnedes Kanalen for Skibsfarten.

Paa en Strækning af 7 engelske Mil til „Gatun Locks“ staar Vandet i Højde med Havfladen. Derefter blev Skibet hævet til en Højde af 85 Fod ved Hjælp af Sluseværker og kom ind i det ferske Vand i Gatun-Søen. Disse Sluseværker er vistnok det mest storslaaede Ingeniørarbejde, der nogensinde er udført.

Skibet kom ind i det laveste Sluseværk. Kæmpemæssige Jernporte lukkede sig efter det, drevne af Elektricitet. Dér aabnedes for en Sluse til den anden Side, og Vandet stiger. Skibet hæver sig, indtil det er i Højde med Vandet i det næste Aflukke. Saa aabnes Jernportene ind til dette, og kraftige Lokomotiver trækker Skibet frem. Saaledes fortsættes, til Skibet staar i Højde med Panamakanalen og kan fortsætte til Culebra Cut.

Det er en storartet Udsigt, man her har over den pragtfulde Kyst, hvor Palmerne vajer. Selv paa mine Kammerater gjorde den Indtryk, et lyst Hoved iblandt dem omdøbte Panama-Kanalen til Panorama-Kanalen.

Culebra Cut er ni engelske Mil lang og Kanalen er bogstavelig hugget ud gennem Bjerge. Hvilket uhyre Arbejde har dette ikke kostet.

Vi passerede flere Smaaøer med idylliske Negerlandsbyer. Vildænder sad paa Bøjerne og saa langt efter os.

Elleve Timer tog det at passere Kanalen, og det kostede 45,000 Kr., hvilket vil sige godt 4000 Kr. pr. Time. Men Kanalen har ogsaa kostet 300 Millioner Dollars, hvilket ikke vil sige saa lidt i Fredstider.

Ved den anden Ende af Kanalen blev Skibet

sænket ned gennem tre Sluseværk, nøje svarende til dem, hvorigennem det var hævet.

Og vi befandt os atter paa Havet, hvor Skibet fortsatte Rejsen gennem det caraibiske og det meksikanske Hav.

Da jeg udgav mig for udlært Matros.

Jeg maatte betale 4 Dollars for at gaa i Land i Galveston i Texas. Dette kræver Byens Love, og det er sikkert en net Ankomst-Skat, der paa denne Maade indvindes.

Byen har et stærkt pulserende Liv under normale Forhold. Nu havde Krigen delvis standset Travlheden, og kun den store Bomuldseksport gav godt at bestille. Samtidig var der forøvrigt et stærkt Turistliv i Byen. De store Sandbanker udenfor den er stærkt søgte af Badegæster, som finder stor Fornøjelse ved at glide ned ad Sandet fra en Højde af ca. 100 Fod.

Min Rejseplan for Amerika gik ud paa, at jeg skulde spadsere fra Byen Norfolk i Virginia til New York. Resten af Vejen maatte jeg sejle eller køre, ligesom det kunde byde sig.

I et Par Dage søgte jeg Hyre, men paa Grund af Krigen var der næsten ingen Skibe i Havnen. Allerede havde jeg saa godt som besluttet at gaa hele Vejen, da jeg fik at vide, at en Tovbaad, der skulde sejle næste Dag, manglede en Matros. Det var jeg ikke, men jeg havde besluttet at komme med, saa sandt det lod sig gøre, og selv om jeg skulde benytte mig af et eller andet Fif.

Hos en Marskandiser købte jeg et Sæt brugt Matrostøj. og i dette præsenterede jeg mig for Kaptajnen paa Baaden. Han spurgte mig, om jeg var Sømand, og jeg svarede: „Jeg har været paa Søen mange Gange før."

„Godt", svarede han, uden at lægge Mærke til min behændige Omskrivning af Udtalelsen. „Gaa saa hen i Deres Logis og hent Deres Tøj! De maa være her om en halv Time."

„Mange Tak, Hr. Kaptajn!"

„Hold Kæft og skrup af!"

Det værste for mig i dette Øjeblik var, at jeg ikke havde noget Tøj at hente. Hvorledes skulde jeg komme ombord uden at vække Mistanke, hvis jeg ikke medbragte noget „Kluns".

Der boede i Galveston en dansk Provianteringshandler, og til ham gik jeg for at faa Raad. „Tag De", sagde han, „en stor Æske, pak Papir om den og bær den ombord. Men De maa lade, som om den er meget tung!"

Saaledes blev Situationen reddet foreløbig.

Alt gik godt, indtil vi var komne et godt Stykke ud paa rum Sø. Da skulde jeg tage Roret. Vagtklokken ringede, og jeg gik med hurtige, faste Skridt op i Styrerummet, stolende paa min gode Stjerne.

Da min Formand slap Roret, sagde han: Syd–Sydvest. Mekanisk gentog jeg denne Besked, idet jeg tænkte: Gud ved, hvor det Punkt findes paa Kompasset. Naa, jeg styrede, det vil sige: jeg vrikkede frem og tilbage paa Hjulet af al Kraft. Det var virkelig efter nogle Sekunders Forløb lykkedes mig at finde „Syd–Sydvest", men at dreje Hjulet i den Retning, var mig komplet umuligt.

Førstestyrmanden kom forbi for at se, hvordan Kursen var. Næppe havde han set paa Kompasset, før han udbrød: „Hvordan i hede Helvede er det, at De styrer? Er det Deres Mening, at vi skal gaa paa Grund?“

„Absolut ikke“, svarede jeg. „Det gaar nok.“ Og pludselig slog det ned i mig: Du maa spille fuld. Idet jeg gav mine Øjne det mest muligt slørede Udtryk, fortsatte jeg: „Tja, jeg har maaske faaet et Par Pilsnere for meget. Jeg ser ikke videre godt i Øjeblikket.“

Han saa lidt paa mig, gav mig derefter et Skub og raabte: „Gaa Fanden i Vold med Dem.“

Jeg var mere end villig til at forsvinde fra Skuepladsen og var netop i Færd hermed, da Kaptajnen kom til og sagde: „Hvad er det!“

Styrmanden saa paa mig og sagde: „Det Svin er saa fuld, at han hverken kan se Sol eller Maane, langt mindre Kompasset.“

Kaptajnen saa paa mig. „Men for et Par Timer siden fejlede De ikke noget.“

„Rigtigt, Hr. Kaptajn! Det gør jeg heller ikke nu. Men jeg er ikke Matros og kan derfor ikke styre.“

„Sagde De ikke, at De var Sømand! Har De løjet?“

„Nej! Jeg sagde, at jeg havde været til Søs før. Og det staar jeg ved.“

Saa maatte jeg frem med Forklaringen paa, hvorfor jeg absolut vilde ombord.

„Naa, det er Dem, der rejser Jorden rundt uden Penge. Ja, det har jeg læst i Bladene. De er aabenbart ikke raadvild.“ Og den sportsinteresserede Kaptajn smilede bredt, idet han fortsatte: „Denne

Gang skal jeg lade Naade gaa for Ret og ikke melde Dem til Politiet. Styrmand, lær den unge Mand at styre, saa han kan det, hvis han en anden Gang tager Hyre som Matros“. Saaledes blev jeg sat ind i Faget og kan nu styre, gøre Tovene fast og bande som en helbefaren.

Som blind Passager.

5. Februar 1915 ankom jeg til New Orleans — det var da allerede et godt Stykke af Vejen til Norfolk. Jeg søgte straks at komme videre, men det var her som i Galveston — paa Grund af Krigen var der næsten ingen Skibe. Jeg søgte og søgte, men traf ingen, som havde Brug for Folk. Og jeg havde ikke saa mange Penge, at jeg kunde tage med Ekspressen.

Da kom et Tilfælde mig til Hjælp, som saa mange Gange før. Jeg havde ved Havnen truffet en norsk Sømand, der heller ikke kunde faa Hyre og nu gik og sultede. Saa længe jeg havde Penge, fik han Mad hos mig, men den Tid vilde snart komme, da jeg ikke kunde forstrække to med Kost og Logis. Vi maatte da skride til Handling. Jeg havde solgt alle mine Kort og havde kun otte Dollars tilbage.

En Morgen kom den norske Sømand og sagde: „Jeg har en god idé. I Dag kommer en af de smaa Baade, som gaar op langs Kysten, ind. Vi kan tage med den.“

„Vi har jo ingen Penge!“

„Skidt med Penge. Du køber Mad for et Par Dollars, og saa gaar vi med som blinde Passagerer.“

Saadan blev det.

Hvis De, kære Læser, havde opholdt Dem paa Havnepladsen i New Orleans den 11. Februar om Aftenen, kunde De have set to unge Mænd forsigtigt liste sig om Bord i et hvidmalet Skib og gaa hen til Storlugen, hvor de løftede et Brædt op. Derefter kravlede de ned og lod Brædtet falde i efter sig. Og hvis De havde spurgt dem, hvem de var, vilde de have sagt: Søren Andersen, København, og Carl Olsen, Kristiania. Nordmanden og jeg vilde i Tilfælde af en Anholdelse have sikret os, at vore Navne ikke kom frem i Forbindelse med „blinde Passagerer." Derfor var alle vore Papirer sendt i Forvejen til Norfolk.

Kortspil om Æggepiskere.

Skibet blev liggende i New Orleans Natten over og sejlede først om Morgenen. Jeg ved ikke, paa hvad Klokkeslet, da vi ikke havde Ur hos os.

Vi havde fundet en aaben Plads mellem to store Kasser, og kort efter Skibets Afgang indtog vi vor Frokost, bestaaende af Kiks, Smør og Leverpostej. Et af de medbragte Stearinlys blev tændt, saa vi havde det rigtig hyggeligt En større Kasse havde vi brækket op i Haab om at finde noget spiseligt, men fandt, at Indholdet bestod af Æggepiskere.

Den eneste Lyd, som hørtes, var Vandets Plasken mod Skibets Side og den dæmpede Lyd af Maskinerne.

Vi vidste, at Skibet først vilde gøre Ophold i Løbet af en Uges Tid, saa vi befandt os egentlig ikke i nogen misundelsesværdig Stilling, og da vi

intet havde at foretage os, blev Tiden uendelig lang. Men vi forsøgte at holdet Modet oppe og trøste os med, at det hele nok vilde ende godt.

Heldigvis fandt Nordmanden i en af sine Lommer et gammelt forslidt Kortspil, og en Del af Tiden blev fordrevet med at spille Kort om — Æggepiskere.

Men ogsaa den Fornøjelse blev forstyrret, da Stearinlysene slap op. Selv Maaltiderne maatte nu indtages i Mørket. Det er da heldigt, at man altid ved, hvor Munden sidder.

Alt faar en Ende og det fik ogsaa den lange Ventetid i Lastrummet.

I Land.

Jeg var falden i Søvn, da Nordmanden vækkede mig med Udraabet: „Hør, Langager, nu aabner de Storlugen. Vi maa snart være i Charleston."

Ganske rigtig. Nogle Minutter senere sagtnede Maskinerne Farten for snart helt at stoppe.

Og en halv Time efter begyndte det at blive lyst i Lastrummet, idet Matroserne tog de forskellige Luger af.

Nu gjaldt det om at komme ubemærket bort. Men selvfølgelig kunde det ikke nytte at forsøge herpaa før ved Mørkets Frembrud. En Række Arbejdere kom ned i Rummet, og Lasten hejsedes op. Men man naaede heldigvis ikke i Dagens Løb til de Kasser, hvor vi laa.

Skibsklokken slog fire Slag. Klokken var da 6 og Arbejdstiden forbi den Dag. Mandskabet forføjede sig til Ruffet for at skaffe.

I en Fart kom vi frem af vort Skjul, klatrede op

ad Jernstigen og stod snart efter paa Dækket, hvor jeg begærligt indaandede den friske Luft.

Ved Landgangen standsede en Styrmand os og spurgte os: „Hvad har I her at gøre?“ Jeg havde straks Svar paa rede Haand og svarede frejdigt: „Aah, jeg navde hørt, at Kaptajnen var Dansker. Nu siger en af Matroserne, at han er Amerikaner, og derfor vil vi gaa i Land igen“.

Styrmanden troede paa min Forklaring og lod os passere.

Det første, vi foretog os i Land, var at gaa til en Barber. Vi trængte haardt til at blive skrabede efter otte Dages Forløb. Derefter spiste vi Middag til 25 Cent pro persona. Og jeg husker endnu, hvor fortræffeligt Maden smagte mig efter den lange Faste.

Saaledes kom jeg til Charleston. Nu gjaldt det at komme derfra igen.

Gratis Passager med Toget.

Det gik let at komme fra Charleston. Jeg solgte Fotografier for 5 á 6 Dollers, og for disse Penge tog jeg med Ekspressen til Byen Wilmington. Her traf jeg paa en Kafé sammen med en arbejdsløs tysk Maler, som bad mig om et Laan paa en Dollar.

„Det kan jeg ikke“, svarede jeg. „Jeg har ingen Penge selv, men vi kan maaske spadsere sammen til Norfolk“.

„Spadsere!“ udbrød Tyskeren i den dybeste Forbavselse. „Det bruger vi ikke her i Amerika. Vi tager med Toget“.

„Ja vel, naar man har Penge til det“.

„Penge!“ Og han prustede haanligt. „Jeg har ikke en Cent i Lommen og har alligevel i Sinde at stige ind i Toget, der i Nat afgaar til New York.“

Det varede ikke længe. før jeg havde givet Tyskeren Løfte om at være hans Ledsager paa en Del af Rejsen. Kl. 12 Nat skulde der ankomme et Godstog, og vi besluttede at benytte dette.

En Times Tid før Midnat forlod vi Kafèen, gik ud paa Stationspladsen og anbragte os i en tom Jernbanevogn. Her ventede vi til Godstogets Ankomst.

Da det langt om længe kom ind, viste det sig at være usædvanlig langt. Der var over hundrede Vogne. Dette begunstigede vore Planer, idet der i et Godstog kun findes tre Funktionærer: Togføreren, Fyrbøderen og Lokomotivføreren, som selvfølgelig ikke kan have deres Øjne allevegne i et saa langt Tog. Vi løb fra Vogn til Vogn, men de var alle lukkede. Med Toget vilde vi og kravlede derfor ovenpaa en Vogn, hvor vi lagde os ned paa Ryggen, for at ingen skulde se os inde paa Stationen.

Toget satte sig i Bevægelse, først ganske langsomt, saa hurtigere og tilsidst med en rasende Fart. Tyskeren og jeg smilede til hinanden ved Tanken om, at det gik saa hurtigt mod Maalet. Men snart efter begyndte vi at fryse. Vi havde aldrig tænkt os, at den kølige Natteluft kunde blive saa isnende skarp, som den nu var, mens Toget susede frem. Det var komplet uudholdeligt. Vi bevægede baade Arme og Ben for at holde os varme. Det hjalp intet. Til sidst begyndte vi at løbe frem og tilbage paa Vognen, holdende hinanden i Hænderne. At vi ved et saadant Løb var udsatte for at blive slyngede

af Toget, naar det passerede en Kurve, brød vi os ikke om. At Toget hvert Øjeblik kunde køre ind i en Tunnel, saa vi knustes, skænkede vi ikke en Tanke. Der var kun et nødvendigt: at holde os varme.

„Vi har endnu en Vanskelighed at overvinde, naar vi kommer til Norfolk", sagde Tyskeren midt under vort Løb for Livet. „Ved enhver Station staar der posteret Opdagere, som skal paagribe enhver blind Passager."

Endelig! Vi nærmede os Norfolk. Lysene derinde saas allerede tydeligt. Vi kravlede ned ad de stejle Stiger, der findes paa Godsvognene — parate til at springe af, naar Toget sagtnede Farten.

Nu gik det langsommere. Tyskeren sprang af og raabte til mig: „Kom saa!" Jeg sprang til, men faldt saa lang jeg var og slog mit ene Knæ til Blods mod en Jernbaneskinne. Tyskeren var allerede væk, da jeg fik mig rejst op. Jeg sprang alt, hvad jeg kunde, i Retning mod Byen, da en Mand pludselig sprang frem og raabte: „Stands, eller jeg skyder!"

„Gaa Pokker i Vold!" sagde jeg, idet jeg lynsnart spændte Ben for ham, saa han faldt. Videre løb jeg. Da jeg skulde over et Pigtraadshegn, flængede jeg i Farten mine Bukser, saa der blev en Revne paa en halv Alens Længde.

Men videre gik det. Og langt ude paa Marken traf jeg Tyskeren. Da jeg havde fortalt ham om mine Oplevelser, spadserede vi videre ad en Omvej ind i Norfolk.

Heldigvis var det endnu Nat, saa ingen lagde Mærke til den beklagelige Tilstand, hvori Bagdelen

af mine Bukser befandt sig. Med Naal og Traad, som vi var frejdige nok til at bede en Politibetjent skaffe os, syede jeg Bukserne sammen, idet jeg lovede mig selv, at jeg ikke oftere vilde indlade mig paa den Sport at køre gratis.

Indtil Klokken otte om Morgenen gik vi frem og tilbage paa Gaden. Saa tyede vi ind paa en Kafé og fik en tiltrængt Kop Kaffe for mine sidste Cents.

Jeg opsøgte nu den danske Konsul, til hvem jeg havde sendt mine Papirer. Han tog vel imod mig og sagde, da jeg havde forklaret, hvem jeg var: „De ser mig noget medtaget ud, Hr. Langager. Hvor har De været i Nat?"

„Jeg har ligget ovenpaa et Jernbanetog efter syv Dages Ophold i et Lastrum — næsten uden Mad. Det er altsaa ikke besynderligt, om jeg ser noget sløj ud."

„Naa, det er vel Pengene, det er galt med?"

„Ja", svarede jeg. „Højvande i Pengepungen er der just ikke. Men jeg faar nok let solgt nogle flere Fotografier."

„Lad mig faa et", sagde Konsulen. „Værsgod, her er Betalingen." Han gav mig en 5 Dollar-Seddel og tilføjede smilende: „En energisk ung Mand bør man altid støtte."

Paa Fodtur til New York.

Næste Dag begyndte jeg min Fodtur til New York. Den var ikke særlig spændende, og det vilde derfor være en haabløs Opgave at skildre den fra

Dag til Dag. Jeg foretrækker at give enkelte Karakteristiker.

Amerikansk Reklame.

I Amerika forstaar man Kunsten at reklamere. Intet Bjerg er for højt, ingen Klippevæg for stejl og ingen Hule for dyb til at bære en Annonce af en eller anden Art. Avertissementsfeberen raser over alle Staterne. Man passerer langs Vejen næsten ikke et Hus, uden at det er overmalet med Annoncer. Selv paa Diger og Lader — ja, langt ude paa Markerne lyser kæmpemæssige Bogstaver i rødt, blaat og sort paa Reklametavlens hvide Grund. Som af min egen Skygge forfulgtes jeg af Reklamer for Verdensudstillingen i San Francisko.

Langs Banelinien, hvor Egnen er tilstrækkelig smuk til at lokke Passagererne til Vinduet, er oprejst kolossale Bræddevægge. Adskillige af dem er flere Hundrede Fod lange. Og herpaa læses med Bogstaver saa høje som Huse, hvad Iagttageren „aldrig bør glemme".

Det er sikkert noget, som betaler sig. I alt Fald er det sikkert, at jo mere en amerikansk Forretning arbejder sig frem, des mere af Overskudet anvendes til ny Reklame. I New York saa jeg smukke Damer spadsere paa Gaden med røde Paraplyer overklistrede med Annoncer. Jeg saa ogsaa Hunde, udstyrede med Dækkener, hvorpaa læses Firma-Adresser.

Flere Kaféer fortalte paa en originale Maade Publikum, at de ikke gav Kredit. Et Sted læses paa et Skilt ved Restaurationen: „Vi stoler paa Gud — andre maa betale kontant." Et andet Sted:

„3 Gange i mit Liv har jeg givet Kredit. Jeg gør det aldrig mere.

Hvorfor? spørger De. Jo — den første, jeg gav Kredit, sagde: „Jeg betaler paa Lørdag." Hver Gang, jeg har mødt ham siden, siger han det samme. Og han har ikke betalt endnu.

Den anden sagde: „Jeg vil hænge mig, hvis jeg ikke betaler i Løbet af en Uge." Han hængte sig, den Skurk, og snød mig for Pengene.

Den tredje sagde: „Jeg vil være en Abekat, hvis De ikke faar Deres Penge i Morgen." Han har været en Abekat siden. Og jeg vil aldrig mere have Abekatte eller Hængninger paa min Samvittighed."

De skønne Amerikanerinders Badesteder.

Amerikas Østkyst egner sig ikke for Badesporten i samme Grad som Europas Vestkyst. Helt fra Florida op til Delawareflodens Munding er Kysterne sumpede og usunde, og de beskylles af Golfstrømmens Vand, der er altfor varmt til, at man her kan tage et forfriskende Bad. Kun i Staten New Yersey er Kysten lige saa flad og sandet som Hollands. Her ligger da ogsaa nogle af Amerikas fornemste Badesteder, hvor de amerikanske Børsmatadorer forsamles med Familie.

Kap May paa Sydspidsen af New Yersey er særlig berømt — det er „de skønne Amerikanerinders Badested". Her mødes fejrede Skønheder fra Kentucky og pragtfulde Amazoner fra Baltimoore.

Bag Klitterne ligger der paa lange Strækninger ind i Landet store Moradser — sande Ynglepladser

for alle Slags Insekter, særlig Myg og Moskitoer. Naar Vinden kommer fra Havet, generer de ikke, men saa snart det blæser fra Landsiden, føres hele Skyer af Moskitosværme ind over Badestederne. Og disse sultne Djævle kaster sig over Gæsterne, stikker, bider og suger Blod uophørligt, indtil de ulykkelige Ofre er omtrent vanvittige.

For saa vidt muligt at spares for saadanne Lidelser, bærer Damerne tætte Slør, Handsker og højskaftede Støvler. Paa Værelserne tændes der ikke Lys, og Hænder og Ansigt indsmøres med Salve for at værne mod Stikkene.

I Selskabslokalerne vælger Gæsterne om Aftenen de mørkeste og køligste Pladser. Herrerne ryger uophørligt Cigaretter for at fordrive de ubudne Gæster, og Damerne har alle en Elfenbensstok, hvis ene Spids er forsynet med fire Pigge. En Kløpind med andre Ord.

Paa et saadant Badested fik jeg Tilladelse til at sælge mine Kort. Ude paa Verandaen traf jeg det mest henrivende Dameselskab. Men jeg lagde Mærke til, at de kløede sig over hele Kroppen, snart paa Skuldrene og Armene, ja selv paa Benene. Og den Ugenerthed, hvormed de løftede op i Kjolen, forbavsede mig. Jeg blev skiftevis rød og bleg, hvilket fremkaldte en munter Latter hos de kække Damer.

Det varede ikke længe, før jeg selv begyndte at kløe mig. Moskitoerne bed sig fast overalt, idet deres tynde, lange Brod trængte gennem baade Klæder og Strømper. Kun Landmændene i New Yersey gør sig ingen Ulejlighed for at jage Moskitoerne bort. De er for haardhudede til at mærke dem.

Trods Moskito-Plagen er Badestederne her næsten altid overfyldte. Man forstaar det for Herrernes Vedkommende. Man kan ofre meget for at være i Nærheden af Virginierinderne eller Kreolerinderne fra Louisiana. Intet Sted i Verden træffer man saa smukke og klassisk formede Kvindetyper. De klæder sig som Pariserinder, de rider som fuldendte Skolerytterskor, de kører, danser og svømmer med den største Ynde og Elegance. Og fremfor alt — de koketterer med en Lidenskabelighed, saa selv et Stenhjerte maa blive som smeltende Voks.

Deres Badedragter er flotte og ikke altfor tilhyllede. De bader kun i Selskab med Herre. Kavaleren fører sin Dame ved Haanden ud i Badet, han støtter hende, lærer hende at svømme. Mange Selskaber præsenteres for hinanden under Badningen, og der konverseres lystigt i de lange Rækker.

Bagefter kommer Solbadet i det fine, hvide Sand. Det former sig naturligvis mindst lige saa selskabeligt og varer i flere Timer.

I Audiens hos Præsident Wilson

Sidst i Marts 1915 ankom jeg til Washington. Jeg fandt her — blandt Adresserne i Telefonbogen — en dansk Købmand med det gode danske Navn Carl Sørensen. Ham opsøgte jeg, og han gav mig velvilligt Oplysninger om den danske Koloni. Samtidig var han saa gæstfri at indbyde mig til Aften. Et Par Timer senere sad jeg ved et veldækket Bord og maatte fortælle om mine Oplevelser. Midt i en

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

March 25, 1915

This is to certify that L. L. Langager called at the Executive Office today.

J. P. Tumulty
Secretary to the President

Det bevidnes herved, at hr. L. L. Langager tager talo personlig har besøgt min fæthy Karle

p. t. Karle, d. 21/8 1915.

Wilh. Herold.

Bevis fra „det hvide Hus" og Hilsen fra Kammersanger Herold.

af mine bedste Historier afbryder min Vært mig og siger: „Langager! De skulde søge Audiens hos Præsident Wilson. Han interesserer sig for eventyrlystne Sjæle som Dem."

Jeg fandt naturligvis Ideen god. Og næste Formiddag opsøgte jeg den danske Gesandt, Kammerherre Brun, som gav mig en Attest for, at jeg var dansk Borger og i det hele taget den, jeg udgav mig for. Med dette Dokument i Lommen travede jeg afsted til „det hvide Hus" — en smuk Bygning i Byens Centrum.

Jeg gik over den store Græsplæne og kom til Hovedindgangen. Men her blev jeg afvist og anmodet om at gaa til en Indgang længere nede i en Tilbygning til Slottet. De forskellige vagthavende Betjente saa mistænksomme paa mig. Og jeg blev mindre selvsikker.

Da jeg endelig stod foran Indgangen, var det endog, som om jeg dirrede en Smule i Knæerne. Jeg ringede paa Portklokken, og en Tjener kom for at høre, hvad jeg ønskede.

„At tale med Præsident Wilson!" sagde jeg fast, skønt Situationens Latterlighed nu stod mig ganske klar.

Han saa haanligt paa mig: „Præsidenten tager ikke imod Herrer i en saadan Dragt." Dermed kneb hans Mund sig sammen, som om den allerede havde haft for megen Ulejlighed for en Bagatel. Samtidig pegede han med en yderst diskret, men dog tydelig Haandbevægelse mod Døren.

„Farvel", sagde jeg.

Den præsidentlige Tjener havde allerede vendt mig Ryggen. Jeg forsvandt, idet jeg maatte sande,

at hjemvendte Dansk-Amerikanere ikke altid er fuldt paalidelige. Jeg mindes tydeligt en ældre Pige, der efter et længere Ophold hinsides Atlanten altid kritiserede det danske Snobberi med følgende Tilføjelse: „I Amerika er det nu saadan, at man kan gaa ind og skælde Præsidenten ud."

Helt saadan er det altsaa ikke.

Slukøret fortalte jeg min Vært, hvorledes det var gaaet mig, og vi prøvede saa Bladenes Bistand. Herved naaedes altid noget. Gennem Redaktøren af „The Bulletin" fik jeg Foretræde hos Udenrigsminister Bryan. Audiensen varede ikke længe. Han havde læst om mig i Bladene — sagde han — og var nu meget interesseret i at erfare, om jeg var Afholdsmand. Da jeg havde benægtet dette, vidste Hr. Bryan aabenbart ikke, hvad han skulde sige mere.

Nu var det min Tur. Om Ministeren ikke troede, at jeg kunde blive modtaget af Præsident Wilson.

„Jeg kan desværre ikke udrette noget i saa Henseende", erklærede den elskværdige Fredsven. „Wilson tager ikke imod i de førstkommende tre Uger. Det er Krigen, som giver ham og mig meget at bestille."

Hr. Bryan gav mig Haand, udtalte, at det havde været ham en udsøgt Fornøjelse at hilse paa mig, og det højtidsfulde Minut var forbi.

Dermed opgav jeg ethvert Haab om Præsident-Audiensen.

Præsidentens Kokkepige.

En Lørdag Aften holdt jeg i den svenske Klub i Washington Foredrag om mine Oplevelser. Der var

henimod halvandet Hundrede Mennesker til Stede, og jeg fortalte tilsidst i humoristiske Ord om mit mislykkede Audiensforsøg.

Efter Mødet kom en ung Dame hen til mig. „Jeg kan skaffe Dem Audiens hos Præsidenten", sagde hun.

„Hvem er De da, siden De kan det?"

„Jeg tjener i det hvide Hus som Kokkepige."

„Det er naturligvis meget elskværdigt af Dem at prøve", sagde jeg. Men jeg antog egentlig ikke, at der skulde komme noget Resultat ud af Forsøget.

Næste Morgen kom min Vært ind paa mit Værelse og bragte mig den Besked, at jeg i Løbet af Dagen kunde faa Foretræde hos Wilson. Det var Kokkepigen, der havde ringet og forklaret, hvorledes det skulde gaa til.

Efter Middag begav jeg mig atter paa Vej til det hvide Hus. Jeg synes ikke, at de vagthavende Betjente saa slet saa haanligt paa mig som sidste Gang, og jeg fik uden Vrøvl Adgang til Forhallen. Derfra gik det — ledsaget af en Tjener — ind i Sekretær Tumultys Kontor. Sekretæren kom mig i Møde, trykkede min Haand og sagde: „En Dame har fortalt mig om Deres Skuffelse over ikke at have hilst paa Præsidenten. Om et Øjeblik vil De faa Lejlighed til at tale med ham." Jeg takkede naturligvis, og Sekretæren forsvandt ud af Stuen. Jeg antager, at han gav Hr. Wilson Besked om, hvem jeg var.

Kort efter gik Døren op, Sekretæren kom tilbage og sagde: „Værsgod! De træffer Præsidenten derinde!"

Jeg stod overfor Præsident Wilson, en smuk Mand, som jeg let kendte efter Billederne.

„Naa, det er den berømte Langager.....“ — han udtalte mit Navn som Langgæger og rakte mig Haanden.

Jeg takkede for Æren ved at hilse paa De forenede Staters Overhoved. Særlig — sagde jeg — havde jeg ønsket Audiensen, fordi jeg vidste, at Præsidenten var en ivrig Beundrer af Sporten. Derefter overrakte jeg ham et af mine Fotografier. Han takkede, og han saa paa mine mange Dokumenter fra de Byer, hvor jeg havde været.

„Jeg skal“, sagde han smilende, „lade udstede et Bevis for, at De har besøgt mig her i det hvide Hus.“

Audiensen var forbi, Præsidenten rakte mig Haanden til Farvel og ønskede mig en lykkelig Rejse. En Tjener kom og førte mig ud til Hovedindgangen.

Bagefter modtog jeg fra Sekretærens Kontor en højtidelig Skrivelse af følgende Indhold: „Hvide Hus. Washington 25. Marts 1915. Herved bevidnes det, at Mr. L. L. Langager i Dag besøgte Præsidenten.“

Under Ledsagelse af en Tjener foretog jeg en Vandring gennem Slottet. Først gennem de mægtige Kontorlokaler i Tilbygningen, hvor flere hundrede Mennesker er beskæftigede, derefter gennem Salene. I Spisesalen lagde jeg særlig Mærke til det høje Panel i mørkt engelsk Træ og dekoreret med udskaarne Hoveder af amerikansk Vildt. Ved Mahogni-Bordet midt i Salen er der Plads til 100 Gæster. Pragtfulde Lysekroner er anbragt i Loftet over Bordet og over Salenes Hjørner. Væggene dækkes af Malerier med amerikanske Landskaber.

Da jeg forlod det hvide Hus, sendte jeg en venlig Tanke til Præsidentens almægtige Kokkepige . . .

Nationernes By.

I ingen By paa Kloden lever saa mange forskellige Nationer mellem hinanden som i New York. Tyskere, Kinesere, Danskere, Indiere, Russere, Jøder og Negre har sat hinanden Stævne i Amerikas største By. Særlig i Øst-New-York træffer man Nationerne sammenpakkede.

Herude har hver Nation sit Kvarter — Italienerne for sig i „Lille Italien“, hvor der kun tales Italiensk, og hvor Bladene udgaar paa dette Sprog. Den italienske Almuedragt er endog dominerende baade hos Mænd og Kvinder. De forskellige Folkeslag lever kun faa Skridt fra hinanden. Men de holder sig paa deres egne Enemærker. Der er rejst en usynlig, men uoverstigelig Grænse mellem dem. Disse fremmede Nationer udgør ca. Halvdelen af New Yorks Indbyggere. Alene Russerne tæller over en halv Million, og Italienernes Antal sættes til ca. 400,000.

Øst-New York er meget tæt befolket. Her er formelig næppe Plads til alle de Mennesker, som lever der. Gaderne er overfyldte, og Folk sidder paa Trappeafsatserne langs Fortovet. Mødre staar udenfor Døren og giver deres Børn Die, medens Mændene farer fra den ene Butik til den anden. Og Børnene! Ja Guderne maa vide, hvor alle disse Børn kommer fra? Intet synes ordnet i denne Myretue. Hver har sine Skikke, som ingen Politibetjent kan holde Rede paa. Tilsyneladende gaar hele Dagen hen med at sladre og handle. Her snydes paa alle Verdens Sprog og i alt Fald efter alle Kunstens Regler.

Lange Rækker af tohjulede Torvekærrer staar opstillede langs Fortovene. Man kan her købe alt muligt lige fra dansk Skraatobak til australske Opaler.

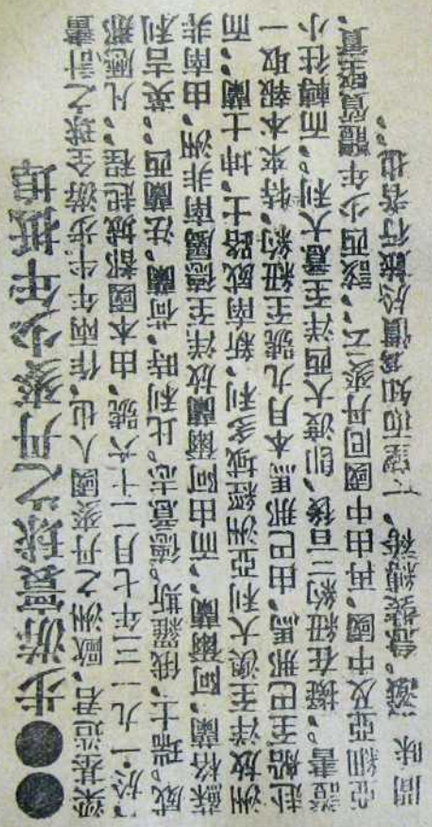

梁基泰環球之丹麥少年抵埠

於一九一三年七月二十六號，由本國都城起程，久慨歐威蘇格蘭，阿爾蘭，而由阿爾蘭放洋至德屬非洲地及澳大利亞洲經域多利，新南威路士，坤士蘭，而北船至巴那馬，由巴那本月九號至紐約，特來本報坡一謁書，擬在紐約三日後，即渡大西洋至意大利，而轉往小亞細亞及中國，再由中國回丹麥云，該西少年體質堅實，言談倉猝緩稱，一望而知為慣於旅行者也。

周味 譯

En kinesisk Avisartikel om min Rejse.

Naar der ingen Kunder er, købslaar de Handlende indbyrdes. Frugtsælgersken afhænder Bananer for Ørenringe, og Cigarmanden faar tyske Pølser for

sine Stinkadoros. Naar Mørket falder paa, dør Handelen hen, og Gadesælgerne samles i Grupper, der højrøstede diskuterer Dagens Begivenheder eller tæller deres Penge.

Livet paa Tagene.

Jeg kendte før min Ankomst ikke noget til det ejendommelige Liv, der leves paa Tagene. Første Gang, jeg fik en Fornemmelse heraf, var en Dag, da jeg paa et Skilt læste: „Hyggelig Restauration paa Taget. Stor Brydekamp hver Eftermiddag."

Men hvis man i nogen Tid har opholdt sig i amerikanske Storbyer, faar man snart den fulde Forstaaelse heraf: Luften er frisk og let i den Højde, hvortil Kulstøvet aldrig naar. Heroppe paa Skyskrabernes Platforme kan Sommerlivet udfolde sig anderledes behageligt end i Byens Udkant, hvor alt for meget bærer Præg af Grimhed og Affald fra Menneskeboliger. Heroppe er man ogsaa fri for Gadens øredøvende Larm.

Maaske har der til en Begyndelse været noget søgt i Amerikanernes Iver for at naa til Vejrs — den gamle Verdens Beboere skulde imponeres. Nu er det en virkelig Trang, som fører ham op til Tag-Restaurationen. Og kun under det første Par Besøg bliver man svimmel af at stirre ned i Dybet paa Folkevrimlen, der tager sig ud som en Myretue.

Af de nævnte Grunde er ogsaa de øverste Lejligheder i Skyskraberne særlig søgte. Da Verdens højeste Hus, Woolworths Bygning i New York, for nylig blev fuldført, var der formelig Kapløb om at leje øverste Etage — den femoghalvtredsindstyvende.

Der gik Reklame i Sagen, og Forretningsfolk overbød hinanden. Men det blev alligevel en rig gammel Særling, der gik af med Sejren. Selvfølgelig blev han i den Anledning stærkt interviewet af Bladene, og han udtalte til et af dem, at han havde valgt Lejligheden af religiøse Grunde. Han ønskede at være Vorherre saa nær som mulig.

Det har Kvistbeboerne i Evropa i alt Fald en billigere Adgang til.

Fra en af mine første Aftener i Byen husker jeg en Tur ind gennem Avenuerne. Jeg kunde uafladelig høre Musik og Sang i det fjerne. Men jeg begreb ikke straks, hvorfra den kom, før jeg kom til at rette Blikket opad. Højt oppe i Luften saa jeg grønne, gule og blaa Lygter lyse frem mellem Restauranternes Palmetræer.

Men Tagene er „ej blot til Lyst". Ogsaa mange samfundsnyttige Institutioner er henlagte til disse luftige Regioner. Skolerne har forlængst indført Friluftsundervisning heroppe; navnlig for svage Børn er det en Velsignelse at kunne tilbringe Dagen heroppe. Selv om det regner, kommer de ikke i Hus. De faar blot varmere Klæder paa. Ja, New York Kommune har endog indrettet offentlige Legepladser paa Tagene. Her graver Børnene i Sandet, spiller Bold og gynger i de mange forskellige Gynger. Intet Sted gaar Legen mere muntert end her — oppe paa Toppen af en rigtig Skyskraber.

Et Besøg hos Emil Opffer.

I New York bor flere Tusind Danskere, og der er omkring en Snes Foreninger og Loger. Som alle

andre Nationer har Danskerne ogsaa deres egne Aviser: „Kolonien" og „Nordlyset". Det sidste Blad, hvis Redaktør er den bekendte Emil Opffer, er det største og vistnok det mest udbredte.

Jeg aflagde Besøg hos Hr. Opffer, og Modtagelsen var den bedste. Vi drøftede gamle Dage, da han sprang ud fra Færgen for at se, om Skibet havde Redningsmaterialet i Orden. „Helt heldig faldt Prøven ikke ud", sagde Opffer, „det tog nemlig seks Minutter for at fiske mig op."

„Længes De ikke efter Danmark?"

„Maaske nok. Men jeg vilde alligevel være en Del betænkelig ved Gensynet, eftersom jeg har 109 Aar at afsone, inden jeg kan nyde Samværet med Slægt og Venner. De husker maaske, at jeg i sin Tid skrev nogle Sandheder om russiske Forhold i et københavnsk Dagblad, som jeg den Gang redigerede. Det kunde man ikke taale at høre . . . . . Men lad os ikke fordybe os i disse dybe Statsmysterier. Vil De ikke med til Coney Island?" Jeg var ikke længe om at gaa ind paa Forslaget, og et Par Timer senere sad vi i den underjordiske Bane paa Vej til

Verdens største Forlystelsesetablissement.

Forfattere, der har skildret dette Sted, skriver, at det er noget i Lighed med Tivoli eller Dyrehavsbakken. Det er rigtigt. Pladsen er blot femten Gange saa stor som Tivoli og Bakken tilsammen.

Dernæst er Tivoli smuk. Det er Coney Island ikke. Men her er kæmpemæssige Luftbaner, Gynger og Flyvemaskiner. Man rutscher fra svimlende Høj-

der ned i Vandet. Og et ægte Udslag af Amerikanernes særegne Sans for Humor træffer man i Negeren, der staar til Skive for raadne Æg. For en Pris af 10 Cents faar man det raadne Æg udleveret, og det gælder at ramme Negeren midt i Ansigtet. Gør man det ikke, rækker han grinende Tunge, og gør man det, rækker han ogsaa Tunge. Det er et Forretningsfif, som opflammer de besøgende til ivrig Fortsættelse med denne ejendommelige Spøg.

Hos Louis Stauch overværede vi et Vrikkebal. Nogle finder, at der vrikkes godt herhjemme. Jeg vil sige: Kom til Coney Island, saa skal De se Folk vrikke! Opffer og jeg formelig „vrikkede" af Latter ved at se disse svajende Siv . . . .

Trafiken i New York.

Paa Hjemvejen holdt Opffer et længere Foredrag for mig om Trafiken i Amerikas største By. „Ser De", sagde han, „under hele New York gaar et Net af Jernbaner dybt nede i Jorden. Under næsten alle Gader løber paa Kryds og Tværs tre til fire Jernbanespor. Hvert femte Minut befares de af elektriske Tog, to Eksprestog og to lokale Tog i hver sin Retning. De kører alle med en Fart af 90 Kilometer i Timen, og de holder højst et halvt Minut paa hver Station.

Over Jorden, mellem tredje og fjerde Etage, er Færdslen lige saa enorm. Lange Tog hviner hvert Øjeblik hen over de kraftige Jernstilladser. Det maa være fuldkommen utaaleligt at bo i Huse, der har den overjordiske til Nabo. Med „stille og rolige

Værelser til Leje" kan Beboerne i alt Fald ikke avertere. De gør det ganske vist alligevel.

Hør — har De nogensinde kendt Mage til øredøvende Spektakel? Fra alle Verdenshjørner kommer det — oppe og nede, fra alle Sider. Fart og Spektakel, det er New Yorks Kendemærke. Men alligevel er der en forbløffende Orden og Præcision over det hele . . . ."

Vi skiltes. Da vi var kommen et lille Stykke fra hinanden, vendte Opffer sig om og raabte: „Halløj!"

„Ja vel!"

Og idet han svingede med sin store Kunstnerhat, fortsatte han: „Hils alle mine Kolleger i Danmark personligt fra mig!" Det var Længselen efter Danmark, der pludselig greb ham — ham som mange andre, skønt de synes fastgroede i det nye og store.

Ved min Hjemkomst til Danmark et halvt Aars Tid senere modtog jeg et Eksemplar af „Nordlyset". Det omtalte hele min Rejse og sluttede saaledes: „Hr. Langager holdt Foredrag i Foreningen „Dana". Han fortalte en Række Træk fra sin Rejse. „Dana"s unge Damer syntes særdeles godt om den hele Aftenen omsvævede Gangerpilt, og mange ømme Øjekast dalede som Gnister fra et Lokomotiv paa den fagre Ungersvend. Rødmende som en Majrose tog han mod Hyldesten og de ved Salget af hans Postkort klingende 25 Cents."

Og videre hed det et andet Sted i Bladet: „Nu i Dag — den 22. April — afsejlede Levningerne af vor Landsmand fra Brooklyn til Rusland. For at gøre det sværere, tager han hjem mellem Island og Grønland. Ved Afrejsen her fra Byen var en Deputation af Skotøjsfabrikanterne mødt og overrakte ham et

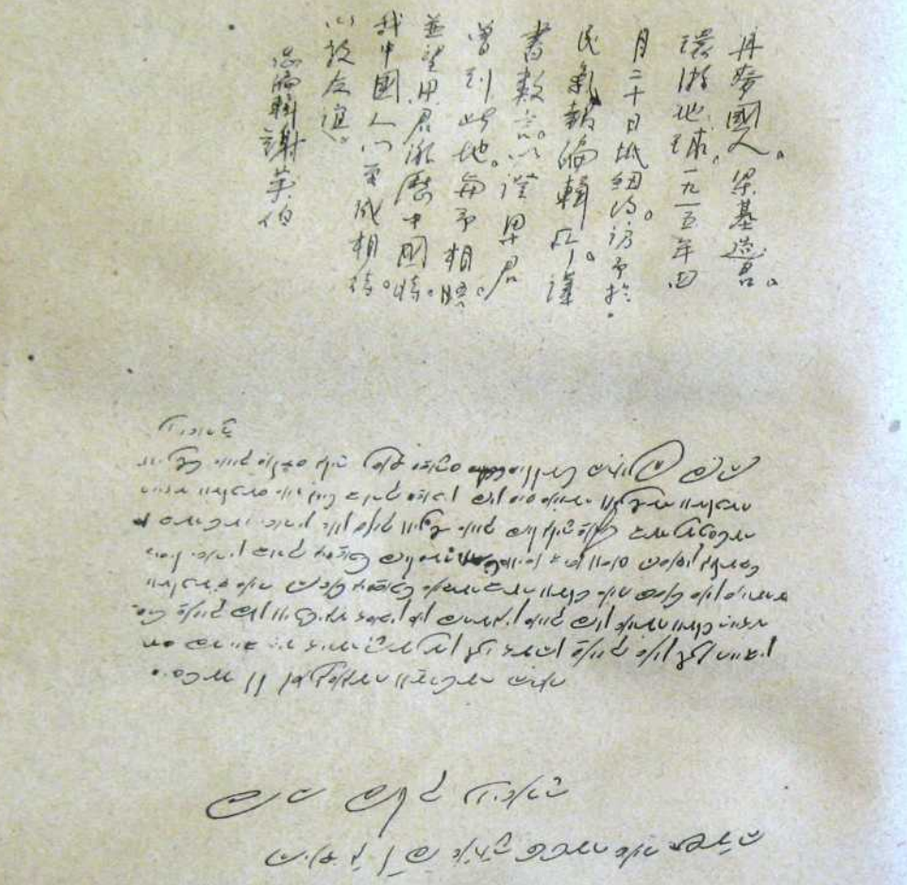

Anbefaling paa Kinesisk og Hebraisk.

Par nye Støvler. Tretten Bybude bar hans Bagage, og Operasanger Aage Wang Holm afsang fra Molen som Farvel: „Hvo ved, hvor nær mig er min Ende“ og „Hist, hvor Vejen slaar en Bugt.“

Det bliver Læsernes Sag at skelne mellen Sandhed og Digt i denne muntre Skildring . . . .

Hvide og Sorte.

Selvfølgelig har de hvide overtaget Ledelsen næsten overalt. Men de sorte søger at vinde frem, saa godt de kan, og i mange Byer har de opnaaet samme Rettigheder som den bedste hvide Mand.

Desuagtet er der stadig Konflikter mellem de to Racer. De hvide viser sig overlegne, og de sorte føler en udpræget Trang til at hævde sig som deres Ligemænd.

Nu og da giver Kampen sig pudsige Udslag. I en Sidegade i Baltimore saa jeg en Dag tre Negere staa paa Fortovet og tale sammen. En hvid Mand kom gaaende, men de veg ikke til Side, selv efter at han havde gjort dem opmærksom paa, at han havde Fortovsret De vilde vise ham, at de var de stærkeste. Den hvide blev stærkt fornærmet herover og hentede en Politibetjent, der skubbede de tre Negere til Side, saa Fortovet frit kunde passeres. Bagefter sagde Betjenten meget fornuftigt til den hvide Mand: „Det havde været lettere for os begge to, hvis De var gaaet udenom.“

Et andet Træk oplevede jeg i en Sporvogn i Washington. I de fleste amerikanske Byer er der særlige Sporvogne for Negerne, men i Washington har alle lige Ret paa Sporvognene.

Lige overfor mig i Sporvognen sad en ældre Neger. Da han skulde betale sine 5 Cents til Konduktøren, tabte han Mønten ned paa Bunden af Vognen. Men det faldt ham ikke ind at tage Skillingen op. Derimod pegede han med Fingeren ned mod Gulvet, idet han sagde til Konduktøren: „Der ligger den. De kan godt tage den op.“

Denne blev hidsig og svarede: „Jeg skal ikke samle Penge op, men blot tage imod dem!“

„Ja, ja. Vil De ikke have den, kan De lade den ligge.“

Dermed standsede Ordskiftet, og Konduktøren gik ud paa Platformen. Fire eller fem Stoppesteder længere fremme vilde Negeren stige ud, men blev standset af Konduktøren. „De maa først betale!“

„Betale!“ raabte Negeren. „De har faaet 5 Cents, og hvis De ikke straks lader mig stige ud, skal De faa med denne at bestille.“ Han fremviste en 6-løbet Revolver.

De andre Passagerer blandede sig øjeblikkeligt i Sagen, og saa godt som allesammen tog de Konduktørens Parti. Negeren blev tvungen til at samle sine 5 Cents op og give dem til Konduktøren. Derefter blev han paa en ret haarhændet Maade smidt ud af Vognen.

Senere læste jeg, at Sagen havde udviklet sig til en Retssag, hvor der fældedes følgende Dom: Negeren maa erlægge 50 Dollars i Bøde for at have truet med Revolver, og Konduktøren fik en Irettesættelse for ikke at have taget Mønten op. Værst gik det altsaa ud over Negeren. Og det gør det vel som Regel, hvilket naturligvis ikke gør Forholdet bedre.

En Spillebule i Kineserkvarteret.

Vi sad paa en Kafé i 42de Gade i Brooklyn, min Ven og jeg. Han havde vist mig rundt i Millionbyen, og nu, sent paa Eftermiddagen, var vi landede

her i denne hyggelige Restauration. Sultne og dygtig trætte havde vi været, men en god Middag havde styrket os. Nu bestilte jeg Kaffe og Likør. Og dermed begyndte den afbrudte Samtale igen.

„Der er endnu et Sted, som De absolut maa se, før De rejser. Det er Kineserkvarteret med dets mange interessante Gyder. Blandt andet maa De besøge Sin-Li's Spillebule. Jeg for min Part finder den i hvert Fald mere interessant end Monte Carlo. Enhver New York'er kender Bulen af Omtale, og mange Hundrede Tilrejsende har besøgt den. Bagefter har vel nok en Del fortrudt det. Hvordan Sin-Li's Spillehelvede har kunnet faa Lov til at være i Fred gennem de mange Aar, det har eksisteret, forstaar jeg ikke. Men jeg antager, at Sin-Li har forstaaet at dreje sig om de vanskelige Hjørner og ikke været for sparsommelig med Guldstykkerne, naar en eller anden Gendarm er bleven for nærgaaende.“

— — — —

Om Aftenen ved 8-Tiden begav vi os paa Vej til Kina-Byen.

Man gaar næppe Hundrede Skridt fra Stoppestedet. Og det er, som om man med disse faa Skridt tilbagelægger en Verdensdel. Alt er fremmed herinde. Kinesere med lange Haarfletninger og broderede Tøfler spadserer frem og tilbage i den sirlige Gangart, der er dem egen. Alle Forretninger er udstyrede med kinesisk Inventar, og her kan købes alt — lige fra Næseringe til Afguder, udskaarne i Ben.

„Hvorfor ser man saa godt som ingen Kvinder?“ spurgte jeg en Kineser, med hvem vi kom i Snak

„Vore Kvinder er alt for gode til at overgramses

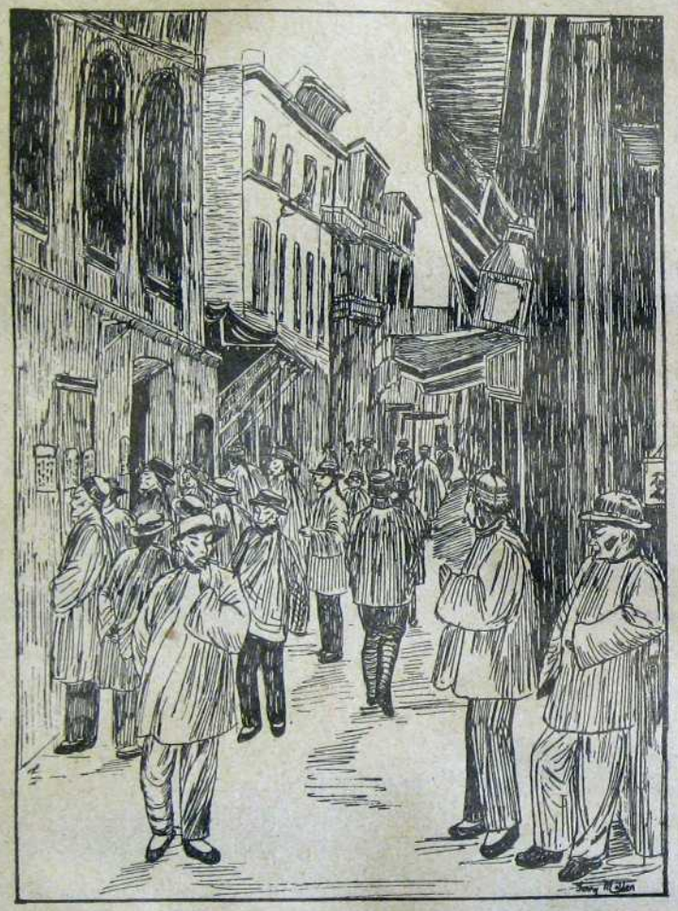

Da jeg var paa Tur i Kina-Byen.

af hvide Mandfolk. De maa holde sig inden Døre. Desuden er der ikke nær saa mange Kvinder som Mænd i vor By her."

Vi aflagde Besøg paa et kinesisk Aviskontor — der udkommer ikke mindre end fire Hjemlands-Aviser i Kvarteret. Redaktøren, Hr. Hsieh, var yderst elskværdig. Da han hørte, at jeg var paa Rejse Jorden rundt, interviewede han mig til sit Blad, og bagefter indbød han os til at spise til Aften med sig paa en Restauration.

Ude fra set var det en skummel og snavset Bygning. Men indvendig! Aldrig har jeg set et saa

To Kineserbørn.

smukt udstyret Lokale som dette. Paa Væggene var i Mosaik fremstillet pragtfulde Figurer. Borde, Stole, ja selv Trappen, der førte op til Førstesal, var indlagt med de skønneste Perlemorsfigurer. Tjenerne bar smukke Uniformer og serverede Maden,

som dog ikke gjorde noget absolut tiltalende Indtryk. Den saa nemlig ud til at have været tygget et Par Gange. Kniv og Gaffel bruges ikke, derimod ligger der ved hver Kuvert to fint slebne Træpinde.

Vi nøjedes med en „Drink". Og efter at have sagt Redaktøren Farvel, gik vi til Sin-Li. Det var en lang, lav Bygning, og vi kunde ikke komme ind, før min Ven havde givet Pasordet.

En Kineser med et rigtigt Skurkefjæs førte os gennem en Del Gange for til sidst at aabne en Tapetdør bag en Disk. Og vi befandt os i Spillestuen.

Det var et temmelig stort Værelse, behængt med svære Portierer paa alle Vægge og med Tæpper over hele Gulvet. Enhver Støj var saaledes forsvarlig dæmpet.

Midt i Rummet stod et stort Bord, og for Enden af det sad Sin-Li i et Slags Aflukke af Træ. Han holdt en Pigstav i den ene Haand.

Ved begge Sider af Bordet sad bænket en Snes Personer af mange Nationaliteter: Kinesere, Tyskere, Jøder, Danskere osv.

Sin-Li har ingen Brug for Tilskuere, og vi blev anmodede om at spille med. Jeg vovede en Dollars som jeg straks tabte. Sin-Li rakte sin Pikstav ud efter Sedlen og lagde den til den ret store Dynge af Pengesedler, der laa foran ham. Jeg spillede videre. Snart vandt, snart tabte jeg.

Efter en halv Times Forløb havde jeg tabt 14 Dollars ialt. Men det betyder ikke saa meget for Sin-Li, han omsætter mange Tusinder. Der blev sagt, at en rig Jøde Natten før havde tabt 15,000 Dollars. Men i Aften saa det ganske vist ud til, at

ingen af Gæsterne var særlig godt beslaaet med Mønt. Min Ven og jeg havde allerede belavet os paa at forlade Lokalet, da en stor, sortsmudset Meksikaner pludselig udbrød: „Jeg holder 25 Dollars paa Sui" — et af de mange kinesiske Navne, der var skrevet paa Rouletten.

Meksikaneren vandt stort et Par Gange. Men saa begyndte Heldet at svigte ham, og i Løbet af kort Tid havde han tabt ca. 400 Dollars.

Han vilde nu laane 5 Dollars hos Sin-Li for at spille videre. Men Kineseren var ubarmhjertig og sagde blot: „Kom igen en anden Dag, naar De faar Penge, og prøv Lykken. De kan da maaske faa bedre Held med Dem. Men De skal faa 50 Cents til Morgenkaffen."

Meksikaneren blev rasende, trak en Revolver frem og sigtede paa Kineseren, idet han raabte: „Giv mig mine Penge tilbage, Kæltring, eller De er dødsens!"

Sin-Li svarede med uforstyrret Ro: „Et Øjeblik!" Og i næste Sekund var der bælgmørkt i Lokalet. Man hørte blot en Lyd som af en Elevator, der satte sig i Bevægelse.

Selskabet blev uroligt og trampede. Men snart efter laa Lokalet atter i fuldt Lys. Sin-Li sad i sin Stol og bemærkede haanligt til Meksikaneren: „Nu er det bedst, at de holder op med Nerrestregerne. Pengene er i god Behold gaaet ned i Kælderen pr. Elevator. Deres Trusler nytter altsaa intet. Men, mine Herrer, er der flere, som ønsker at prøve Lykken? Ellers maa vi slutte for i Nat. Kun maa De for Deres egen og for min Skyld gaa en for en med

passende Mellemrum. Det kunde ellers ske, at Politiet vil tale med Dem. Paa Gensyn i Morgen!"

Med disse Ord sank Kineseren selv i Jorden pr. Elevator. Kun tre af Selskabets Medlemmer havde vundet, Resten — 17 til 18 — havde alle tabt. De fleste gik bandende derfra, rimeligvis for dog at komme tilbage næste Nat. Jeg havde faaet tilstrækkeligt for mine 14 Dollars.

I en Opiumshule.

En Del af Beboerne i Kinabyen passer deres Forretninger, arbejder med Myreflid og skraber Penge sammen. En anden Del hengiver sig til de værste Laster.

Umiddelbart ved Siden af et Gudetempel ligger Indgangen til en Opiumshule, der ogsaa er stærkt besøgt af Europæere. Jeg kom ned i en Kælder, hvor en Kineser stod Vagt ved Døren. Uden Modstand lod han mig gaa ind, og en mærkelig bedøvende Luft slog mig i Møde.

Rummet var slet oplyst, og der var kvalmende hedt dernede. Paa Væggene var anbragt Hylder med Sovesteder, hvorover der var bredt Dækkener eller snavsede Puder. Smaaborde var fastgjorte ved Hylderne, og paa dem stod der brændende Lamper. Opiumspiber og lange Naale laa ved Siden af.

Paa en Hylde lige overfor mig saa jeg fra en mørk Køje to feberglødende Øjne lyse mig i Møde. De tiltrak og fængslede uvilkaarligt min Opmærksomhed. Jeg traadte nærmere og saa en halv paaklædt ung Kineser ligge paa det usle Leje. Han havde tabt den korte Opiumspibe ned paa Gulvet.

Pludselig sank hans Hoved, som han havde støttet mod Haanden, tilbage mod Puden. Han drog et dybt Suk, stønnede lidt og laa saa rolig og stiv.

Rundt om i Køjerne sad Kinesere og Europæere, rygende deres Piber uden at lægge Mærke til os. Paa deres Ansigtsudtryk kunde man se, i hvilken Henrykkelse de første Drag satte dem.

For en Sum af 10 Cent kan man tilkøbe sig Livets største Lyksalighed og glemme al Nød og Elendighed. Intet Under, at saa mange søger dertil.

Men bagefter, naar man vaagner af Rusen til Livets barske Virkelighed, føler man dobbelt Trang til Opium. Faar man først Smag herfor, slappes Viljen og Energien. Opium'en slipper da aldrig sit Offer.

Af den Slags Huler findes mange i New York — ja vistnok i de fleste større amerikanske Byer. Og det er Tusinder af Europæere, som er forfaldne til Opiumsrygning.

Tilbage til Europa.

Sidst i April forlod jeg New York. Jeg havde forgæves søgt Hyre paa forskellige Skibe — bl. a. „Lusitania". Først paa den russiske Damper „Kursk", hvor Restaurationspersonalet var dansk, lykkedes det mig at faa Plads. Jeg skulde være Penterimand, det vil sige: skære Paalæg og anrette Postejer og Sylte til hvert Maaltid.

Om Bord befandt sig ca. 500 Passagerer, mest hjemkaldte unge Russere. Lasten er fyldt med udelukkende Krigskontrebande, deriblandt 10 Flyve-

maskiner. Det hele havde en samlet Værdi af 88 Mill. Kr.

Vi sejlede langs Kanadas Kyst, passerede New Foundland og satte saa stik ud i Atlanterhavet. Den tredje Dag blæste det op lidt over Middag, og ved Aften var det en forrygende Storm. Store skumklædte Søer væltede ind over Skibets Ræling.

Klokken er otte. Vagten skal skifte. Styrmanden gaar forud og raaber ned i Lukafet: „Op Folkens! Klar til at rebe. Kan I snart faa drejet Søvnen af Øjnene!"

Mandskabet tørner ud. Matroserne fra øverste Køje sparker de nederste i Hovedet. Der bandes. Der tumles rundt, medens de kommer i Klæderne. Snart staar de alle klar paa Dækket.

De afløste kommer ned — pjaskvaade, søvnige og dødtrætte. De spiser lidt. Saa kravler de til Køjs. De vil sove til Vagten begynder igen. Anden Tanke har de ikke i deres Hjerne.

Fra Folkelukafet gik jeg op og ind i 3. Klasses Kahyt. Næsten alle Passagererne er søsyge. Den ene kaster op stærkere end den anden. Mange af dem jamrer højt og tror vistnok, at deres sidste Stund er kommen. Et Par Damer staar med deres guldplomberede Tænder i Haanden. 6—7 Børn vræler i vilden Sky — det hele ligner Scener fra Syndfloden.

Pludselig bliver der stor Staahej ude paa Dækket. Alle, som nogenlunde kan krybe endnu, begiver sig derud. Hvad er der paa Færde? Jo, forude ses nogle grønne Lys, og man er ivrig optaget af at diskutere Skibets Nationalitet.

De fleste mener, at det er et tysk Krigsskib. Kvinderne trykker deres Børn tættere ind til Brystet. Mændene begynder at trække Redningsbælterne frem. Nogen egentlig Panik opstaar dog ikke.

Og kort efter passerer vi Skibet, der viste sig at være en fredelig Handelsdamper. Hver gaar til sit igen, og Redningsbælterne kommer paa deres vante Plads.

Den 30. April fik vi Grønland i Sigte, og nogle Timer senere passerede vi i kort Afstand Kap Farvel. Dagen efter var vi Island saa nær, at vi kunde se Folk i Land. Baade Island og Grønland tager sig imponerende ud, og man kommer uvilkaarligt ved Synet af disse Besiddelser til at tænke sig den kendte Verslinie forandret saaledes: „Danmark er et lille mægtigt Land!"

Begravelse ombord.

Flere af Passagererne var syge en Dags Tid eller to efter Stormen. Kun for en af dem havde Søsygen Døden til Følge. Det var en ung Russer, der havde tjent lidt Penge i Amerika. Han blev saa medtaget, at han faa Dage senere bukkede under for en Lungebetændelse. Længe kæmpede han imod Sygdommen — „jeg maa se mine Forældre, mine kære Forældre!" stønnede han i sine Feberfantasier.

Men han fik dem ikke at se. Tidligt en Morgen udaandede han, og samme Dags Eftermiddag blev han begravet.

En Flaade tømres sammen. Liget blev lagt herpaa og bundet fast. Det var iført hvid Ligdragt, og det russiske Flag var svøbt om dets Bryst.

Mange af Passagererne var paa Dækket trods de svære Dønninger. De stod i Læsiden tunge og sløve. Kvinder og Børn var ogsaa til Stede. Tæt sammen stod de som en Klynge frysende Faar.

Saa blev Flaget strøget paa halv. Et Skod blev slaaet ud ved Siden af Liget, og Styrmanden traadte frem. Straks blottede alle de tilstedeværende Mænd deres Hoveder. Styrmanden holdt en kort Tale og sluttede med Ordene: „Farvel, du Ruslands Søn!" Han var selv dybt grebet, og de sidste Ord var halvkvalte af Graad.

Den ejendommelige Kiste blev skudt ud i Havet, og Bølgerne lukkede sig over den. Den gik straks til Bunds, en tung Blyvægt var fastgjort til den.

Damperen gled bort. Den døde var ene med Havet i dets tungsindige Storhed. Kun en Flok Maager kredsede over Graven — skuffede over, at dette Skibsaffald ikke betød Føde for dem.

— — — —

Vi fik Norges Kyst i Sigte — det imponerende Nordland. Storslaaet — betagende smukt tegnede Fjeldenes Rande sig mod Horisonten. Vi gled saa nær ved Land, at jeg saa Midnatssolen lyse over de snedækkede Bjergtoppe.

Senere dukkede Laplands Kyster frem. Det er lange ubeboede Strækninger. Der øjnes ikke en Gaard, ikke et Hus. Naturen ligger hen i sin ensomme, vildt knugende Majestæt.

Fast i Isen.

Ved Indsejlingen til det hvide Hav mødte vi adskillige drivende Isflager. Længere fremme var Vejen ufremkommelig. Skibet sad fast — indefrosset

midt ude paa Havet. Der blev gjort mange Anstrengelser for at komme løs, men kun med det Resultat, at fjorten svære Møtrik'er gik løs, saa en Jernplade løsnedes, og Vandet sivede ind.

Der blev telegraferet efter Assistance, men det varede længe, før den kom. Ventetiden benyttedes til at gaa ud paa Isen. Der var dog kun seks, som havde Mod til det. En Telegrafist og jeg var de to første.

Først paa Tredjedagen efter Ordrens Afsendelse kom Isbryderen fra Archangelsk. Den brækkede sig frem gennem den alentykke Is ved at foretage nogle ganske pudsige Hop fremad. At den ikke kunde komme hurtigt frem paa denne Maade, siger sig selv.

„Kursk" kom paa Slæb gennem den huggede Rende, og nu gik det hurtigt frem mod Archangelsk. Idet vi sejlede ind ad Dwinafloden, saa jeg et Utal af Savskærerier. Kvinder i spraglede Dragter sad langs Flodbredden og vaskede. Et Billede paa det frie russiske Folkeliv fik vi, idet en Kone ugenert gav sig til at skifte Undertøj, skønt hun tydeligt kunde ses af alle Passagerer om Bord. Der stod ogsaa langs Bredden en Del Mænd i røde og blaa Trøjer, stirrende langt og undrende efter os.

Vi er i Havnen, som er bygget helt og holdent af Træ. Da Skibet lægger til ved den uryddelige Kaj, farer en Mængde ukonfirmerede Drenge frem og raaber: „Giv en Skilling — aah, giv en Skilling!" Russerne er kendte med Situationen,

Flere af dem kaster en Kobbermønt ud til Drengene, mellem hvilke der opstaar et hidsigt Slagsmaal, indtil den stærkeste og behændigste har fundet Mønten. Med en kritisk Mine undersøger han dens

Værdi, stikker den i Lommen, og Slagsmaalet om næste Mønt begynder.

En vanskelig Landgang.

Toldbetjente og Politi kommer om Bord. Ingen maa gaa i Land uden indgaaende Undersøgelse. Hvis Ordren ikke adlydes, fængsles han. Baade Toldere og Gendarmer er posterede langs Kajen.

Der gik to Dage med at gennemse og paategne Pas. I den Tid maatte kun Kaptajnen forlade Skibet. Jeg var spændt paa, om jeg vilde faa Lov til at gaa i Land. De fleste af Mandskabet havde det ikke, og jeg tvivlede ogsaa stærkt om, at jeg vilde faa det. Derimod var jeg fuldkommen klar over, at jeg vilde i Land for enhver Pris.

Den tredje Dags Eftermiddag havde alle Passagererne forladt Skibet. Jeg forklarede en russisk Toldembedsmand, der kunde Tysk, at det var aldeles nødvendigt for mig at komme videre. Det gjaldt et kostbart Væddemaal. Han svarede i en venlig og beskyttende Tone: „De kan frit rejse Jorden rundt, saa snart Tyskland er knust. Og det varer saamænd ikke saa længe. Det garanterer jeg for."

Egentlig opmuntret af den Besked var jeg ikke. Jeg gik fra Kaptajnen til Stewart og Styrmand for at faa gode Raad om, hvordan jeg skulde komme i Land. Men Svaret var stadig det samme: „Det er umuligt."

Det kan vel lykkes alligevel, tænkte jeg — ikke mindst ved Mindet om, hvordan jeg var sluppet i

Land i Port Nolloth. Men jeg skal ikke nægte, at jeg blev en Smule betænkelig, hver Gang jeg saa ned over Kajen og bemærkede Gendarmerne med opplantede Bajonetter.

Nogle af Besætningen havde Familie i Land. Jeg havde lagt Mærke til, at de om Aftenen firede sig ned ad Trossen, som var spændt fra Skibet til en af Bøjerne paa Land.

Derefter gav de en af Gendarmerne en Drikkeskilling, idet de sagde et Par russiske Ord, og fik saa straks fri Passage.

Derved fik jeg en god Idé til Flugt. Jeg lærte mig selv at sige nogle af de Sætninger, som jeg hørte Matroserne sige paa Broen. Lidt Russisk havde jeg lært paa Turen, og jeg gentog disse Sætninger saa ofte, at jeg — i alt Fald efter min Mening — udtalte dem korrekt.

Næste Dags Aften trak jeg mit gode Tøj paa og ovenover dette et Sæt gammelt Sømandstøj. Fik en Kasket ned over Ørerne og undersøgte nøje, om nogen af Officererne var til Stede paa Broen. Da jeg ikke kunde se nogen, gik jeg resolut agterud og firede mig langsomt ned ad Jerntrossen. Et Minut senere stod jeg paa Land. En Gendarm gik imod mig og sagde: „Jæst avas Pasport?" (Har De Pas?) „Da — da!" (Ja, ja) sagde jeg og stak ham en Rubel. Han grinede velbehageligt.

Jeg slentrede videre og hilste „Stratstvikje"! (Godaften), idet jeg passerede de andre. Den sidste, jeg skulde forbi, saa mistænksomt paa mig. For at berolige ham spurgte jeg i en let henkastet Tone: „Gjedje tut djesovaja gostinjasa?" (Hvor er her et billigt Hotel?) Han opremsede en hel Del Navne, og

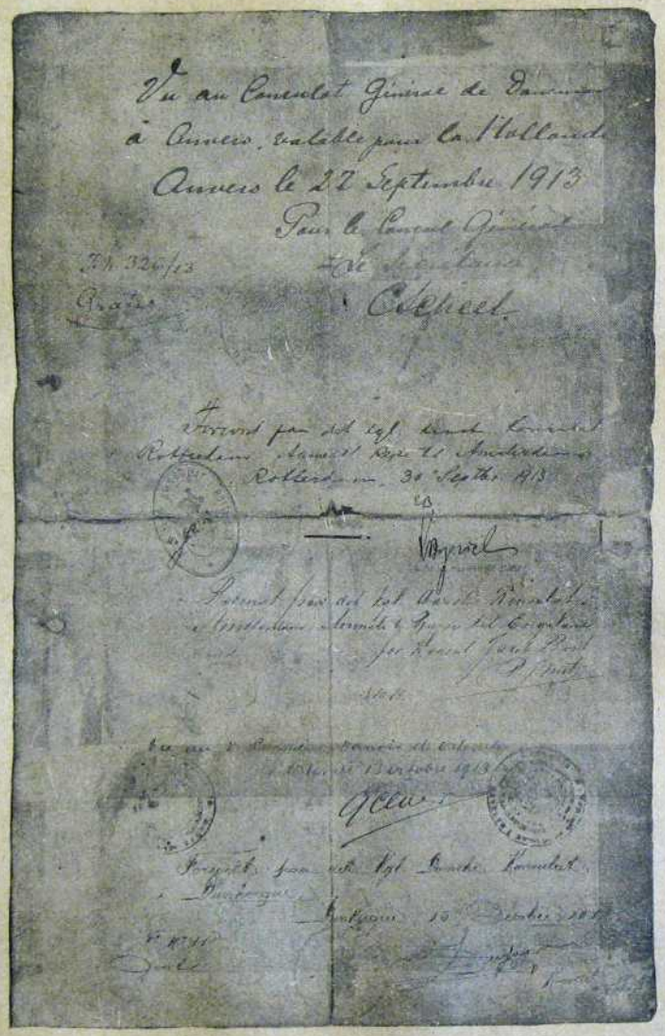

Stempler fra Belgien og Holland.

jeg lod, som om jeg forstod ham. Tilsidst sagde jeg: „Spasibo, spasibo (Mange Tak) og gik uantastet op i Byen.

En Nat paa en Trappegang.

Hvad jeg skulde foretage mig, vidste jeg ikke. Jeg gik frem og tilbage paa Gaderne, overalt søgende efter danske Navne paa Skiltene. Maaske har der virkelig været saadanne, men de var i hvert Fald skrevet med russiske Bogstaver. Og dem kunde jeg ikke læse.

Tilsidst fik jeg til min store Glæde Øje paa den norske Konsuls Skilt. Jeg gik straks hen og ringede paa. Der kom ingen og lukkede op. Jeg tog i Yderdøren, og det viste sig, at den ikke var laaset. Jeg gik ind paa Trappegangen og lænede mig op mod Væggen for at vente.

Ligegyldigt, hvorlænge det varede, jeg vilde blive her, til jeg havde talt med Konsulen. Hele Aftenen igennem kom der ingen hverken ind eller ud. Tilsidst faldt jeg i Søvn, liggende paa Gulvet saa lang jeg var.

Tidligt om Morgenen kom en Pige for at gøre rent. Ved Synet af mig foer hun forfærdet tilbage, løb ind gennem Stuerne, raabende og hujende. Og snart efter kom en svær Mand anstigende, iført Natdragt og med Revolver i Haanden.

Han sagde et eller andet paa Russisk, hvortil jeg svarede:

„Ni panomajo ruski! Gaavoritja pa dadski?“ (Jeg forstaar ikke Russisk. Taler De Dansk?)

„Jo, jeg taler ogsaa Dansk!“ sagde Konsulen

smilende. Ham var det nemlig. „Er De Dansker? Men hvordan er De kommen herind?“

Jeg gav derefter Generalkonsulen, Hr. Falsen, en indgaaende Forklaring af min Stilling. Og han lovede at hjælpe mig. „Kun“, sagde han, „maa De vente, til jeg faar et Par Bukser paa!“

„Det er saa rimeligt“, sagde jeg, der ved den venlige Modtagelse havde faaet hele min Sindsro tilbage.

Hvor Drikkepengene florerer.

Konsul Falsen gav mig en Anbefaling til Guvernøren i Archangelsk. Da jeg havde faaet Audiens, blev han snart klar over, at jeg ikke kunde tale Russisk. „Undskyld“, sagde jeg paa Engelsk. „Taler Hr. Guvernøren Engelsk“. „Nej“, lød Svaret paa Tysk. „Men jeg taler nogenlunde Tysk“. Og saa talte vi Tysk, skønt der i Rusland er en Bøde paa 300 Rubler for at tale dette Sprog, saa længe Krigen varer.

Han gennemsaa Anbefalingen fra den norske Konsul, tilføjede et Par Ord paa den og sagde: „Nu kan De rejse til Petrograd. Men heller ikke længere!“ Jeg takkede og var selvfølgelig glad over, at min dristige Flugt allerede havde haft saa gode Resultater.

Dagligt Liv i Archangelsk.

Archangelsk er en By paa 50—60,000 Indbyggere. Højst tre Procent af disse kan læse eller skrive, og der udkommer kun en Avis een Gang ugentlig. Naar man sammenligner denne nordrussiske By med

Sorø, som har 3,000 Indbyggere, og hvor der daglig udkommer 6 Aviser, kan man udregne det russiske Kulturniveau.

Paa alle aabne Pladser i Byen staar der lange Rækker af Droscher, hvorpaa de ejendommeligt klædte Kuske sidder. De raaber uafbrudt til Publikum, at man kan faa Tur. Derimod forlader de ikke gerne Bukken. Deres lange Kørekjoler gør det besværligt for dem at bevæge sig. Paa Hovedet bærer de en flad Silkekasket med en Sølvplade foran.

I Gaderne er der opstillet Borde, hvor der sælges Drikkevarer, Kiks, Boller — der kan trækkes saa langt ud som en Stang Lakrids — og Surbrød, hvori en hel lang Fisk er indbagt. Men der ses hverken Automobiler, Sporvogne eller Cykler. I Droscke kører man imidlertid billigt. Der forlanges ikke nogen bestemt Pris, Betalingen erlægges „efter Behag“. Det samme gælder for Barberstuerne. Men derved bliver en Barbering i alt Fald ikke billigere end i Danmark.

Drikkepenge ønskes i det hele alle Vegne i Rusland. Jeg føler mig fuldkommen overbevist om, at en Politibetjent faar mere ind i Drikkepenge om Aaret end i Gage.

Fra Archangelsk til Petrograd.

Jeg fik Fødselsdag to Gange dette Aar. Om Bord paa „Kursk“ fejrede jeg den første — 26. April — men da jeg ankom til Archangelsk, var det ogsaa den 26. April, fordi den russiske Datering er 13 Dage bagefter den vesteuropæiske.

Den 4. Maj — efter vor Tidsregning — forlod jeg Archangelsk. Jeg tog med en Færge ud til Jernbanestationen, hvis man kan bruge dette Udtryk. Det var nemlig kun en Platform, hvor vi i øsende

Nordrussiske Typer.

Regnvejr stod og ventede paa Toget, der kun een Gang om Ugen gaar fra Archangelsk til Hovedstaden.

Endelig kom Toget slæbende. Passagererne steg ind. Det var mest Mænd med store Kurve og Byldte paa Ryggen, indeholdende Brød, Æg, Spader og Skovle. De var paa Vej til Petrograd for at søge Arbejde.

Jeg kom i Kupé sammen med fem af disse enfoldigt udseende Arbejdere. At de svarede nøje til Udseendet, fik jeg paa den 48 Timer lange Rejse mange Beviser for.

Fra Skibet havde jeg af Stewarten faaet en Del Proviant med. I russiske Tog sidder alle Passagererne og gnaver paa hver sin Skorpe. Jeg vilde ikke være en Undtagelse og derfor tog jeg ligesom de andre mine Spisevarer frem. Da jeg begyndte at aabne en Daase med Leverpostej, saa alle mine medrejsende forfærdede paa mig. De havde aldrig set Leverpostej før og kunde ikke formaas til at smage paa det besynderlige Stof.

Jeg gav en af dem en Cigar. Han lod den gaa paa Omgang, idet han troede, at det var noget, de skulde se paa.

Alle blev de yderst forbavsede, da jeg begyndte at dampe løs paa en Cigar. Cigaretter ryger de derimod i Massevis. Den Overraskelse, som Cigaren fremkaldte, forledte mig til for Alvor at spille Troldmand. Jeg tog et Magnetjern frem af Lommen, lod det tiltrække et Søm og trække Sømmet hen ad Bænken. Da de havde set det, var deres Forbavselse over alle Grænser stor. Og skønt jeg ikke begreb deres Kaudervælsk, forstod jeg, at nu nærede de en urokkelig Beundring for mine overnaturlige Evner.

Langs Banelinjen strækker sig store Granskove. Man kan køre mange Mil uden at se andet end Træer og atter Træer. Der mangler drifte Folk i Rusland til at opdyrke de store Arealer unyttet, frugtbart Land.

Det var ikke udelt behagelige Rejsefæller, jeg havde. De afgav ugenert en Række Lyde, som forpestede Rummet. En af dem gav sig til at lyske Utøj af sine Sokker. Hver Gang, han fik Fangst,

grinede han bredt og lod Byttet forsvinde ud af Vinduet.

I Valoyda gjorde Toget et længere Ophold. De fleste af de bedrestillede Passagerer steg ud. 3 gik ind i den ret kønne Banegaardsrestauration for at spise. Mig lykkedes det at faa en Bøf efter mange Anstrengelser for at gøre mig forstaaelig for den kjoleklædte Tjener. Kjolen viste mig, at der aabenbart var lidt mere Civilisation i Valoyda end i Archangelsk.

Paa Rejsen til Petrograd sov jeg hele Tiden. Det vil sige: jeg blev af og til vækket ved et kraftigt Vindpust gennem det aabne Kupévindue, naar det benyttedes som Toiletrum. Nogen anden Udvej gaves ikke, hvilket forøvrigt hellere ikke syntes at virke pinligt paa Passagererne.

Petrograd.

Da jeg stod ud paa Banegaarden i Petrograd, var jeg egentlig saa raadvild, som jeg aldrig før havde været paa hele Rejsen. Ikke et Ord af Sproget kunde jeg læse eller forstaa. En halv Snes Mennesker spurgte jeg paa Engelsk om Vej til den danske Konsul, men jeg fik altid det samme Svar: „Forstaar ikke". Til sidst satte jeg mig op i en Drosche og sagde til Kusken: „Hotel!" Det forstod han. Efter at have kørt et Stykke Vej, holdt han udenfor et stort, elegant Hotel. Før jeg kunde gøre ham forstaaeligt, at jeg ønskede at bo paa et lille, billigt Hotel, kom en Tjener springende og bar min Haandtaske ind. Kusken fik en Rubel. Han gav Hesten et Smæld med Pisken og kørte bort i Galop,

idet han tydeligt nok med Vilje glemte at give mig Penge tilbage. Jeg saa benovet efter ham.

Da jeg paa Hotellet havde faaet anvist et Værelse, og mit Pas var afleveret, tog jeg fat paa at studere Russisk i en medbragt Parleur. Ved Hjælp af den fandt jeg ud af at bestille en Vejsviser, og derigennem lykkedes det mig igen at finde Gesandtskabet. Her fik jeg mine Papirer paastemplede og solgte Postkort for hele 12 Rubler. De faldt som fra Himlen ned, men viste sig højst nødvendige. Min Regning for en Nat paa Hotellet lød nemlig saaledes:

	Rubler	Kopek
1 Værelse.....	5	
For Stempling af Pas	1	
Vadskevand.....		50
Lys.....		50
Haandklæde og Sæbe.		75
Støvlepudsning.....		25
Ialt 8 Rubler.		

Hvis jeg havde været i Stand til at protestere, vilde jeg have gjort det. Omtrent 16 Kr. for en Nat og dertil de uundgaaelige Drikkepenge.

Russisk Selskabsliv.

Gesandten anviste mig et engelsk Hotel, der ikke var saa dyrt. Her traf jeg en Fuldmægtig ved det amerikanske Gesandtskab. Han var overordentlig elskværdig, og da han fuldt ud kunde se det vanskelige ved at begaa sig i Petrograd med faa Penge, indbød han mig til at bo i sit Hjem,

„Stærke Drikke er forbudt i hele Rusland, saa længe Krigen varer", sagde min Vært, da vi kom

op i hans Lejlighed. „Men jeg har endnu et Par Flasker Wodka, som er undgaaet Politiets Argusøjne. I dem kan vi altsaa drikke Deres Skaal."

Jeg blev præsenteret for Fruen og kyssede hende pligtskyldigt paa Haanden, som russisk Skik kræver det.

Kysse — det kan man til Gavns i det hellige Rusland. Paa en af de store Restaurationer overværede jeg en Dag en Kyssescene, der falder ejendommeligt efter vore Begreber.

En Officer skulde tage Afsked med sine Kolleger, tre ialt. Han blev omfavnet og kysset paa begge Kinder af dem alle og gjorde Gengæld. Han vilde gaa, men paa Vennernes Opfordring drak han en Genstand til. Og Kyssescenen gentog sig. Saa endelig forsvandt han dybt bevæget ud af Døren.

Det gaar dog ikke saa vidt, at unge Mennesker tør kysse unge Piger, ikke ved den første Præsentation i alt Fald. Her faar man nøjes med at kysse paa Haanden, hvilket selvfølgelig ogsaa er en Nydelse. Jeg fik Lejlighed til at prøve det en Dag, da jeg blev inviteret ud sammen med min Vært og traf adskillige smukke unge Damer. Det er en fortræffelig Maade at hilse paa!

Det fornemste Kvartér.

Newski Prospekt er den største og fornemste Gade i Petrograd. Her ser man — indenfor mægtige Spejlglasruder — franske, engelske og tyske Forretninger og en Række elegante Restaurationer, der oftest ejes af Franskmænd og Tyskere. Der er ogsaa Konditorier, hvor man drikker sin Eftermiddagsthé. Hele det fornemme Petrograd mødes her, og Damerne

i Hovedstaden forstaar at klæde sig. De er smukke, og de ved det.

Herrerne gaar i Uniform næsten allesammen. Selv Skoledrenge bærer reglementerede Dragter med Snore paa. Ja, endog Droskekuskene har Uniform og indtil et Dusin Medaljer dinglende paa Brystet. Desværre fik jeg ikke klaret mig den besynderlige Gaade, hvorfor netop de er saa stærkt dekorerede. For deres Ærligheds Skyld kan det i hvert Fald ikke være.

Men midt i de mest moderne Omgivelser paa Newski Prospekt er hist og her anbragt Helgenbilleder. Og det er Tusinder af Mennesker, som her daglig standser, knæler og beder, uanfægtede af Vrimlen udenom dem.

Blandt Krigens Ofre.

En Dag blev jeg af en russisk Dame opfordret til sammen med hende at besøge et af Byens mange Lazaretter. Næsten i hver Gade ser man det røde Kors prange over en Ejendom, snart en Kaserne, snart et Bibliotek og snart et Hospital. Det røde Kors er et sikkert Kendetegn paa Ejendommens Anvendelse.

Vi skulde besøge et Lazaret paa Newski Prospekt. Det havde tidligere været Teater, men var nu omdannet til tolv Sygeafdelinger.

Den første var for Mænd med Benskader. Nogle laa i Sengene, andre humpede om ved Krykker. Alle blev de glade, naar der kom besøgende, og vi havde medbragt Aviser og Cigaretter. Rørende var deres Glæde, da de af Sygeplejersken fik Lov til at ryge.

Da de hørte, at jeg var Udlænding, maatte jeg fortælle om min Rejse. Det skete med min Ledsagerinde som Tolk. Og særlig begejstrede var de ved at høre om nogle Smaaoplevelser fra den russiske Koloni i New-York.

I næste Afdeling traf vi Patienter med Armskade, de fleste havde kun een — nogle slet ingen Arme. De var egentlig værre stillede end de benløse. Ganske vist kunde de gaa omkring, men ellers intet foretage sig. Aviserne var klistret op paa Væggene for at lette dem Læsningen, Men jeg hørte en enarmet Soldat spille en munter Melodi paa Mundharpe, medens et Par andre sang til. Man mærkede ikke til Forknythed. Den kommer vel først siden, naar de puffes ud i Verden, og det er glemt, at de er „de hæderkronede Veteraner".

Vi naaede til Musikværelset, hvor der blev spillet og sunget. Jeg synger slet, men maatte alligevel synge en dansk og en engelsk Sang.

Jeg havde godt af dette Besøg paa Lazarettet. Netop i disse Dage havde jeg været en Del misfornøjet med min Stilling — træt af disse stadige Kampe for Tilværelsen. Nu forstod jeg, at jeg dog var langt mere misundelsesværdig end disse ulykkelige Stakler.

Tyske Fanger.

Ved en Tilfældighed kom jeg paa en af mine ensomme Spadsereture gennem Petrograd ind paa en Banegaard. Her fik jeg Øje paa et Tog med seks Vogne, stoppende fulde med Mennesker. Jeg kunde blot se deres Hoveder. Hvad der i særlig Grad fangede min Interesse, var dette, at der for Vognene var Jernstænger. Gennem disse kunde man

se snavsede Ansigter med pjusket Haar og Skæg. Øjeblikkelig var jeg klar over, at det maatte være en Fangetransport. Jeg prøvede at nærme mig Vognene, men Soldaten, som gik Vagt, holdt mig paa Afstand. Imidlertid kunde jeg ikke dy mig — paa et Tidspunkt, da Vagten vendte Ryggen til, gik jeg nærmere og sagde paa Tysk: „Hvordan gaar det?"

Hvis De, kære Læser, havde set det Smil, som opklarede Fangernes vejrbidte Ansigter ved at høre deres Modersmaal, vilde De være bleven lige saa rørt som jeg. Fangerne troede, at jeg var deres Landsmand. Jeg lod dem blive i Troen og fortsatte.

„Gode Efterretninger fra Tyskland. Vi sejrer."

„Tak, Tak, Landsmand!" hviskede et Par af dem. „Hils derhjemme!"

Og jeg saa, at flere havde Taarer i Øjnene. Vagten kom frem i Nærheden af mig, og jeg slentrede bort med Bevidstheden om ved en Løgn at have gjort mange Mennesker glade.

I russisk Dampbad.

Russerne er stolte af deres Badehuse. Og med Rette. Intet Sted faar man et mere forfriskende Bad. I alle de russiske Badestuer betjenes man af Kvinder — endda ret unge.

En Dag gik jeg i Bad efter Opfordring af min Vært, som hver Dag besøgte Badeanstalten. Vi fik anvist et Kabinet, hvor vi klædte os af.

„Er De snart færdig?" spurgte en Kvindestemme udenfor Døren.

Jeg følte mig en Smule generet ved i Adams Kostyme at spadsere forbi et halvt Dusin Damer. Men Fornemmelsen var aabenbart ikke gensidig. En

af Damerne kom og tog mig i Armen og anviste mig Plads paa en forhøjet Liggeplads. Dampen strømmede ud omkring mig. Det var varmt og blev til sidst ganske uudholdeligt. Jeg vilde rejse mig op, men maatte pænt lægge mig tilbage efter Damens Kommando. Først efter fem Minutters Forløb fik jeg Lov at komme ud og blev derefter paa en Træbriks gennempisket med Riskoste. Saa blev jeg sæbet grundigt ind og i Badekarret skrubbet paa Kryds og Tværs. Og endelig varm og kold Dousche — til sidst iskold.

Dermed var selve Badet forbi, og jeg blev pakket ind i Tæpper og gnedet og masseret tør. Det var en haard Omgang, men man følte sig vidunderlig nyskabt bagefter.

Czarens Vokslys.

En Søndag blev jeg af min Vært inviteret med paa en Udflugt i Petrograds Omegn. Først tog vi Vejen over Peter Pauls Fort og besaa Kirken, hvor alle de russiske Czarer hviler i deres forgyldte Kister, og hvor Vokslys stadig brænder og har brændt i Aarhundreder.

I Kirken kan man købe Lys fra 5 Kopek op til fem Rubler Stykket. Og det er meget almindeligt at lade dem brænde for en af Czarerne eller for andre Helgener — en Czar har som bekendt det Fortrin, at han er hellig baade i Livet og i Døden. Helgenen maa nøjes med at blive det efter Døden.

Jeg købte to Vokslys, men var formastelig nok til at tage dem med mig. De skal brænde paa min Bryllupsdag, hvis . . .

Videre gik Turen gennem den smukke Alexanderpark. og til sidst kom vi helt ud paa Landet.

Som Spaamand for en Bondekone.

Jeg var nysgerrig efter at se, hvorledes en russisk Bonde lever. og opfordrede mine Ledsagere til at gaa med mig hen i en nærliggende Gaard. De opfyldte mit Ønske og vi gik derhen. Da en Kone kom ud, bad vi om et Glas Mælk, som hun beredvillig kom tilbage med. Da jeg havde drukket, fik vi Opfordring til at se indenfor.

Det første, der faldt i Øjnene i Stuen, var Czarens Billede og et Krusifiks. Bondekonen, der var iført en højst spraglet Dragt, viste os rundt i Familiens to Rum og var aabenbart stolt af sine Herligheder. Væggene var af raat tilhugget Træ. Ved den ene Væg i den forreste Stue var anbragt en stor muret Kamin. Gulvet var af Ler, og det var paa Kryds og tværs belagt med nogle Klude, der mest lignede opskaarne Sække Iøvrigt var der kun et Bord og to Træbænke.

Vi gik tilbage til Gaardspladsen, og Konen holdt nu et længere Foredrag for mine Ledsagere, idet hun saa paa mig.

„Hvad er det, hun vil?“ spurgte jeg.

„Hun vil spaas. Hun mener, at naar De er Udlænding, kan De spaa. De skulde lade, som om De var en erfaren Spaamand.“

Jeg tog en højtidelig Mine paa, greb Konens barkede Haand og begyndte at studere Linierne i den meget nøje. Hun stod yderst spændt og ventede, hvad der vilde komme.

To forpjuskede Unger havde jeg set løbe ude paa Marken, og jeg antog, at det maatte være hendes. Derfor sagde jeg paa Engelsk: „De har to Børn!“ og dette Orakelsvar blev paa Russisk gengivet for Konen.

„Ja, det er saa sandt, saa sandt,“ afbrød hun ganske benovet.

„Den ene af Drengene vil blive en stor Mand i Czarens Tjeneste“, fortsatte jeg.

„Ih, er det sandt?“ udbrød hun glædestraalende. Og til de andre sagde hun: „Ja, han er saa sandelig en stor Spaamand!“

Jeg fortsatte lidt endnu, og da jeg var færdig, vilde hun absolut give mig 10 Kopek i Drikkepenge. Hun fik Lov til det, idet jeg samtidig gav hende 50 Kopek for Mælken — en Ordning, som hun fandt ganske naturlig.

Et Besøg i Fæstningen Kronstadt.

Med Baad gennem Newafloden tog vi ud til Fortet Kronstadt. „Har De Pas?“ spurgte en Gendarm, da vi vilde gaa i Land. Passene, som man i Rusland altid bærer hos sig, blev fremviste, men da Gendarmen saa, at jeg var Udlænding, nægtede han mig at gaa i Land. Mine Ledsagere prøvede paa at ombestemme ham ved Hjælp af et Par Rubler, og det virkede straks. Men dog forebeholdt han sig, at en anden Gendarm skulde ledsage os rundt paa Øen. Denne Aarvaagenhed kunde have været sparet.

Vi var allesammen ret snart trætte af at se paa de forskellige Mordinstrumenter og tog bort med næste Baad.

Da jeg undgik en Dødssejler.

Et Par Dage før havde jeg paa Finsk Dampskibskontor i Petrograd faaet at vide, at Baaden „Bore den anden“ vilde afgaa til Helsingfors Tirsdag Morgen Kl. 9. „Er det bestemt Kl. 9“, spurgte jeg for at være sikker i min Sag. „Ja, bestemt Kl. 9,“ lød Svaret.

Tirsdag Morgen tog jeg en højtidelig Afsked med mine elskværdige Værtsfolk og var paa Kajen et Kvarter før Damperens Afgang.

Jeg kunde ingen Damper se og gik ind paa Kontoret for at faa Besked. Man beklagede, men Skibet var sejlet Kl. 8½ i Henhold til en ny Ordre fra Selskabet. Jeg blev gnaven og brugte Mund, hvilket dog ikke forbedrede min ubehagelige Stilling.

Bagefter saa jeg i den Ændring af Fartplanen et lykkeligt Træf for mit personlige Vedkommende. Da jeg nogle Dage senere ankom til Helsingfors, var det første, jeg lagde Mærke til, Vraget af „Bore den anden“. Det var slæbt ind i Havnen, efter at det to Sømil udenfor Helsingfors var kommen i Brand. Alle Passagerer og tre Mand af Besætningen var omkomne.

En nøje Undersøgelse.

Vente til næste Uge i Petrograd vilde jeg ikke, og jeg besluttede derfor at tage med Toget til Finland. Med en vis Tilfredshed mærkede jeg Toget rulle afsted fra Hovedbanegaarden. Jeg vidste, at i Finland kunde Befolkningen forstaa Svensk, og jeg ventede i det hele at befinde mig bedre der end i Rusland. Det var da ogsaa et Skridt nærmere Hjemmet.

Medens jeg sad i disse lyse Drømme, standsede Toget ved den sidste Station i Petrograd. En Konduktør aabnede alle Dørene og raabte et eller andet. En finsk Dame i Kupéen kunde se paa mig, at jeg ikke begreb, hvad der blev sagt. Hun sagde paa Svensk: „Alle Udlændinge maa stige ud her."

„Hvorfor det?"

„Deres Pas og Bagage skal efterses."

Jeg maatte altsaa ud. Der var kun to Udlændinge med Toget foruden mig, og de var allerede ekspederede. En Jernbanemand hentede to Gendarmer, som førte mig ind i et Træskur. Jeg hørte, at han spurgte dem om et eller andet, og jeg syntes, at de svarede: „Alt i Orden". Det maa imidlertid ikke have gældt mig. De begyndte grundigt at undersøge hver Enhelthed i min beskedne Bagage. Lidt efter satte Toget sig i Bevægelse, og trods mine rasende Protester fik jeg ikke Lov at komme med.

En Toldembedsmand, som kom til ved at høre mit Raserl, og som talte Svensk, forklarede mig, at Undersøgelsen maatte være særlig grundig, fordi jeg havde saa mange Papirer.

Der var da intet andet at gøre end roligt at vente. Efter syv Timers Forløb var hver en Stump efterset. Nogen Undersøgelse paa Personen blev ikke foretaget, saa jeg vil ikke paastaa, at et saa ivrigt Arbejde altid er absolut lønnende, hvis det gælder Spioner, der rimeligvis er velkendte med, at ikke en eneste Lomme paa Tøjet bliver vendt. Men saa betænksomt arbejder nu en Gang russiske Embedsmænd.

Med et Tog, som gik en halv Time efter min Løsladelse, rejste jeg videre. Og saaledes lykkedes det mig altsaa endelig at komme bort fra Czarens By.

Finland.

I Rusland følte jeg stadig en vis Usikkerhed, en underlig knugende Fornemmelse. At komme over Grænsen var som at komme fra et Fængsel ud i Friheden.

I Finland syntes alt lyst og venligt. Finnen med det blonde, aabne Ansigt er en fuldkommen Kontrast til Gennemsnitsrusserens mørke — ja, efter min Mening endog noget skumle Ansigtsudtryk.

Under et to Timers Ophold i Wiborg saa jeg, hvordan Russerne hensynsløst har ødelagt de gamle Volde, som Finnerne indtrængende bad om at bevare, fordi de har stor historisk Betydning.

Et Par Dage senere ankom jeg til den finske Hovedstad Helsingfors. Det var i Juni Maaned, den bedste Sommertid. Og Byen kan med Rette anse sig selv for en af Evropas smukkeste, hvilket forøvrigt ogsaa giver sig et praktisk Udslag deri, at den trækker Turister til i Tusindvis. Mod Syd strækker Havet sig langt, langt bort. Man ser ikke Grænsen mellem Himmel og Vand, som stadig ligger i skiftende Farvepragt. I modsat Retning ligger en Samling idylliske Smaaøer, hvorover Bølgeskvulpet uafladelig glider. Og lidt længere borte ses Sveaborgs Fæstning med den kirkelignende Kuppel.

Ved Salutorget gaar Havnens blanke Spejl — omkranset af Baade og Fartøjer — omtrent op til Byens Huse og Pragtbygninger.

Her udfolder sig paa Torvedagene et broget Liv. Fra tidlig Morgen til Middag samles her Landboerne og de priviligerede Torvesælgere. Og det er interessante Mennesketyper, der her mødes. Ved Siden

af lyse Mænd og Kvinder af svensk Afstamning ses undersætsige, grovlemmede Uplandsfinner. Deres Hoveder er brede og korte, Øjnene smaa og dybtliggende, Næsen let opadbøjet og Munden bred. De er iført spraglede, finske Nationaldragter. Kønne er de ikke, men de vækker uvilkaarligt Opmærksomhed ved deres livlige og muntre Væsen.

En anden Type er den russiske Grønthandler i rød eller blaa Bluse og med meget vide Bukser. Han har en rund Hue uden Skygge paa Hovedet, medens Ansigtet næsten er dækket af et langt, uplejet Skæg.

Her træffes ogsaa Sartarer, de russiske Bissekræmmere. Mil efter Mil vandrer de om paa Landet, og da de sælger billigt, er de altid velkomne i Gaardene. Her paa Torvet møder de op for at gøre deres Indkøb. Mange af dem er kønne, og yderst livlige i Snak og Gebærder er de allesammen. Tidligere har deres Omløben været forbudt, da det blev paastaaet, at de optraadte som politiske Agitatorer. Men nu har de faaet deres Handelsrettigheder tilbage.

Overalt traf jeg megen Gæstfrihed i det skønne Finland. I Helsingfors stillede Turistforeniugen en Fører til min Raadighed, og jeg var ofte Gæst hos Foreningens elegante Formand, Hr. Lindberg. Aviserne skrev lange Artikler om min Rejse, og overalt paa Restaurationerne fik jeg det Indtryk, at Finnerne sætter stor Pris paa Danskerne. Ja, endog i Danskernes Kultur og Aandsliv ser de Forbilleder for deres eget. Forøvrigt regnes vi ogsaa heroppe for særdeles dygtige Forretningsfolk, der fuldtud forstaar at se bort fra alle andre Hensyn end dette: Forretning skal være Forretning. Og København er skat-

tet her, som den er det i Sverige — næppe udelukkende for dens Dyders Skyld. Næsten enhver finsk Forretningsmand har, paa mere eller mindre korrekt Dansk, lært sig følgende Sætning: „Din Skaal, min Skaal, alle smukke Pigers Skaal.“ Med dette Ordforraad paastaar han at kunne klare sig paa tilfredsstillende Maade i København.

Bag nedrullede Gardiner.

Fra Helsingfors gik Turen pr. Jernbane til Åbo. Paa denne Strækning var Gardinerne i Kupéen trukket for Vinduet. En Jernbanemand holdt Vagt, og hvis man rørte en Smule ved Gardinet, fik man øjeblikkelig Ordre til at staa ud midt paa Gulvet. Saaledes gik jeg glip af Udsigten over de finske Landskaber.

Dagen efter fik jeg Savnet erstattet ved en Udflugt fra Åbo til den naturskønne, højt besungne Runsala Ø med de hundredaarige Ege og de pragtfulde Villaer. Ikke langt fra Øen ligger Kuppis Park, hvor de første Finner fik Kristendaaben i St. Henriks Kilde. For et Aarhundrede siden var den søgt af de syge i mange Miles Omkreds. Vor Tid søger som bekendt andre Kursteder, men Principet nu som før er vel egentlig det samme.

Da jeg tabte Besindelsen.

Jeg har flere Gange rost mig af, at jeg ikke taber Besindelsen selv i en nok saa vanskelig Situation. Det Tilfælde indtraf dog i Åbo.

Her mistede jeg paa en eller anden ubegribelig Maade min Dokumentsamling, der indeholdt alle Be-

viserne for, at jeg virkelig havde været Jorden rundt. Det var ialt ca. 3000 Stempler og Underskrifter fra lige saa mange forskellige Byer.

Jeg sad paa en Kafé, da Bevidstheden om Tabet gik op for mig. Jeg vilde have stormet ud uden at betale. Det blev forhindret, men Tjeneren fik sikkert det Indtryk, at jeg var paa Vej til en Galeanstalt og ikke ønskede unødvendige Standsninger. Og ned ad Gaden løb jeg og spurgte hvert andet Menneske, om hun eller han ikke havde set en brun Mappe. Men allesammen saa de forbavsede paa mig og sagde: Nej.

Mappen maatte jeg have tabt paa Gaden. Jeg vidste bestemt, at jeg havde den hos mig, da jeg gik ud, og jeg havde ikke haft den med mig ind i Kaféen. Hvad skulde jeg gøre? Hvis jeg kom hjem uden den, vilde Væddemaalet være tabt. Det var nemlig en fysisk Umulighed ved Hjælp af Korrespondance at skaffe Beviserne en Gang til.

Jeg meldte mit Tab paa Politistationen. Da jeg bad en værdigt udseende Betjent om med Nidkærhed at tage sig af Sagen, erklærede han: „Kommer Mappen, saa kommer den, og saa skal De faa Besked."

Jeg gik rundt til alle Bladkontorerne og indrykkede Annoncer, hvori jeg udlovede 50 Mark som Ducør til den ærlige Finder.

Og saa var der ikke mere for mig at foretage. Men mange Gange i Løbet af Eftermiddagen gik jeg den Rundtur gennem Gaderne, hvorpaa jeg antog, at Mappen var forlist. Alle Porte blev grundigt undersøgte — det kunde jo tænkes, at Mappen fra Fortovet var sparket til Side og derind. Til sidst var jeg i den Grad optaget af at lede, at ikke en Hestepære eller en snavset Lap Papir undgik min Opmærksomhed.

Man har sagt, at det er ikke faa Kobber- eller Sølvmønter, der tabes paa en stor Bys Gader. Jeg kan garantere for, at Indbyggerne i Åbo paa det

Djurgården i Stockholm.

Omraade er særdeles samvittighedsfulde. Ingen Mønt kunde have undgaaet mit aarvaagne Blik.

Efter to Dages Spørgen, Løben rundt og Spænding fik jeg ved min Hjemkomst til Logis'et Tasken overrakt. En fattig Kone havde fundet den. Jeg havde kysset hende, hvis hun selv havde været Overbringer af Fundet. Og selvfølgelig fik hun hurtigst mu-

ligt sine 50 Mark udleveret gennem det Bladkontor, hvortil hun bragte Mappen. Den var snavset og overkørt adskilllige Gange, men ellers i god Behold. Jeg formelig knugede den ind til mig, og for Resten af Turen var den ikke noget Øjeblik borte fra min Nærhed eller ude af min Erindring.

Min Dagbog konfiskeres.

I Wasa lavede Politiet mig en Streg i Regningen. Jeg vilde herfra være rejst tii Sverige, men det blev mig nægtet. Alle mine Papirer skulde gennemlæses, og imellem dem var en Dagbog, hvori jeg havde beskrevet min Arrestation i Australien, da jeg var mistænkt for at være Spion. Politiet blev endog saa opskræmmet ved denne Oplysning, at jeg blev arresteret. I to Dage maatte jeg sidde fængslet.

Fængsler ligner hinanden over hele Verden. Der er derfor intet særligt at bemærke om „Hotellet" i Wasa. Kun var jeg om muligt endnu mere utilfreds med Kosten her end i Australien. Den bestod væsentlig af tørre Wiborg-Kringler.

Det russiske Politi fører under ingen Omstændigheder Sværdet forgæves. Heller ikke i dette Tilfælde. Vel fandt man Anledning til at frigive min Person, men jeg fik samtidig Meddelelse om, at en Dagbog og en Række Breve var konfiskerede. Saaledes fik Politiet ogsaa her Resultater at fremvise.

Da jeg fra Damperen saa tilbage over Kysten — det sidste Stykke Rusland — følte jeg mig lykkelig. Jeg trak Vejret dybt og følte mig for første Gang i lang Tid fuldkommen fri. Nu maatte jeg vel for bestandig blive fri for den generende Spion-

frygt. Min Antagelse gik dog ikke helt i Opfyldelse. Jeg havde straks efter Ankomsten til Sverige Følelsen af at blive bevogtet Men jeg var dog ikke af den Grund Genstand for Forulempelse. Det skete først paa Gotland, hvor man antog mig for Russeren Volkoff, der havde myrdet sin Kæreste, en svensk Professors unge Datter. Da Sproget her ikke lagde større Vanskeligheder i Vejen, varede det dog ikke længe, før den Fejltagelse blev klaret, ellers kunde det sidste vel være blevet værre end det første.

Gennem de svenske Kystbyer gik Turen til Gøteborg og derfra til Norge. At dette Land har tjent godt under Krigen, fik jeg et yderste behageligt Bevis for. I Kristiania solgte jeg paa godt fem Timer Postkort for 94 Kr. — et Resultat, som jeg aldrig har haft før paa hele Turen. Men alligevel var det med en næsten overvældende Længsel mod Danmark, at jeg sidst i Oktober stod ombord paa Damperen og saa de herlige, skovklædte Kyster i Kristiania Fjord glide ud i Baggrundens Taage.

Ved Maalet.

Den mest besværlige Jernbanerejse, jeg har foretaget i mit Liv, fandt Sted i Danmark paa Juleaftensdag — fra Aarhus til Skanderborg. Paa Trafikvæsenets Omraade behøver altsaa ingen at søge til Udlandet for at opleve Eventyr. Seks Timer sad jeg fast i en Snedrive i Ry, fem Timer i Skanderborg og to Timer i Hasselager.

Selvfølgelig har jeg ogsaa været blandt dem, der blev forsinket i tre Timer ved Dæmningsskredet ud for Stilling.

Den 26. Januar 1916 mødte jeg efter Aftale af 26. Juli 1913 paa et Hotel i København. „Der er telefoneret efter Dem mange Gange“, sagde Portieren. „Og jeg syntes, at der er saa mange Damestemmer imellem“.

I samme Øjeblik ringede det igen. Det var Besked om, at jeg ufortøvet maatte komme til Roskilde. Til denne historiske By var Afslutningen paa min Jordomrejse henlagt. Og her fik jeg da i Værdipapirer overrakt den aftalte Sum med Renter, 4,360 Kroner. „De har ærlig fortjent Pengene, Hr. Langager!“ sagde Deputationens Ordfører. Og han tilføjede: „Denne Sølvmedalje er en Anerkendelse for Deres ukuelige Energi.“

Paa Medaljen var indgraveret:

Du sagde, Du vilde,
Du troede, Du kunde.
Og Du kunde!

B. R. W.

Bladudtalelser om Langagers Bog.

„Herning Folkeblad", Februar 1916, skriver:
Langager fortæller med Liv. og Lune om sin eventyrlige Rejse. Bogen er skrevet med udpræget Fortælertallent. Den er særdeles spændende, og det vexler med Episoder, alle af meget eventyrlig Art. Den er meget læseværdig, saa meget mere som dens Beretninger er oplevede. Bogen anbefales paa det bedste. Det er længe siden vi har læst en saa spændende Bog. Den er udstyret med en Mængde gode Billeder og absolut de $1^1/_2$ Kr. værd, for hvilken billige Pris den kan erholdes.

„Social-Demokraten" skriver en hel Spalte Anbefalinger og slutter saaledes: Vi kan anbefale Bogen paa det allerbedste, den er udstyret med mange gode Billeder og koster kun 1 Kr. 50 Øre.

„Randers Amtstidende" 1916:
.... vil fortælle om sine mange spændende Eventyr fra den Jordvandring, han lige har fuldført ofte under Livsfare. — Hr. Langager er en dygtig Fortæller, og vi kan forsikre, at ingen vil fortryde at følge ham paa den spændende Tur.

„Kallundborg Avis", 16. Maj 1916:
Hr. Langager har paa en meget livlig Maade skildret sine eventyrlige Oplevelser gennem 30 Lande. Bogen er underholdende og interessant.

Docent Dr. phil. Mag. art. Konrad Dihm. Simonsen skriver i „Ringsted Folketidende", 13. April 1916, bl. a.:
Alt for kort er denne overmaade livligt og friskt fortalte Eventyrrejse. Langager har udmærket lagttagelsesevne, og han skildrer Begivenheder, Personer og sig selv rammende og med humorfyldt Overlegenhed.
— han vil blive en dansk Jack London, og det er saadanne Folk, vi trænger til.
Alle bør læse hans Bog.

Foredrag med fortrinlige Lysbilleder kan à 65 Kr. bestilles gennem Adressen:

Langager, Studsgaard, Jylland.

U. L. LANGAUER